PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK *BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE*

SPECJALNOŚCI

BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

BEZPIECZEŃSTWO W TRANSPORCIE LOTNICZYM

STUDIA II STOPNIA

PROFIL PRAKTYCZNY

2025

Spis treści

1. **Koncepcja kształcenia na kierunku 3**
2. **Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe 5**
3. **Cele kształcenia 9**
4. **Ogólna charakterystyka studiów 10**
5. **Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK 11**
6. **Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się 16**
7. **Plan studiów 18**
8. **Sylabusy 38**
8. **Praktyki zawodowe 269**
9. **Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia 269**
10. **Wymogi związane z ukończeniem studiów 271**
11. **Rola interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów 272**
12. **Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy. Rozwój i doskonalenie form wsparcia 273**
13. **Ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku 275**

1. Koncepcja kształcenia na kierunku

(powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni oraz oczekiwaniami formułowanymi wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji)

Koncepcja kształcenia kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na poziomie studiów drugiego stopnia wpisuje się w misję oraz uwzględnia cele strategiczne Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.

Misją Uczelni – czytamy w dokumencie Strategia Państwowej Akademii Nauk Stosowanych[1] w Chełmie na lata 2019-2025 – jest kształcenie, w tym kształcenie specjalistyczne, dla potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Chełma, regionu lubelskiego i kraju. Priorytetem jest przekazywanie studentom i słuchaczom najnowszej wiedzy w zakresie nauk humanistycznych, inżynieryjno-technicznych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk rolniczych, społecznych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych w sposób rzetelny i innowacyjny, dbając szczególnie o jakość kształcenia, gwarantującą wysoki poziom naukowy i zawodowy absolwentów.

Koncepcja kształcenia kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zakłada realizację celów strategicznych Uczelni zawartych w Strategii Państwowej Akademii Nauk Stosowanych na lata 2019-2025 przyjętej Uchwałą Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie. Uczelnia przyjęła, że będzie realizować działania ukierunkowane na:

- działalność edukacyjną, (m.in. poprzez uruchamianie nowych oraz doskonalenie, znajdujących się w ofercie kształcenia Uczelni, kierunków i specjalności studiów, odpowiadających wymaganiom rynkowym i oczekiwaniom studentów czy zapewnienie studentom możliwości uzyskiwania dodatkowych kompetencji, m.in. poprzez realizację szkoleń i kursów w ramach projektów finansowanych ze środków zewnętrznych),
- współdziałanie Uczelni z otoczeniem, w tym otoczeniem społeczno-gospodarczym, w zakresie realizacji badań naukowych i prac rozwojowych, propagowania kształcenia przez całe życie oraz aktywizacji społecznej i kulturalnej, (m.in. rozwijanie oferty edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia kompetencji kluczowych, odpowiadających potrzebom rynku pracy, gospodarki i społeczeństwa czy prowadzenie kształcenia ustawicznego poprzez organizację studiów podyplomowych, kursów i szkoleń),

[1] Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych (Dz. U. poz. 638), z dniem 16 maja 2022 r. Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie nadano nazwę Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie.

- rozwój organizacyjny Uczelni (m.in. oparty o udoskonalenie procesu pozyskiwania, realizacji i rozliczania projektów krajowych i międzynarodowych czy wdrożenie platformy zarządzania wiedzą i rozwoju potencjału naukowego Uczelni).

Ich realizacja będzie możliwa przy utrzymaniu równowagi pomiędzy skutecznością działania a wartościami ogólnoludzkimi, równowagi pomiędzy techno a humanum, co wymaga partnerskiej relacji pomiędzy Władzami Uczelni, nauczycielami akademickimi, pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi, studentami a interesariuszami zewnętrznymi, opartej na otwartości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu.

Z powyższego wynika, iż kształcenie na studiach drugiego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* wpisuje się w założenia Strategii Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie na lata 2019-2025. Jest odpowiedzą na zapotrzebowanie rynku pracy, oczekiwania studiującej na studiach pierwszego stopnia w PANS w Chełmie młodzieży oraz środowiska lokalnego. Biorąc pod uwagę fakt, że utworzona w roku 2018 Katedra Nauk o Bezpieczeństwie i utworzona w 2022 roku Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym, od kilku lat tworzy swoiste centrum integracji teorii z praktyką, wymianę myśli i doświadczeń nauczycieli i pedagogów z Chełma i okolic, stając się coraz bardziej znaczącym na mapie miasta centrum naukowej i metodycznej myśli edukacyjnej. Prowadzone w ramach seminariów licencjackich i w przyszłości magisterskich, prace o charakterze teoretyczno-empirycznym mogą przyczynić się do wdrażania interesujących nowatorskich projektów i rozwiązań do instytucji działających w obszarze bezpieczeństwa publicznego w Chełmie i okolicach, a także zapoczątkować interesujące kierunki badań naukowych realizowane w Katedrze Nauk o Bezpieczeństwie i Katedrze Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym PANS w Chełmie.

Uruchomienie studiów drugiego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym utrzyma dotychczasową ofertę edukacyjną Uczelni w zakresie nauk społecznych cieszącą się od lat dużym zainteresowaniem młodzieży. Przede wszystkim umożliwi absolwentom studiów licencjackich kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* ich kontynuację na studiach II stopnia. Koncepcja kształcenia zakłada utworzenie na studiach II stopnia kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* takich specjalności jak *bezpieczeństwo militarne od 2024 roku,* b*ezpieczeństwo publiczne* oraz *bezpieczeństwo w transporcie lotniczym*. Każda ze specjalności zawiera dedykowane przedmioty specjalistyczne, które są obieralne. Ich obieralność wynika z wyboru specjalności, dokonywanego przez studentów pod koniec I-go roku studiów II stopnia opisywanego kierunku.

Studia II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* obejmują przygotowanie absolwentów do pracy w instytucjach i służbach mundurowych bezpośrednio związanych

z systemem bezpieczeństwa państwa. Przygotowanie to skupia się na poszerzeniu wiadomości i umiejętności zdobytych podczas studiów pierwszego stopnia i wsparciu studentów w wyborze ścieżki zawodowej zgodnej z ich zainteresowaniami i predyspozycjami. Zaproponowane treści nauczania zostały odpowiednio skorelowane z procesem kształcenia praktycznego oraz aktualnymi trendami w rozwoju kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Patrząc z perspektywy powiatu chełmskiego jest to obszar, na którym funkcjonuje wiele sił i służb zapewniających bezpieczeństwo wewnętrzne, są to m.in.

- policja,
- centralne biuro śledcze policji,
- straż pożarna,
- oddział straży granicznej,
- służba więzienna,
- straż miejska,
- inspekcja transportu drogowego,
- służba celno-skarbowa,
- wojska obrony terytorialnej,
- firmy ochroniarskie,
- inne służby w strukturach obrony cywilnej kraju.

Pracownicy tych organizacji są potencjalnymi studentami studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, zwłaszcza, że część z nich jest studentami lub będzie absolwentami studiów I-go stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Potrzeba ta, wynika także z tego, że w powiecie chełmskim nie ma uczelni, która prowadziłaby studia II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, a w całym województwie lubelskim są tylko dwie w Lublinie.

2. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe

(warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku, zastosowanie standardów obowiązujących dla danego kierunku)

Działalność w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* jest realizowane przy współpracy z odpowiednimi placówkami dydaktyczno – naukowymi. W ostatnich latach podjęto działania prowadzące do współpracy z zagranicznymi uczelniami, ma to na celu umożliwienie wymiany studentów jak i zwiększenie

mobilności pracowników pomiędzy uczelniami i zdobywanie przez nich doświadczenia. Wśród uczelni, z którymi jesteśmy w procesie podejmowania współpracy, znalazły się:

1. Międzynarodowy Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy
Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych
Katedra Studiów nad Bezpieczeństwem
2. Źilinska Univerzita v Źiline
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa
Katedra Zarządzania Kryzysowego
3. Tomas Bata University in Zlin
Faculty of logistics and Crisis Management
4. Technical University of Ostrawa
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa
5. Estonian Academy of Security Services

Uczelnia, w ramach wsparcia oferowanego obcokrajowcom, którzy podjęli studia w PANS w Chełmie, organizuje corocznie bezpłatne kursy języka polskiego, jako obcego. Dzięki zajęciom studenci mogą pogłębić znajomość języka polskiego, a także poznać polską kulturę. Z myślą o obcokrajowcach, którzy będą chcieli podjąć studia w PANS w Chełmie, Uczelnia wnioskowała o nadanie uprawnień do organizowania egzaminów certyfikatowych z języka polskiego, jako obcego. PANS w Chełmie prowadzi ww. egzaminy państwowe od 2019 roku (egzaminy certyfikatowe organizowane były przez PANS w Chełmie na podstawie uprawnień nadanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyzją nr 1/DWM/2019 na okres od 8 stycznia 2019 r. do 8 stycznia 2021 r.). Początkowo Uczelnia posiadała uprawnienia do organizowania egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego na poziomie B1 w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych. Od 9 stycznia 2021 roku, decyzją Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 listopada 2020 roku, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie otrzymała na okres 2 lat uprawnienia do organizowania egzaminów z języka polskiego jako obcego na poziomach: A2, B1, B2, C1 i C2 – w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych, a także B1 i B2 – w grupie dostosowanej do potrzeb dzieci i młodzieży.

Pośrednio umiędzynarodowieniu studiów służą realizowane przez Uczelnię międzynarodowe projekty. Ich podstawowym celem jest co prawda promocja języka polskiego i kultury polskiej, jednak pośrednio projekty te zachęcają młodych ludzi do podejmowania studiów w PANS w Chełmie. Uczelnia realizuje ww. projekty od 2014 roku. Dotychczas zrealizowane zostały następujące projekty: „Tu i tam. Dialogi polsko-polskie" w ramach konkursu ogłoszonego przez MZS „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w roku

2014 r.”; „Bliżej Polski. Spotkania z językiem polskim i kulturą polską” w ramach konkursu Kancelarii Senatu „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w roku 2016 r.”; „Odkrywanie Polski. Język-historia-kultura” w ramach programu NAWA Promocja Języka Polskiego w 2020 roku. Uczestnikami ww. projektów była młodzież z Ukrainy, z którą PANS w Chełmie współpracuje od wielu lat.

Studenci w ramach lektoratu języków obcych mają możliwość uczenia się trzech języków do wyboru: j. angielskiego, j. niemieckiego, j. rosyjskiego. W ramach każdego lektoratu studenci nabywają umiejętności językowe i słownictwo ogólne i specjalistyczne dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W przyszłości przewiduje się naukę wybranych modułów przedmiotów w języku obcym, zgodnym z potrzebami studentów.

Wśród krajowych wzorców wykorzystywanych w procesie kształcenia zwrócono uwagę na rosnące zainteresowaniu tematyką związaną z bezpieczeństwem i prawem wśród obecnych studentów jak i młodzieży szkół ponadpodstawowych (ponadgimnazjalnych). Katedra Nauk o Bezpieczeństwie PANS w Chełmie zainicjowała cykl wykładów tematycznych pn. „Młodzieżowa Akademia Bezpieczeństwa i Prawa”. Wykłady prowadzą przedstawiciele Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji i Sił Zbrojnych. Zaproszenie do udziału w tym cyklu kierowane jest do studentów i młodzieży z terenu całego województwa lubelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem klas mundurowych. Integralną częścią „Młodzieżowej Akademii Bezpieczeństwa i Prawa” jest tematyczny Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie, który odbywa się od 2019 r. Konkurs skierowany jest do studentów jak i młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Z inicjatywy studentów i pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie powstało Koło Naukowe "Internal Security" PANS w Chełmie. Celem działalności Koła jest:

- pogłębianie wiedzy, rozwijanie zainteresowań i umiejętności studentów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego (publicznego),
- sprzyjanie rozwojowi indywidualnych zainteresowań studenta oraz swobodnej wymianie poglądów,
- propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa publicznego, militarnego i transportu lotniczego,
- pomoc w samodzielnej działalności naukowej i twórczej,
- integracja środowiska studenckiego i naukowego,
- nawiązanie współpracy z innymi organizacjami, uczelniami, kołami naukowymi zajmującymi się pokrewną tematyką,

- umożliwienie zdobycia doświadczeń zawodowych.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych ma podpisane porozumienie o współpracy z Akademią Sztuki Wojennej w Warszawie, która jest wiodącym ośrodkiem w zakresie rozwijania, kształtowania i propagowania narodowej myśli strategicznej, a także w zakresie studiów związanych z bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym.

Katedra Nauk o Bezpieczeństwie i Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym przygotowuje także we współpracy z innymi uczelniami (np. z Akademią Sztuki Wojennej, Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, Akademią Marynarki Wojennej) wiele konferencji o zasięgu ogólnopolskim jak i o zasięgu międzynarodowym. Ponadto pracownicy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym aktywnie uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach dotyczących bezpieczeństwa.

Wykorzystano model współpracy uczelni, które prowadzą kierunki związane z naukami o bezpieczeństwie z Ministerstwem Obrony Narodowej w zakresie utworzenia Legii Akademickiej. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie również przystąpiła do tego programu.

Podobnie jak inne uczelnie (np. Akademia Sztuki Wojennej, Wojskowa Akademia Techniczna, Akademia Marynarki Wojennej) zawiązano współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi, w których istnieją klasy mundurowe. Wśród tych szkół znalazły się:

- Liceum Ogólnokształcące im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej w Zespole Szkół w Dubience,
- Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych im. gen. Władysława Andersa w Chełmie,
- Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych w Chełmie,
- Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chełmie
- Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Siedliszczu,
- II Liceum Ogólnokształcące we Włodawie,

Współdziałanie z tymi placówkami obejmuje głownie: dydaktykę, realizację wspólnych przedsięwzięć naukowych i edukacyjnych przez uczniów i studentów, umożliwienie uczniom udziału w sesjach naukowych, wykładach otwartych i innych spotkaniach cyklicznych, udział w działalności kół naukowych prowadzonych w PANS w Chełmie, a także współpracę w zakresie organizowania oraz przygotowywania uczniów do konkursów i olimpiad przedmiotowych. Katedra Nauk o Bezpieczeństwie i Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem

Narodowym obejmie również swoim patronatem klasy mundurowe oraz udziela wsparcia merytorycznego przy tworzeniu klas profilowanych.

3. Cele kształcenia

Podstawowym celem kształcenia na studiach II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie dostarczenie studentom teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego, które umożliwi im krytyczne rozumienie procesów, relacji i zjawisk dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego, jako elementu systemu bezpieczeństwa państwa.

Kolejne, równie ważne cele kształcenia, odnoszą się do:

- rozszerzenia umiejętności studentów dotyczących rozpoznawania zagrożeń i możliwości przeciwdziałania wobec zagrożeń występujących wewnątrz państwa,
- pogłębienia i rozszerzenia wiedzy i umiejętności dotyczących zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego przez przeznaczone do tego instytucje, siły i środki cywilne i militarne,
- rozszerzenia umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywną pracę w różnego rodzaju zespołach, a także umożliwiających bardziej skuteczne komunikowanie się z otoczeniem, samodzielne uczenie się, planowanie rozwoju zawodowego i radzenie sobie na rynku pracy;
- pogłębienia wrażliwości etycznej, refleksyjności, poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych oraz rozwój postaw prospołecznych;
- pogłębienia i rozszerzenia wiedzy i umiejętności zwiększającej mobilność absolwentów na rynku pracy, postawy rozwojowej absolwentów, którzy oprócz wysokiego poziomu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i przygotowania praktycznego, będą aktywnie zabiegać o systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji

4. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa instytutu realizującego program	**Instytut Matematyki i Informatyki**	
Katedra	**Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym**	
Forma studiów	**Stacjonarne i niestacjonarne**	
Liczba semestrów	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	IV	**IV**
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**120**	**120**
Język studiów/egzaminów	**polski**	**polski**
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	**magister**	**magister**
Łączna liczba godzin zajęć na studiach	**1350**	**858**
Wymiar praktyk zawodowych (miesiąc/godziny)	**480**	**480**
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	**16**	**16**
Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać **w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia**	61	45
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać **w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS** – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	**7**	**7**
Ilość punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru przez studenta	**36**	**36**
Określenie dyscyplin oraz procentowego udziału liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin przyporządkowanej dla kierunku	**Nauki o bezpieczeństwie 89% Nauki prawne 11%**	
Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształcących umiejętności praktyczne	**72**	**72**

5. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów II stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom VII
Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - WIEDZA (W) –absolwent zna i rozumie:			
K_W01	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	W zaawansowanym stopniu zna i rozumie miejsce bezpieczeństwa wewnętrznego w teorii nauk o bezpieczeństwie oraz ich metodologiczne, przedmiotowe i terminologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi oraz potrafi je stosować w pracy naukowej	P7S_WG1
K_W02		W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania wymiaru sprawiedliwości, służb mundurowych, inspekcji i straży oraz innych instytucji wyspecjalizowanych w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego	
K_W03		Ma pogłębioną wiedzę na temat militarnych i niemilitarnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz życia i zdrowia jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom	
K_W04		W pogłębionym stopniu zna i rozumie procesy i zależności pomiędzy elementami systemów bezpieczeństwa wybranych państw, w tym systemu bezpieczeństwa RP	
K_W05		W pogłębionym stopniu zna i rozumie oraz potrafi zastosować w praktyce zasady i wymagania dowodzenia oraz organizację i funkcjonowanie systemu kierowania i dowodzenia siłami zbrojnymi	
K_W06		W rozszerzonym stopniu zna rolę polityki bezpieczeństwa państwa w kształtowaniu wolności, praw i bezpieczeństwa obywateli	
K_W07		Posiada pogłębioną wiedzę na temat interdyscyplinarnych aspektów bezpieczeństwa	

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów II stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom VII
K_W08		W zaawansowanym stopniu zna zadania i funkcjonowanie narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa oraz sposoby rozwiązywania kryzysów i konfliktów w utrzymaniu bezpieczeństwa Polski i świata	
K_W09		W rozszerzonym stopniu zna cele, zadania, strukturę i funkcje sił zbrojnych na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego Polski	
K_W10		W rozszerzonym stopniu zna cele, zadania, strukturę i funkcje administracji samorządowej na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego Polski oraz rozumie zasady ich użycia	
K_W11	Kontekst uwarunkowania i skutki	W pogłębionym stopniu zna i rozumie uwarunkowania, przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych	P7S_WK1 P7S_WK2 P7S_WK3
K_W12		Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie opracowywania tekstów naukowych z wykorzystaniem metodologii nauk o bezpieczeństwie	
K_W13		W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka	
K_W14		W pogłębionym stopniu zna i rozumie prawne i etyczne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa	
Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - UMIEJĘTNOŚCI (U) –absolwent potrafi:			
K_U01	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	P7S_UW1 P7S_UW2
K_U02		Potrafi posługiwać się prostymi metodami, technikami i narzędziami badań nauk o bezpieczeństwie w pracy badawczej	

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów II stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom VII
K_U03	wykonywane zadania	Potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa państwa	
K_U04		Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń wpływających na bezpieczeństwa państwa i człowieka	
K_U05		Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego do analizy zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi	
K_U06		Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami dotyczącymi praktycznych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego	
K_U07		Potrafi analizować zależności i relacje narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa	
K_U08		Potrafi przewidywać skutki prawne i etyczne podejmowanych działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i obywateli	
K_U09		Potrafi rozpoznać stosowane siły i środki administracji samorządowej oraz taktykę działania służb mundurowych i sił zbrojnych wykorzystywanych do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego	
K_U10		Potrafi rozpoznać podstawowe znaki taktyczne, orientuje się w terenie i na mapie	
K_U11		Potrafi stosować się do zasad i wymogów dowodzenia w środowisku cywilnym i militarnym	
K_U12		Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko- i obcojęzyczną literaturę dotyczącą bezpieczeństwa wewnętrznego	
K_U13	Komunikowanie się – odbieranie	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego	P7S_UK1

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów II stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom VII
K_U14	i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznych uwarunkowań wpływających na bezpieczeństwo państwa	P7S_UK2 P7S_UK3
K_U15		Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa wewnętrznego, jego zagrożeń oraz instytucji kształtujących bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne	
K_U16		Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługuje się słownictwem typowym dla nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych, a także językiem specjalistycznym umożliwiającym realizację zadań zawodowych	
K_U17	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	Potrafi prezentować własne zdanie, planować i kierować pracą zespołu oraz stosować techniki skutecznego komunikowania i negocjacji	P7S_UO1 P7S_UO2
K_U18	Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę samokształcenia a także ukierunkować innych w zakresie kształcenia związanego z bezpieczeństwem wewnętrznym	P7S_UU1
Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K) –absolwent jest gotów do:			
K_K01	Oceny – krytyczne podejście	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych	P7S_KK1

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów II stopnia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK poziom VII
K_K02		Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych	P7S_KK2
K_K03	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działalność na rzecz interesu publicznego	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem odpowiednich zasad bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami	P7S_KO1, P7S_KO2, P7S_KO3
K_K04		Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji militarnych i niemilitarnych oraz do porozumiewania się zarówno ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i z osobami niebędącymi specjalistami w tym zakresie	
K_K05		Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, w tym w zakresie działalności związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i krajowym	
K_K06	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia swojej roli zawodowej i rozwijania dorobku zawodu z uwzględnieniem potrzeb bezpieczeństwa państwa	P7S_KR1
K_K07		Jest gotów do wypełnienia i propagowania potrzeby dbałości o etos, dorobek i tradycje służb oraz instytucji bezpieczeństwa państwa	

6. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* w trybie stacjonarnym i z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość[2] będzie odbywać się w oparciu o sylabusy do poszczególnych przedmiotów, praktyk, seminarium, w których określone są warunki i wymogi sprawdzania i realizacji zakładanych efektów uczenia się. Osoby prowadzące poszczególne zajęcia będą dokonywać bieżącej analizy osiąganych efektów uczenia się w oparciu o prace studentów oraz udokumentują ich osiągnięcia w teczce przedmiotu i/lub przy pomocy technologii informatycznych.

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* na PANS w Chełmie będzie prowadzona poprzez:

- weryfikację efektów uczenia się na poziomie przedmiotu/modułu szczegółowo opisanej w sylabusie;
- weryfikację efektów uczenia się uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji;
- weryfikację założonych w programie kształcenia efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego.

Weryfikacja będzie obejmować wszystkie kategorie obszarów tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Do metod weryfikacji efektów uczenia uzyskiwanych w procesie kształcenia w formie stacjonarnej i zdalnej, na poziomie przedmiotu/modułu należą:

- egzamin – ustny, opisowy, testowy;
- zaliczenie – ustne, opisowe, testowe;
- kolokwium;
- przygotowanie referatu, eseju;
- rozwiązywanie zadań problemowych;
- prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub grupowo;
- wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji;
- analiza przypadków case study;
- ocena pracy przy przygotowywaniu pracy dyplomowej;

[2] Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będą się odbywały w formie e-learningu na dedykowanej platformie. Studenci odbędą szkolenie ogólne przygotowujące do udziału w tej formie zajęć. Ponadto każdy z wykładowców rozpoczynając blok szkoleniowy poinformuje studentów o zasadach udziału i weryfikacji osiągnięć studenta w zajęciach zdalnych.

- egzamin dyplomowy/obrona pracy;
- inne formy weryfikacji zakładanych efektów.

Program studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* nie zakłada odrębnej weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów podczas realizacji zajęć z udziałem nauczyciela oraz godzin bez udziału nauczyciela akademickiego. Przyjęte zostało, że student osiągnie przypisane poszczególnym przedmiotom efekty uczenia się w przypadku odpowiedniego nakładu pracy (określonego przez punkty ECTS). Tym samym weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w trakcie zajęć z udziałem nauczyciela oraz godzin bez udziału nauczyciela akademickiego dokonywana jest łącznie. Nie jest, bowiem możliwe wskazanie efektów uczenia się realizowanych wyłącznie podczas godzin bez udziału nauczyciela akademickiego.

7. Plan studiów

PLAN STUDIÓW

Kierunek: Bezpieczeństwo Wewnętrzne

od roku akademickiego 2025/2026

studia stacjonarne II stopnia

profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Kierowanie i dowodzenie	P	15E					Egzamin	2
2.					30				Ocena	2
3.		Statystka opisowa	P	15E					Ocena	1
4.					30				Ocena	2
5.		Filozofia bezpieczeństwa	HS/P	15E					Ocena	1
6.					30				Ocena	2
7.		Bezpieczeństwo społeczności lokalnych	P	15E					Ocena	1
8.					30				Ocena	2
9.		Współczesne konflikty zbrojne	P	15E					Ocena	1
10.					30				Ocena	2
11.		Systemy bezpieczeństwa wybranych państw	P	15E					Egzamin	2
12.					30				Ocena	2
13.		Psychologia zagrożeń	HS/P	15E					Ocena	1
14.					30				Ocena	2
15.		Nowe technologie w bezpieczeństwie I	P	10E					Ocena	1
16.						25			Ocena	2
17.		Lektorat języka obcego I	HS/ OB		30				Ocena	2
18.		Wstęp do praktyk zawodowych	P		15				Ocena	1
W sumie godzin				**115**	**255**	**25**				**29**
Razem godzin w semestrze				**395**						

Forma zaliczenia-sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się		Typ	
Ocena	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu o zaliczenie na ocenę	HS	Humanistyczno- społeczne
Egzamin	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu egzamin końcowy	OB	Obieralny
Zaliczenie	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu o zaliczenie	E	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	15E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	10E					Ocena	1
4.						25			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	15E					Ocena	1
6.					30				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		30				Egzamin	2
8.		Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		Podstawy sztuki wojennej	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Siły Zbrojne w Systemie Bezpieczeństwa Narodowego	OB	15					Egzamin	1
13.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**85**	**180**	**25**				**20**
Razem godzin w semestrze				**290**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB	240					Ocena	8
										28
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	20E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	20E					Ocena	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Taktyka	OB	10					Egzamin	1
7.					35				Ocena	2
8.		Obrona cywilna	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		Terenoznawstwo	OB	10					Ocena	1
11.					35				Ocena	2
12.		Przywództwo wojskowe	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
14.		Logistyka wojskowa	OB.	15					Ocena	1
15.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**100**	**250**					**29**
Razem godzin w semestrze				**350**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB	120					Ocena	4
										33
W sumie ECTS										

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	20E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		System ochrony praw człowieka	P	20E					Egzamin	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Infrastruktura obronna kraju	P	15					Ocena	1
7.					30				Ocena	2
8.		Budowa i eksploatacja uzbrojenia	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		Siły Zbrojne innych państw	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	OB	10					Egzamin	2
13.					35				Ocena	2
W sumie godzin				**90**	**215**					**26**
Razem godzin w semestrze				**305**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB	120					Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	*I*	*II*	*III*	*IV*
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	*395*	*290*	*355*	*310*
Wykłady	*115*	*85*	*100*	*90*
w tym e-learning	*115*	*40*	*40*	*40*
Ćwiczenia	*255*	*180*	*250*	*215*
Konwersatoria				
Laboratoria	*25*	*25*		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		*240*	*120*	*120*
ECTS w poszczególnych semestrach	*29*	*28*	*33*	*30*
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		*8*	*4*	*4*
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	*685*		*665*	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	*1350*			

Specjalność Bezpieczeństwo publiczne

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	15E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	10E					Ocena	1
4.						25			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	15E					Ocena	1
6.					30				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		30				Egzamin	2
8.		Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	OB	15					Egzamin	1
9.					30				Ocena	2
10.		Uprawnienia operacyjne służb	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Działania ratownicze	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**85**	**180**	25				**20**
Razem godzin w semestrze				**290**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB	240					Ocena	8
										28
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	20E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	20E					Ocena	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Uprawnienia procesowe służb	OB	15					Egzamin	2
7.					30				Ocena	2
8.		Cyberprzestępczość i cyberprzemoc	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		System penitencjarny w Polsce	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Globalizacja a bezpieczeństwo publiczne	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
14.		Nowoczesne technologie militarne i cywilne	OB	15					Ocena	1
15.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**115**	**240**					**29**
Razem godzin w semestrze				**355**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB	120					Ocena	4
W sumie ECTS										**33**

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	20E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		System ochrony praw człowieka	P	20E					Egzamin	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego	OB	15					Ocena	1
7.					30				Ocena	2
8.		Służby specjalne i mundurowe innych państw	OB	15					Egzamin	2
9.					30				Ocena	2
10.		Wykonywanie kary pozbawienia wolności a bezpieczeństwo	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Bezpieczeństwo obrotu transgranicznego	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**100**	**210**					**26**
Razem godzin w semestrze				**310**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB	120					Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	I	II	III	IV
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	395	290	355	310
Wykłady	115	85	115	100
w tym e-learning	115	40	40	40
Ćwiczenia	255	180	240	210
Konwersatoria				
Laboratoria	25	25		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		240	120	120
ECTS w poszczególnych semestrach	29	28	33	30
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		8	4	4
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	685		665	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	1350			

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	15E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	10E					Ocena	1
4.						25			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	15E					Ocena	1
6.					30				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		30				Egzamin	2
8.		Lotnictwo cywilne	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		Lotnictwo państwowe w systemie bezpieczeństwa państwa	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Transport lotniczy	OB	15					Egzamin	1
13.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**85**	**180**	**25**				**20**
Razem godzin w semestrze				**290**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB		240				Ocena	8
										28
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	20E					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	20E					Ocena	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego	OB	15					Egzamin	2
7.					30				Ocena	2
8.		Zarządzanie bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym	OB	15					Ocena	1
9.					30				Ocena	2
10.		Czynnik ludzki w lotnictwie	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Poszukiwanie i ratownictwo lotnicze	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
14.		Prawo i przepisy lotnicze	OB.	15					Ocena	1
15.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**110**	**240**					**29**
Razem godzin w semestrze				**350**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB		120				Ocena	4
W sumie ECTS										**33**

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	20					Ocena	1
2.					30				Ocena	2
3.		System Ochrony Praw Człowieka	P	20					Egzamin	1
4.					30				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Organizacje i instytucje lotnicze	OB	15					Ocena	1
7.					30				Ocena	2
8.		Rynek przewozów lotniczych	OB	15					Egzamin	2
9.					30				Ocena	2
10.		Zarządzanie ryzykiem w organizacjach lotniczych	OB	15					Ocena	1
11.					30				Ocena	2
12.		Bezzałogowe systemy powietrzne	OB	15					Ocena	1
13.					30				Ocena	2
W sumie godzin				**100**	**210**					**26**
Razem godzin w semestrze				**310**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB		120				Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	*I*	*II*	*III*	*IV*
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	*395*	*290*	*355*	*310*
Wykłady	*115*	*85*	*115*	*100*
w tym e-learning	*115*	*40*	*40*	*40*
Ćwiczenia	*255*	*180*	*240*	*210*
Konwersatoria				
Laboratoria	*25*	*25*		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		*240*	*120*	*120*
ECTS w poszczególnych semestrach	*29*	*28*	*33*	*30*
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		*8*	*4*	*4*
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	*685*		*665*	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	*1350*			

Plan studiów

Kierunek: Bezpieczeństwo Wewnętrzne

od roku akademickiego 2025/2026

studia niestacjonarne II stopnia

profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Kierowanie i dowodzenie	P	9E					Egzamin	2
2.					18				Ocena	2
3.		Statystka opisowa	P	9E					Ocena	1
4.					18				Ocena	2
5.		Filozofia bezpieczeństwa	HS/P	9E					Ocena	1
6.					18				Ocena	2
7.		Bezpieczeństwo społeczności lokalnych	P	9E					Ocena	1
8.					18				Ocena	2
9.		Współczesne konflikty zbrojne	P	9E					Ocena	1
10.					18				Ocena	2
11.		Systemy bezpieczeństwa wybranych państw	P	9E					Egzamin	2
12.					18				Ocena	2
13.		Psychologia zagrożeń	HS/P	9E					Ocena	1
14.					18				Ocena	2
15.		Nowe technologie w bezpieczeństwie I	P	6E					Ocena	1
16.						15			Ocena	2
17.		Lektorat języka obcego I	HS/ OB		30				Ocena	2
18.		Wstęp do praktyk zawodowych	P		9				Ocena	1
W sumie godzin				**69**	**165**	15				**29**
Razem godzin w semestrze				**249**						

Forma zaliczenia-sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się		Typ	
Ocena	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu o zaliczenie na ocenę	HS	Humanistyczno- społeczne
Egzamin	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu egzamin końcowy	OB	Obieralny
Zaliczenie	student uzyskuje punkty kredytowe w oparciu o zaliczenie	E	Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	9E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	6E					Ocena	1
4.						15			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	9E					Ocena	1
6.					18				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		30				Egzamin	2
8.		Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		Podstawy sztuki wojennej	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Siły Zbrojne w Systemie Bezpieczeństwa Narodowego	OB	9					Egzamin	1
13.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**51**	**120**	15				**20**
Razem godzin w semestrze				**186**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB	240					Ocena	8
										28
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	12E					Ocena	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Taktyka	OB	6					Egzamin	1
7.					22				Ocena	2
8.		Obrona cywilna	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		Terenoznawstwo	OB	6					Ocena	1
11.					22				Ocena	2
12.		Przywództwo wojskowe	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
14.		Logistyka wojskowa	OB.	9					Ocena	1
15.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**63**	**164**					**29**
Razem godzin w semestrze				**227**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB	120					Ocena	4
W sumie ECTS										**33**

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		System Ochrony Praw Człowieka	P	12E					Egzamin	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Infrastruktura obronna kraju	P	9					Ocena	1
7.					18				Ocena	2
8.		Budowa i eksploatacja uzbrojenia	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		Siły Zbrojne innych państw	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	OB	6					Egzamin	2
13.					22				Ocena	2
W sumie godzin				**57**	**144**					**26**
Razem godzin w semestrze				**199**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB	120					Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	I	II	III	IV
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	249	186	227	199
Wykłady	69	51	63	57
w tym e-learning	69	24	24	24
Ćwiczenia	165	120	164	132
Konwersatoria				
Laboratoria	15	15		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		240	120	120
ECTS w poszczególnych semestrach	29	28	33	30
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		8	4	4
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	435		426	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	861			

Specjalność Bezpieczeństwo publiczne

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	9E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	6E					Ocena	1
4.						15			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	9E					Ocena	1
6.					18				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		30				Egzamin	2
8.		Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	OB	9					Egzamin	1
9.					18				Ocena	2
10.		Uprawnienia operacyjne służb	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Działania ratownicze	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**51**	**120**	15				**20**
Razem godzin w semestrze				**186**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB	240					Ocena	8
										29
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	12E					Ocena	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Uprawnienia procesowe służb	OB	9					Egzamin	2
7.					18				Ocena	2
8.		Cyberprzestępczość i cyberprzemoc	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		System penitencjarny w Polsce	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Wykonywanie kary pozbawienia wolności a bezpieczeństwo	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
14.		Nowoczesne technologie militarne i cywilne	OB	9					Ocena	1
15.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**69**	**156**					**29**
Razem godzin w semestrze				**225**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB	120					Ocena	4
W sumie ECTS										33

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		System ochrony praw człowieka	P	12E					Egzamin	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego	OB	9					Ocena	1
7.					18				Ocena	2
8.		Służby specjalne i mundurowe innych państw	OB	9					Egzamin	2
9.					18				Ocena	2
10.		Wykonywanie kary pozbawienia wolności a bezpieczeństwo	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Bezpieczeństwo obrotu transgranicznego	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**60**	**138**					**26**
Razem godzin w semestrze				**198**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB	120					Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	*I*	*II*	*III*	*IV*
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	*249*	*186*	*225*	*198*
Wykłady	*69*	*51*	*69*	*60*
w tym e-learning	*69*	*24*	*24*	*24*
Ćwiczenia	*165*	*120*	*156*	*138*
Konwersatoria				
Laboratoria	*15*	*15*		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		*240*	*120*	*120*
ECTS w poszczególnych semestrach	*29*	*28*	*30*	*30*
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		*8*	*4*	*4*
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	*438*		*423*	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	*861*			

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	P	9E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Nowe technologie w bezpieczeństwie II	P	6E					Ocena	1
4.						15			Ocena	2
5.		Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	P	9E					Ocena	1
6.					18				Ocena	2
7.		Lektorat języka obcego II	P		18				Egzamin	2
8.		Lotnictwo cywilne	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		Lotnictwo państwowe w systemie bezpieczeństwa państwa	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Transport lotniczy	OB	9					Egzamin	1
13.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**51**	**120**	15				**20**
Razem godzin w semestrze				**186**						
14.		Praktyka zawodowa I	OB		240				Ocena	8
										28
W sumie ECTS										

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		Ochrona przed BMR	P	12E					Ocena	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie I	P		30				Ocena	7
6.		Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego	OB	9					Egzamin	2
7.					18				Ocena	2
8.		Zarządzanie bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym	OB	9					Ocena	1
9.					18				Ocena	2
10.		Czynnik ludzki w lotnictwie	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Poszukiwanie i ratownictwo lotnicze	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
14.		Prawo i przepisy lotnicze		9					Ocena	1
15.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**69**	**156**					**29**
Razem godzin w semestrze				**225**						
16.		Praktyka zawodowa II	OB		120				Ocena	4
W sumie ECTS										33

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Laboratoria (ilość godzin)	Ćwiczenia projektowe (ilość godzin)	Konwersatoria (ilość godzin)		
1.		Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	P	12E					Ocena	1
2.					18				Ocena	2
3.		System Ochrony Praw Człowieka	P	12E					Egzamin	1
4.					18				Ocena	2
5.		Seminarium magisterskie II	P		30				Ocena	7
6.		Organizacje i instytucje lotnicze	OB	9					Ocena	1
7.					18				Ocena	2
8.		Rynek przewozów lotniczych	OB	9					Egzamin	2
9.					18				Ocena	2
10.		Zarządzanie ryzykiem w organizacjach lotniczych	OB	9					Ocena	1
11.					18				Ocena	2
12.		Bezzałogowe systemy powietrzne	OB	9					Ocena	1
13.					18				Ocena	2
W sumie godzin				**60**	**138**					**26**
Razem godzin w semestrze				**198**						
14.		Praktyka zawodowa III	OB		120				Ocena	4
										30
W sumie ECTS										

Semestr	I	II	III	IV
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	249	186	225	198
Wykłady	69	51	69	60
w tym e-learning	69	24	24	24
Ćwiczenia	165	120	156	138
Konwersatoria				
Laboratoria	15	15		
Ćwiczenia projektowe				
Warsztaty				
Projekt kierowany				
Samokształcenie				
E-learning				
Zajęcia praktyczne				
Praktyki zawodowe (liczba godzin)		240	120	120
ECTS w poszczególnych semestrach	29	28	30	30
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach		8	4	4
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	438		423	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	861			

8. Sylabusy

KARTY (SYLABUSY) PRZEDMIOTÓW

SEMESTR I

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Kierowanie i dowodzenie	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Control and Command	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[3]	dr Dariusz Dachowicz

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady	15	9	2	2		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne	
1	Student posiada podstawową wiedzę z zarządzania zespołami ludzkimi oraz z planowania w zarządzaniu kryzysowym.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazać studentom wiedzę o procesie kierowania i dowodzenia w SZ RP, zwracając uwagę na teorię i prawne podstawy dowodzenia, cyklu procesu dowodzenia na szczeblu taktycznym.
C2	Zapoznać studentów z zasadami organizacji dowodzenia w pododdziałach, wykonaniem dokumentów dowodzenia oraz prowadzeniem map sytuacyjnych.
C3	Zapoznać studentów z programami wsparcia dowodzenia na poziomie taktycznym.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[3] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie przebieg procesu kierowania i dowodzenia w SZ RP.	**K_W01**
W2	Zna i potrafi w praktyce zastosować cykl procesu dowodzenia na poziomie taktycznym oraz wykonać niezbędne dokumenty w trakcie procesu dowodzenia.	**K_W05**
W3	W pogłębionym stopniu zna i potrafi scharakteryzować zasady prowadzenia map sytuacyjnych.	**K_W05**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować proces dowodzenia na poziomie taktycznym	**K_U01**
U2	Potrafi podporządkować się do zasad i wymogów kierowania i dowodzenia w środowisku cywilnym i wojskowym	**K_U11**
U3	Potrafi prezentować wypracowane wnioski podczas planowania działań przed mapą sytuacyjną	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do prowadzenia dyskusji na tematy związane z procesem kierowania i dowodzenia w SZ RP	**K_K01**
K2	Jest gotów do pracy w komórkach organu dowodzenia podczas planowania działań	**K_K02**
K3	Jest gotów do uczestnictwa w procesie planowania działań na szczeblu taktycznym SZRP	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
W2	Egzamin pisemny	w/ćw
W3	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	praca w grupie	ćw
U2	praca w grupie	ćw
U3	prezentacja projektu	ćw
K1	dyskusja	ćw
K2	scenki rodzajowe	ćw
K3	obserwacja	ćw

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Kierowanie i dowodzenie w SZ RP.	2	2
W2	Funkcje, zasady, metody, techniki, style kierowania i dowodzenia.	2	1
W3	Cykl decyzyjny procesu dowodzenia w Wojskach Lądowych SZ RP.	2	1
W4	Zarządzanie ryzykiem w kierowaniu i dowodzeniu.	2	1
W5	Struktura organizacyjno-funkcjonalna stanowisk dowodzenia.	2	1
W6	Wojskowe znaki taktyczne.	3	2
W7	Komputerowe narzędzia wsparcia dowodzenia.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia

		Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Graficzne zobrazowanie sytuacji taktycznych.	3	2
ĆW2	Metodyka ustalenia położenia – prowadzenie mapy sytuacyjnej, meldunki o sytuacji.	4	2
ĆW3	Metodyka prowadzenia analizy zadania i odprawy informacyjnej. Plan pracy dowództwa.	3	2
ĆW4	Metodyka prowadzenia oceny czynników wpływających na wykonanie zadania i opracowania wariantów działania, odpraw koordynacyjnych.	4	2
ĆW5	Metodyka rozważania wariantów działania wojsk własnych.	3	2
ĆW6	Metodyka porównania wariantów działania wojsk własnych.	4	2
ĆW7	Przygotowanie i przebieg odprawy decyzyjnej.	3	2
ĆW8	Forma i układ treści planu działania oraz rozkazu bojowego.	3	2
ĆW9	Metodyka przygotowania i przeprowadzenia synchronizacji działań.	3	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład monograficzny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia, konwersatorium.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	20	15	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	55	78	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Planowanie na szczeblu taktycznym w wojskach lądowych, DD.3.2.5, DWLąd, Warszawa 2007.
2.	D. Szkołuda, *Dowodzenie wojskami obrony terytorialnej w działaniach taktycznych,* ASzWoj, Warszawa 2020.
3.	Dowodzenie i kierowanie w działaniach lądowych – DT-3.2.2 B
4.	System dowodzenia Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, DD-6.1(B), Warszawa 2014.
5.	Kręcikij J., Wołejszo J., *Podręcznik dowódcy batalionu,* AON, Warszawa 2007.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6.	J. Wołejszo, J. Kręcikij, (red.), *Podstawy dowodzenia*, AON, Warszawa 2007.
7.	Kręcikij J., Wołejszo J., Prusiński N., *Podręcznik oficera sztabu,* AON, Warszawa 2009.
8.	J. Wołejszo (red. naukowa), *System dowodzenia*, AON, Warszawa 2013.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Statystyka opisowa	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Foundations of Statistics	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[4]	dr Agnieszka Szumera

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Znajomość matematyki z zakresu szkoły średniej.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie studentom podstaw wiedzy ze statystyki ogólnej w zakresie metod opisu.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Student posiada wiedzę z zakresu statystycznej analizy zagadnień bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		

[4] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
U1	Student określa zakres informacji statystycznych potrzebnych dla rozwiązania danego problemu	**K_U02**
U2	Student potrafi wykorzystać podstawowe narzędzia statystyczne w pracy badawczej z zakresu nauk o bezpieczeństwie	**K_U02**
U3	Student stosuje właściwe narzędzia i procedury analizy statystycznej	**K_U02**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student weryfikuje informacje dotyczące stosowania metod statystycznych w analizie problemów z obszaru bezpieczeństwa.	**K_K01**
K2	Student komunikuje innym członkom zespołu o stosowaniu metod statystycznych w analizie problemów z obszaru bezpieczeństwa	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
U1	zadania problemowe	ćw
U2	zadania problemowe	ćw
U3	zadania problemowe	ćw
K2	praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Wstęp: Geneza statystyki i jej rozwój, rola i zadania statystyki publicznej. Źródła wiedzy statystycznej. Zbiorowość statystyczna. Pojęcie badania statystycznego i jego etapy. Opracowywanie materiału statystycznego – szeregi rozdzielcze, porównywanie rozkładów cechy mierzalnej.	4	3
W2	Parametry opisowe zbiorowości statystycznych: miary położenia: średnia arytmetyczna. Przeciętne miary pozycyjne: mediana, kwartyle, modalna, dominanta.	3	2
W3	Miary zmienności: odchylenie przeciętne, wariancja, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności.	2	1
W4	Miary asymetrii i koncentracji. Prezentacja graficzna danych i analiza otrzymanych wyników.	2	1
W5	Procedury wnioskowania statystycznego; zmienne decyzyjne, estymacja	4	2
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Opracowywanie materiału statystycznego – szeregi szczegółowe i rozdzielcze.	2	1
ĆW2	Parametry opisowe zbiorowości statystycznych: miary położenia: średnia arytmetyczna.	2	1

ĆW3	Przeciętne miary pozycyjne: mediana, kwartyle, modalna, dominanta.	3	2
ĆW4	Miary zmienności: odchylenie przeciętne, wariancja, odchylenie standardowe, współczynnik zmienności.	3	2
ĆW5	Miary asymetrii i koncentracji.	2	1
ĆW6	Prezentacja graficzna danych i analiza otrzymanych wyników.	2	1
ĆW7	Procedury wnioskowania statystycznego. Zmienna losowa – parametry i charakterystyki opisujące jej rozkład. Rozkład dwumianowy, Poissona i normalny: teoria i zastosowania.	5	3
ĆW8	Podstawy teorii estymacji. Estymacja punktowa i przedziałowa. Zagadnienie minimalnej liczebności próby.	5	3
ĆW9	Opracowanie statystyczne wybranego zagadnienia związanego z bezpieczeństwem wewnętrznym	6	4
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	5	3	5	3
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25	39	25	39
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60	60	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2	2		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Kot S. M., Jakubowski J., Sokołowski A., *Statystyka*, Difin, Warszawa 2011.
2	Ostasiewicz S., Rusnak Z., Siedlecka U., *Statystyka, elementy teorii i zadania*, Wydaw. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, 2004.
3	Sobczyk M., *Statystyka*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.
4	Bąk I., Markowicz I., Mojsiewicz M., Wawrzynika K., *Statystyka opisowa; przykłady i zadania*, CeDeWu, Warszawa 2020.
5	Bąk I., Markowicz I., Mojsiewicz M., Wawrzynika K., *Statystyka matematyczna; przykłady i zadania*, CeDeWu, Warszawa 2020.
6	Źródła danych statystycznych: Główny Urząd Statystyczny: www.stat.gov.pl. Bank Danych Lokalnych: http://www.stat.gov.pl/bdl/html/indeks.html. Baza demografia: http://demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
	Baza danych Eurostat: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/. Baza Banku Światowego: http://data.worldbank.org/.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Filozofia bezpieczeństwa	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Security Philosophy	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[5]	dr Andrzej Kubić

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowe pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie się studentów z filozoficznym podejściem do pojmowania bezpieczeństwa.
C2	Zobrazowanie rozwoju filozoficznego myślenia w dziedzinie bezpieczeństwa od starożytności do nowożytności i współczesności.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[5] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Posiada wiedzę o filozoficznych aspektach bezpieczeństwa, o głównych nurtach naukowych w dziedzinie bezpieczeństwa i o strukturze bezpieczeństwa.	**K_W06**
W2	Rozumie pojęcia bezpieczeństwa z punktu nowoczesnych nauk o bezpieczeństwie.	**K_W07**
W3	W pogłębionym stopniu zna i rozumie etyczno-filozoficzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa.	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę filozofii bezpieczeństwa.	**K_U01**
U2	Potrafi posługiwać się wybranymi koncepcjami filozoficznymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów z zakresu filozofii bezpieczeństwa.	**K_U03**
U3	Posługuje się pozyskaną wiedzą do rozwiązywania problemów praktycznych w zakresie filozoficznych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego.	**K_U08**
U4	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce literaturę dotyczącą filozofii bezpieczeństwa.	**K_U12**
U5	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko i obcojęzyczną literaturę dotyczącą filozofii bezpieczeństwa.	**K_U14**
U6	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego jak i filozofii bezpieczeństwa.	**K_U15**
U7	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów filozofii bezpieczeństwa.	**K_U16**
U8	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę samokształcenia a także ukierunkować innych w zakresie kształcenia związanego z filozofią bezpieczeństwa.	**K_U19**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji dotyczących filozofii bezpieczeństwa i do formułowania krytycznego podejścia do problemu.	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych	**K_K02**
K3	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia swojej roli zawodowej i rozwijania dorobku zawodu także w aspekcie filozofii bezpieczeństwa	**K_K06**
K4	Jest gotów do wypełnienia i propagowania potrzeby dbałości o etos, dorobek i tradycje służb oraz instytucji bezpieczeństwa państwa	**K_K07**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium/praca pisemna: esej/referat/prezentacja multimedialna indywidualna/ grupowa (2-3 osoby)	w/ćw.
W2	kolokwium/praca pisemna: esej/referat/prezentacja multimedialna indywidualna/ grupowa (2-3 osoby)	w/ćw.

W3	kolokwium/praca pisemna: esej/referat/prezentacja multimedialna indywidualna/ grupowa (2-3 osoby)	w/ćw.
U1	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U2	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U3	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U4	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U5	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U6	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U7	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
U8	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
K1	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
K2	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
K3	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.
K4	udział w dyskusji na zajęciach, debata oksfordzka	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawowe zagadnienia i problemy filozofii bezpieczeństwa.	3	2
W2	Bezpieczeństwo według filozofów starożytnych i średniowiecznych. Dalekowschodnie filozofie samodoskonalenia i obronności.	3	2
W3	Filozofia bezpieczeństwa w okresie nowożytnym. Polska filozofia bezpieczeństwa.	3	2
W4	Problematyka bezpieczeństwa w filozofii współczesnej.	3	2
W5	Filozofia bezpieczeństwa wobec zagrożeń XXI wieku. Dylematy etyczne filozofii bezpieczeństwa.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Wstęp do filozofii bezpieczeństwa. Przedstawienie i omówienie głównych zagadnień oraz dylematów etycznych.	2	2
ĆW2	Klasyczna teoria bezpieczeństwa w ujęciu filozofów starożytnych: Sokratesa, Platona i Arystotelesa.	2	1
ĆW3	Starożytne koncepcje prowadzenia wojen i ponadczasowe strategie Sun Zi.	2	1
ĆW4	Chrześcijańskie filozofie bezpieczeństwa św. Augustyna i św. Tomasza.	2	2
ĆW5	Chrześcijańskie filozofie bezpieczeństwa św. Augustyna i św. Tomasza.	2	1
ĆW6	Polscy myśliciele okresu średniowiecza a bezpieczeństwo.	2	1
ĆW7	Realistyczna koncepcja Niccolò Machiavellego.	2	2
ĆW8	Renesansowe utopijne wizje idealnego państwa (Thomas More, Francis Bacon, Tomasso Campanella).	2	1
ĆW9	Naturalizm i pesymizm antropologiczny Thomasa Hobbes'a.	2	1
ĆW10	Liberalne koncepcje bezpieczeństwa Johna Locka.	2	1
ĆW11	Filozofia bezpieczeństwa francuskiego oświecenia.	2	1

ĆW12	Ponadczasowy projekt wieczystego pokoju Immanuela Kanta.	2	1
ĆW13	Karol Marks i Friedrich Nietzsche jako inicjatorzy i prekursorzy totalitaryzmu.	2	1
ĆW14	Koncepcje Carla von Clausewitza oraz Raymonda Arona, jako przykłady nowożytnych teorii wojny.	2	1
ĆW15	Przedyskutowanie i podsumowanie najważniejszych dylematów etycznych filozofii bezpieczeństwa.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	6	10	6
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	61	20	36
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Pokruszyński W., Piwowarski J., *Bezpieczeństwo. Perspektywa filozoficzna teorii i praktyki*, Naukowo -Wydawniczy Instytut Badań Bezpieczeństwa i Obronności WSBPI „Apeiron", Kraków 2019.
2	Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*. Tom 1-3, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
3	Pokruszyński W., *Filozofia bezpieczeństwa,* Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi, Józefów 2013.
4	Plebaniak P. (red), *Sun Zi i jego "Sztuka wojny" : filozofia i praktyka oddziaływania na bieg zdarzeń,* praca zbiorowa, Polskie Towarzystwo Geopolityczne, Kraków 2020.
5	Tzu Sun, Pin Sun, *Sztuka wojny,* Wydawnictwo Helion, Gliwice 2013.
	MacIntyre A., *Krótka historia etyki : filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
6	Tokarczyk R., *Filozofia prawa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2004.
7	Anzenbacher A., *Wprowadzenie do filozofii*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2008.
8	Murawski K**.,** *Filozofia polityki : wybrane zagadnienia prakseologiczne,* Wydawictwo IFIS PAN, Warszawa 1993.
9	Chojnacki W., Świniarski J., *Filozofia bezpieczeństwa. Podręcznik akademicki*, Wydawnictwo Akademii Obrony. Narodowej, Warszawa 2004.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
10	Rosa R., *Filozofia bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego tradycja - współczesność - nowe wyzwania*, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2007.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Bezpieczeństwo społeczności lokalnych		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Security of Local Communities		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[6]	dr Emilia Ordyniec

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania administracji samorządowej.
Podstawowa wiedza z teorii bezpieczeństwa.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania systemu bezpieczeństwa na poziomie lokalnym.
C2	Zapoznanie z subiektywnymi aspektami bezpieczeństwa.
C3	Wykształcenie umiejętności stosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa w społeczności lokalnej.
C4	Zdobycie umiejętności współpracy w grupie oraz uczestniczenia w merytorycznej dyskusji na temat bezpieczeństwa społeczności lokalnej.

[6] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania wymiaru sprawiedliwości, służb mundurowych, inspekcji i straży oraz innych instytucji wyspecjalizowanych w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego na poziomie lokalnym.	**K_W02**
W2	Ma pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego oraz życia i zdrowia jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom.	**K_W03**
W3	W rozszerzonym stopniu zna rolę polityki bezpieczeństwa państwa w kształtowaniu wolności, praw i bezpieczeństwa obywateli.	**K_W06**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa społeczności lokalnych.	**K_U01**
U2	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo lokalne.	**K_U04**
U3	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa lokalnego do analizy zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi.	**K_U05**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, w tym w zakresie działalności związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i krajowym.	**K_K05**
K2	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia swojej roli zawodowej i rozwijania dorobku zawodu z uwzględnieniem potrzeb bezpieczeństwa lokalnego.	**K_K06**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium	w/ćw
W2	Kolokwium	w/ćw
W3	Kolokwium	w/ćw
U1	zadania problemowe, praca w grupie	ćw
U2	burza mózgów, studium przypadku	ćw
U3	przygotowanie grupowego projektu	ćw
K1	praca w grupie, dyskusja	ćw
K2	praca w grupie, dyskusja	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Bezpieczeństwo lokalne jako cel aktywności władz publicznych – wprowadzenie do przedmiotu, podstawowe pojęcia.	3	2
W2	Poczucie bezpieczeństwo jako jedna z kategorii jakości życia społeczności lokalnej. Uwarunkowania bezpieczeństwa lokalnego.	3	2
W3	Instytucje o zasięgu lokalnym oraz ich wpływ na bezpieczeństwo. Koalicje na rzecz bezpieczeństwa.	3	2

W4	Planowanie przestrzenne na rzecz bezpieczeństwa.	3	2
W5	Lokalna polityka społeczna i jej wpływ na bezpieczeństwo.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Zagrożenia dla bezpieczeństwa lokalnego na przykładzie danej gminy.	4	3
ĆW2	Lokalny wymiar bezpieczeństwa. Potrzeby i oczekiwania mieszkańców lokalnej społeczności.	4	3
ĆW3	Determinanty wzrostu poczucia bezpieczeństwa w danej gminie/powiecie.	4	3
ĆW4	Instytucje o zasięgu lokalnym oraz ich wpływ na bezpieczeństwo lokalne – studium przypadku.	4	3
ĆW5	Analiza lokalnych budowli ochronnych i miejsc doraźnego schronienia na przykładzie konkretnej gminy/powiatu.	4	3
ĆW6	Wpływ lokalnej polityki społecznej na bezpieczeństwo na przykładzie konkretnej gminy/powiatu.	4	3
ĆW7	Pobudzanie aktywności obywatelskiej na rzecz lokalnego bezpieczeństwa. Community policing.	4	3
ĆW8	Podsumowanie i zaliczenie przedmiotu.	2	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Bolesta S., *Prawnoadministracyjne zagadnienia porządku publicznego,* Profi, Warszawa, 1997.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
2	Elak L., Kuranc-Szymczak M. (red. nauk.), *Zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski*, ASZWoj, WSH-E, Zamość 2019.
3	Fehler W. (red.nauk.), *Bezpieczeństwo w środowisku lokalnym*,. Wydawnictwo Arte, Warszawa 2009.
4	Gąska M., Lasek-Surowiec I. (red. nauk.), *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych jako element bezpieczeństwa państwa: Wybrane problemy*, PWSZ, Chełm 2019.
5	Urban A., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
6	Szweda E., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych: najbliżej człowieka*, Difin, Warszawa 2016.
7	Kalinowski R., Szmitkowski P., Zakrzewska S., *Ochrona ludności w wymiarze wieloaspektowym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego, Siedlce 2015.
8	Kamiński P., *Straże gminne (miejskie) w zarządzaniu kryzysowym*, PWSZ, Kalisz 2013.
9	Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2011.
10	Lidwa W.[red.], *Zarządzanie kryzysowe. Podręcznik*, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2015.
11	Lis W., *Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015
12	Majchrzak D. [red.], *Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej*, Warszawa 2014.
13	Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
14	Serafin S., Parszowski S., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa*, Difin, Warszawa 2011.
15	Stefański M. (red. nauk.), *Poczucie bezpieczeństwa publicznego i ocena działań Policji w percepcji mieszkańców Słupska*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność:–

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Współczesne konflikty zbrojne		
Przedmiot w języku angielskim:	Contemporary Military Conflicts	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[7]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza o najważniejszych organizacjach międzynarodowych zaangażowanych w budowanie bezpieczeństwa międzynarodowego

Cele przedmiotu	
C1	Identyfikacja zakresu nauki o wojnie oraz konfliktów zbrojnych współczesnego świata. Wiedza dotycząca zagrożeń i różnorodności przyczyn konfliktów zbrojnych na przełomie XX i XXI wieku w ujęciu globalnym, regionalnym oraz lokalnym

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[7] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Ma pogłębioną wiedzę na temat współczesnych zagrożeń wynikających z konfliktów zbrojnych w odniesieniu do bezpieczeństwa globalnego, regionalnego i lokalnego	**K_W07**
W2	W zaawansowanym stopniu identyfikuje przyczyny powstawania oraz skutki konfliktów zbrojnych wpływających na bezpieczeństwo globalne, regionalne i lokalne	**K_W11**
W3	W zaawansowanym stopniu zna zadania i funkcjonowanie narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa oraz sposoby rozwiązywania kryzysów i konfliktów w utrzymaniu bezpieczeństwa Polski i świata	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka	**K_U04**
U2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu współczesnych konfliktów zbrojnych	**K_U14**
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów i zagrożeń dotyczących współczesnych konfliktów zbrojnych	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia w odniesieniu do funkcjonowania systemów bezpieczeństwa wybranych państw	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, studium przypadku, dyskusja	ćw.
U2	Praca/ recenzja pisemna	ćw.
U3	praca w grupie, studium przypadku, dyskusja	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Wojna i konflikt zbrojny w teoriach stosunków międzynarodowych – systematyka	3	2
W2	Zimna wojna – doświadczenia z przeszłości	2	1
W3	Wojna hybrydowa – charakterystyka	2	2
W4	Interwencje humanitarne jako przykład angażowania się społeczności międzynarodowej w ochronę praw człowieka	2	1
W5	Prywatne firmy wojskowe we współczesnych działaniach militarnych	3	1
W6	Czynniki determinujące przyszłe konflikty zbrojne. Zaliczenie wykładów.	3	2
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Wprowadzenie do problematyki. Pojęcia i terminy dotyczące: sytuacji międzynarodowej, sporu międzynarodowego, strefy napięć, konfliktu zbrojnego i wojny wynikające z prawa międzynarodowego – systematyzacja wiedzy.	4	4
ĆW2	Dyscypliny naukowe zajmujące się konfliktami zbrojnymi na świecie (polemologia i irenologia) ich geneza, twórcy, ośrodki i główne kierunki badawcze.	4	2
ĆW3	Studium przypadku – analiza konfliktów zbrojnych na świecie w ujęciu geograficznym: Europa, Azja, Afryka, Ameryki.	10	6
ĆW4	Klasyfikacja konfliktów zbrojnych na świecie i instytucje powołane do zapobiegania i rozwiązywania sytuacji konfliktowych w stosunkach międzynarodowych.	4	2
ĆW 5	Studium przypadku – prywatne przedsiębiorstwa w konfliktach zbrojnych.	6	3
ĆW6	Siły Zbrojne RP w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	J.S. Nye jr., *Konflikty międzynarodowe, Wprowadzenie do teorii i historii,* Warszawa 2009.
2	R. Łoś, J. Regina-Zacharaski, *Współczesne konflikty zbrojne*, PWN, Warszawa 2014.
3	*Atlas wojen XX wieku*, Warszawa 2001.
4	*Konflikty współczesnego świata,* pod red. G. Ciechanowskiego, J. Sielskiego, Toruń 2006.
5	M. Kuczyński, *Konflikty zbrojne w Azji, Ameryce, Australii i Oceanii,* Warszawa 1995.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6	M. Kuczyński, *Krwawiąca Europa, Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990 – 2000 tło historyczne i stan obecny, Warszawa 2001.*
7	M. Kuczyński, *Konflikty zbrojne i punkty zapalne w Afryce*, Warszawa 1995.
8	*Zbrojne konflikty i spory międzynarodowe u progu XXI wieku. Analiza problemów i studia przypadków,* pod. red. W. Molendowskiego, Wrocław 2003.
9	Ł. Jureńczyk (red.), *Konflikty zbrojne i obronność na przełomie XX i XXI wieku : aspekty polityczne i prawne,* wyd. UKW, Bydgoszcz 2018.
10	K. Kubiak, *Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie,* Warszawa 2005.
11	J. Odziemkowski, *Międzynarodowe konflikty zbrojne o drugiej wojnie światowej*, Warszawa 2006.
12	R. H. Latiff, *Wojna przyszłości. W obliczu nowego globalnego pola bitwy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
13	Z. Parafianowicz, *Prywatne armie świata*, Mando, 2021.
14	A. Górski, *Grupa Wagnera i inne prywatne armie świata*, Grupa Wydawnicza Filia, Poznań 2023.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność:–

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Systemy bezpieczeństwa wybranych państw			
Przedmiot w języku angielskim:	Security Systems of Selected Countries		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[8]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	2	2		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu historii politycznej współczesnych stosunków międzynarodowych.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z systemami i strategiami bezpieczeństwa wybranych państw

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie różnice pomiędzy systemami bezpieczeństwa wybranych państw	**K_W02**

[8] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	W pogłębionym stopniu zna i rozumie procesy i zależności pomiędzy elementami systemów bezpieczeństwa wybranych państw, w tym systemu bezpieczeństwa RP	**K_W04**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę systemów bezpieczeństwa wybranych państw	**K_U01**
U2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu funkcjonowania systemów bezpieczeństwa wybranych państw	**K_U14**
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa wewnętrznego, jego zagrożeń oraz instytucji kształtujących bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia w odniesieniu do funkcjonowania systemów bezpieczeństwa wybranych państw	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	egzamin pisemny	w/ćw.
W2	egzamin pisemny	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna	ćw.
U3	praca w grupie, dyskusja	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Bezpieczeństwo i obronność Unii Europejskiej.	3	2
W2	Sojusz Północnoatlantycki – system bezpieczeństwa zbiorowego.	3	2
W3	System bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.	2	1
W4	System bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. System bezpieczeństwa Republiki Francuskiej.	3	2
W5	System bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej. System bezpieczeństwa Republiki Federalnej Niemiec.	2	1
W6	System bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Ewolucja systemu bezpieczeństwa zbiorowego.	4	2
ĆW2	Czynniki kształtujące strategie bezpieczeństwa.	10	8

ĆW3	Rozwój technologiczny państw i ich wpływ na strategie bezpieczeństwa.	4	2
ĆW4	Broń nuklearna i jej rola w strategiach bezpieczeństwa wybranych państw.	4	2
ĆW5	Znaczenie sił konwencjonalnych w strategiach bezpieczeństwa wybranych państw.	4	2
ĆW6	Analiza strategii obronności wybranych państw.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	15	12	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	60	81	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	T. Łoś-Nowak, *Organizacje w stosunkach międzynarodowych*, Wrocław 2004.
2	R. Czulda, *Polityka bezpieczeństwa militarnego Stanów Zjednoczonych 2001-2009,* Warszawa 2010.
3	Z. Trejnis, *Kultura polityczna systemu bezpieczeństwa narodowego*, „Przegląd Strategiczny", nr 1/2013.
4	J. Czaputowicz, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje*, Warszawa 2012.
5	R. Kuźniar, Z. Lachowski (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian, Warszawa 2003.
6	R. Zięba, *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego,* Warszawa 2001.
7	R. Zięba, *Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego,* Warszawa 2001.
8	S. Parzymies, R. Zięba, *Instytucjonalizacja wielostronnej współpracy międzynarodowej w Europie,* Warszawa 2004.
9	T. Zieliński, P. Mróz, R. Bartnik, *Bezpieczeństwo i obrona Unii Europejskiej. Zagrożenia, ambicje, zdolności militarne,* Warszawa 2020.
10	P. Mickiewicz, *System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw,* Wydanie drugie rozszerzone i uzupełnione, Difin, Warszawa 2018.
11	W.J. Janik, *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wybrane organizacje*, Elbląg 2016.
12	Rządowe strony internetowe oraz ministerstw obrony państw analizowanych w trakcie zajęć

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Psychologia zagrożeń	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Psychology of Threats	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[9]	dr Mateusz Chudoba

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Własne doświadczenia w zakresie postrzegania zagrożeń i stanów niebezpiecznych
Rozumienie pojęcia zagrożeń w naukach o bezpieczeństwie

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z problematyką psychologii i zdrowia psychicznego podmiotu
C2	Zapoznanie ze współczesnymi zagrożeniami mogącymi prowadzić do psychopatologii
C3	Ukształtować świadomość studentów w zakresie określenia różnic i relacji zachodzących między psychologią i współczesnymi zagrożeniami

[9] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Rozumie zależności psychologii zagrożeń i postrzegania bezpieczeństwa przez jednostki i grupy społeczne	**K_W01**
W2	Wie jakie są psychologiczne aspekty zachowania się ludzi w sytuacji zagrożenia i jakie działania sprzyjają radzeniu sobie z zagrożeniami	**K_W03**
W3	Zna indywidualne czynniki wpływające na sposób przeżywania sytuacji zagrożenia i możliwość powstawania negatywnych skutków w postaci zaburzeń psychicznych	**K_W07**
W4	Posiada wiedzę z zakresu psychologii w aspekcie radzenia sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa jednostek i grup społecznych	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Posiada umiejętność pozyskania i wykorzystania zdobytej wiedzy w zakresie wybranych aspektów psychologii do analiz związanych z bezpieczeństwem	**K_U04**
U2	Potrafi wykorzystać wiedzę psychologiczną w ocenie sytuacji zagrażającej życiu	**K_U05**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Na podstawie teorii przeciwdziałania zagrożeniom wpływającym na zdrowie psychiczne społeczeństwa i jednostki a także przyjmowania odpowiedzialności za skutki działań własnych, jak i działań kierowanych przez siebie zespołów jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw.
W2	kolokwium	w/ćw.
W3	kolokwium	w/ćw.
W4	kolokwium, dyskusja na zajęciach	w/ćw.
U1	praca w grupie, studium przypadku	ćw.
U2	praca w grupie, studium przypadku	ćw.
K1	praca w grupie, studium przypadku	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Psychologia społeczna jako nauka. Rys historyczny.	2	1
W2	Uwarunkowania zachowań jednostki w sytuacji zagrożenia.	4	3
W3	Zaburzenia psychiczne i ich konsekwencje a zagrożenia.	2	1
W4	Zaburzenia osobowości i ich konsekwencje a zagrożenia.	2	1
W5	Teoria stresu. Zespół stresu pourazowego jako skutku uczestniczenia w wojnie i jego profilaktyka.	3	2
W6	Zagrożenia cywilizacyjne i terrorystyczne – aspekty psychologiczne.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			

Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Poczucie zagrożenia i sygnały niebezpieczeństwa.	4	3
ĆW2	Człowiek w grupie społecznej. Wpływ grupy na jednostkę.	3	2
ĆW3	Człowiek w grupie społecznej. Wpływ jednostki na grupę.	3	2
ĆW4	Stereotypy i uprzedzenia w relacji zagrożeń dla bezpieczeństwa.	4	2
ĆW5	Zaburzenia psychiczne i osobowości.	2	1
ĆW6	Zachowania patologiczne i ich podłoże.	2	1
ĆW7	Teoria agresji.	4	3
ĆW8	Wpływ społeczny i manipulacja.	2	1
ĆW9	Stres i sposoby przeciwdziałania.	2	1
ĆW10	Funkcjonowanie grup i zbiorowości społecznych w warunkach zagrożenia.	2	1
ĆW11	Zaliczenie przedmiotu	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Zimbardo P., Johnson R., McCann V., *Psychologia Kluczowe koncepcje. Człowiek i jego środowisko*, Warszawa 2017.
2	Heszen I., *Psychologia stresu*, Warszawa 2013.
3	Fijałkowska S., *Psychologiczne aspekty katastrof*, w: *Wybrane zagadnienia psychologii i socjologii, Cz. 2*., I. Urych, m. Gmurek red. nauk., Warszawa 2016.
4	Zygo A., *Wydawanie sądów i podejmowanie decyzji w sytuacji kryzysowej*, w: *Wybrane zagadnienia psychologii i socjologii, Cz. 2*., I. Urych, M. Gmurek red. nauk., Warszawa 2016.
5	Pospiszyl I., *Patologie społeczne*, Warszawa 2008.
6	Loranty K., *Percepcja zagrożeń*, „Zeszyty Naukowe AON" 2012.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
7	H. Skłodowski, Psychologiczne wyzwania kryzysu, [w:] H. Skłodowski (red.), Człowiek w kryzysie – psychospołeczne aspekty kryzysu, Przedsiębiorczość i Zarządzanie Tom XI, Zeszyt 1, Łódź 2010.
8.	Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych, Rewizja dziesiąta Tom I Wydanie 2008.
9.	M. J. Kuczabski, *Psychologia zagrożeń i bezpieczeństwa T1 i T2*., ASzWoj, Warszawa 2020.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Nowe technologie w bezpieczeństwie I	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Modern security technologies	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[10]	dr Karol Kuczyński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	10	6	1	1		
laboratoria	25	15			2	2

Wymagania wstępne
Podstawy technologii informacyjnej
Podstawowa znajomość języka angielskiego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z aktualnymi zagrożeniami bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni
C2	Przedstawienie technik zapobiegania zagrożeniom i reagowania na nie

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

10 Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna podstawowe zagadnienia informatyczne związane z bezpieczeństwem wewnętrznym	**K_W01**
W2	Ma pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń cyberbezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom	**K_W03**
W3	Posiada pogłębioną wiedzę na temat bezpieczeństwa informacyjnego	**K_W07**
W4	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń cyberbezpieczeństwa	**K_W13**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować problematykę cyberbezpieczeństwa w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	**K_U01**
U2	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń cyberbezpieczeństwa	**K_U04**
U3	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów cyberbezpieczeństwa do analizy zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi	**K_U05**
U4	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko- i obcojęzyczną literaturę dotyczącą cyberbezpieczeństwa	**K_U12**
U5	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących cyberbezpieczeństwa	**K_U13**
U6	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z cyberbezpieczeństwa	**K_U14**
U7	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę samokształcenia a także ukierunkować innych w zakresie kształcenia związanego z cyberbezpieczeństwem	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o cyberbezpieczeństwie	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu cyberbezpieczeństwa i innych	**K_K02**
K3	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem odpowiednich zasad cyberbezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w
W2	kolokwium	w
W3	kolokwium	w
W4	kolokwium	w
U1	praca indywidualna	lab

U2	praca indywidualna	lab
U3	praca indywidualna	lab
U4	praca indywidualna	lab
U5	dyskusja	lab
U6	praca indywidualna	lab
U7	obserwacja w trakcie zajęć	lab
K1	dyskusja, praca w grupie	lab
K2	dyskusja, praca w grupie	lab
K3	obserwacja w trakcie zajęć	lab

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawowe pojęcia dotyczące cyberbezpieczeństwa.	1	1
W2	Podstawy bezpieczeństwa informacji – poufność, integralność, dostępność.	1	1
W3	Podstawy kryptografii.	2	1
W4	Zagrożenia, podatności i ataki.	2	1
W5	Podstawy funkcjonowania sieci komputerowych (model warstwowy, protokoły, usługi).	2	1
W6	Kontrola dostępu, mechanizmy AAA (uwierzytelnianie, autoryzacja, rozliczanie).	2	1
	Suma godzin:	**10**	**6**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
LAB1	Podstawowe pojęcia dotyczące cyberbezpieczeństwa.	4	3
LAB2	Podstawy bezpieczeństwa informacji – poufność, integralność, dostępność.	4	3
LAB3	Podstawy kryptografii, infrastruktura klucza publicznego .	4	3
LAB4	Zagrożenia, podatności i ataki, ze szczególnym uwzględnieniem systemów Windows, Linux, Android.	4	3
LAB5	Podstawy funkcjonowania sieci komputerowych (model warstwowy, protokoły, usługi).	5	4
LAB6	Kontrola dostępu, mechanizmy AAA (uwierzytelnianie, autoryzacja, rozliczanie) w praktyce.	4	2
	Suma godzin:	**25**	**15**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, laboratorium

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25	15	25	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	10	6		

Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	6	3	6	3
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	49	66	29	42
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Materiały szkoleniowe on-line udostępnione na platformie Cisco Netacad lub Skills for All
2	Serwisy internetowe z aktualnymi informacjami z dziedziny cyberbezpieczeństwa (wskazane podczas zajęć)
3	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
4	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
5	William Stallings, Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych. Matematyka szyfrów i techniki kryptologii, Helion.
6	W.R. Stevens, Biblia TCP/IP, t. I-III.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE
Specjalność: ---

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Lektorat języka angielskiego I	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	X
Przedmiot w języku angielskim:	English Language I	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[11]	mgr Agnieszka Bandzul

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
1. Posiada wiedzę w zakresie słownictwa ogólnego na poziomie B2
2. Posiada umiejętność rozumienia tekstów pisanych i mówionych na poziomie B2
3. Posiada wiedzę z zakresu gramatyki języka obcego na poziomie B2

Cele przedmiotu	
C1	Kształcenie kompetencji komunikacyjnych dla potrzeb akademickich w obszarze nauk o bezpieczeństwie wewnętrznym
C2	Rozwijanie sprawności językowych niezbędnych w środowisku akademickim na kierunkach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym
C3	Wspomaganie pracy własnej w zakresie języka specjalistycznego

[11] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Posiada pogłębioną wiedzę na temat interdyscyplinarnych aspektów bezpieczeństwa	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko- i obcojęzyczną literaturę dotyczącą bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U12**
W zakresie komunikacji:		
K1	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U13**
K2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznych uwarunkowań wpływających na bezpieczeństwo państwa	**K_U14**
K3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa wewnętrznego, jego zagrożeń oraz instytucji kształtujących bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne	**K_U15**
K4	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługuje się słownictwem typowym dla nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych, a także językiem specjalistycznym umożliwiającym realizację zadań zawodowych	**K_U16**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych
W1	praca na zajęciach	ćw.
U1	pisemna praca na zajęciach/ praca własna	ćw.
K1	konwersacje na zajęciach	ćw.
K2	praca pisemna	ćw.
K3	praca na zajęciach, odpowiedź na zajęciach	ćw.
K4	kolokwium	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Czasy teraźniejsze, przeszłe, *Relative Clauses, to+infnitive/-ing.*	5	3
ĆW2	Misje Lotnicze – pytanie o informacje, dyskusja, dawanie instrukcji, szukanie konsensusu .	5	3
ĆW3	Czasy przyszłe, Strona Bierna, Okresy Warunkowe.	5	3
ĆW4	Misje Lądowe , słownictwo związane i taktyką i przeprowadzaniem takich operacji, warunki bytowania na poligonie, zapisy prawne związane z konfliktem zbrojnym.	5	3
ĆW5	Opisywanie stanowiska pracy żołnierza w jednostkach terytorialnych, zakres obowiązków i powinności.	5	3
ĆW6	Rozumienie tekstu pisanego, ćwiczenia związane ze słownictwem, tłumaczenie zdań.	5	3

Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Lektorat, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	8	4	8	4
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	22	28	22	28
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60	60	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2	2		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	*Campain 3- English for the military students*, S.Mellor-Clark, Macmillan
2	*Military English*, R. Bowyer, Peter Collin Publishing Ltd
3	Artykuły z internetu, własne materiały dydaktyczne lektora, filmy, wykłady dostępne online

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Wstęp do praktyk zawodowych	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Introduction to apprenticeships	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[12]	mgr Adam Szczepaniuk

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
ćwiczenia	15	9			1	1

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z celem, programem i organizacją praktyk..

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Student zna i rozumie procesy i struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania w zakładzie pracy.	K_W02
W2	Student zna i rozumie reguły i normy prawne, organizacyjne i etyczne panujące w zakładzie pracy.	K_W04
W zakresie umiejętności:		

[12]Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
U1	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę samokształcenia.	K_U14
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy różnych zespołów oraz do porozumiewania się zarówno ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i z osobami nie będącymi specjalistami w tym zakresie	K_K04

Weryfikacjazałożonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Dyskusja, analiza dokumentów	ćw
W2	Dyskusja, analiza dokumentów, sprawozdanie	ćw
U1	Dyskusja – praca w grupie, projekt dokumentacji	ćw
K1	Dyskusja, obserwacja	ćw

Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Regulamin, program oraz zakres i cele praktyk zawodowych.	2	1
ĆW2	Zalecane miejsca odbywania praktyk zawodowych dla kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne.	2	1
ĆW3	Organizacja praktyki zawodowej. Wskazówki wspomagające proces realizacji praktyki.	2	1
ĆW4	Dokumentacja dotycząca praktyk zawodowych.	6	4
ĆW5	Zaliczenie przedmiotu.	3	2
	Suma godzin:	**15**	**9**

Metody dydaktyczne
Ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9	15	9
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	5	3	5	3
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10	15	10	15
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30	30	30	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1	1		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa Prawo o Szkolnictwie Wyższym.
2	Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.
3	Dokumentacja organizacji (statut, wewnętrzne regulaminy, procedury, dokumenty prawa lokalnego itp.).

SEMESTR II
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Metodologia pisania pracy magisterskiej. Prowadzenie badań empirycznych.	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	The methodology of writing a master's thesis. Conducting empirical research.	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[13]	prof. dr hab. Leszek Elak

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Umiejętności analizy tekstów, wnioskowania i logicznego myślenia
Doświadczenie w zakresie budowy warsztatu badawczego ze studiów I stopnia

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie studentom wiedzy w zakresie metodologii prowadzenia badań naukowych w naukach społecznych
C2	Naukowe przygotowanie warsztatu badawczego pracy magisterskiej

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[13] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie metodologiczne podstawy badań w naukach społecznych ze szczególnym uwzględnieniem nauk o bezpieczeństwie	**K_W01**
W2	Posiada wiedzę na temat opracowywania tekstów naukowych z zastosowaniem metod, technik i narzędzi badawczych nauk o bezpieczeństwie	**K_W12**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w zakresie metodologii badań naukowych we własnej pracy badawczej z zakresu bezpieczeństwa	**K_U02**
U2	Potrafi formułować i testować proste hipotezy dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U06**
U3	Potrafi zastosować wybraną literaturę w zakresie metodologii badań do badan własnych i potrafi powoływać się, przytaczać i cytować te dzieła	**K_U12**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i krytycznej oceny na temat stosowania interdyscyplinarnych metod badawczych w naukach o bezpieczeństwie	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	konspekt pracy mgr	w/ćw
U1	konspekt pracy mgr	w/ćw
U2	konspekt pracy mgr	ćw
U3	spis literatury, analiza literatury	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Nauka – istota i klasyfikacja	3	2
W2	Proces badań naukowych	2	1
W3	Problemy, hipotezy i zmienne w badaniach naukowych	2	1
W4	Teoretyczne metody, techniki i narzędzia badawcze	3	2
W5	Empiryczne metody, techniki i narzędzia badawcze	3	2
	Wykorzystanie literatury i materiałów źródłowych w badaniach naukowych	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Praca magisterska. Istota, wymagania, reguły. Zasady przygotowania prac dyplomowych w PANS Chełm.	3	2

ĆW2	Indywidualna tematyka pracy, formułowanie problemów badawczych i hipotez dla wybranej problematyki bezpieczeństwa wewnętrznego.	3	2
ĆW3	Teoretyczne metody badawcze – zastosowanie i analiza w wybranych pracach badawczych.	3	2
ĆW4	Empiryczne metody badawcze - zastosowanie i analiza w wybranych pracach badawczych.	3	2
ĆW5	Dobór metod, technik i narzędzi badawczych.	3	2
ĆW6	Przygotowanie narzędzi badawczych.	3	2
ĆW7	Planowanie badań.	3	2
ĆW8	Wykorzystanie źródeł internetowych i literatury w badaniach.	3	2
ĆW9	Interpretacja wyników badań.	3	1
ĆW10	Wymagania edytorskie – m.in. przypisy, dokumentowanie źródeł, tworzenie tabel i rysunków. Przygotowanie i prezentacja konspektu pracy magisterskiej.	3	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	M. Pelc, *Elementy metodologii badań naukowych*, AON, Warszawa 2012.
2	K. Ajdukiewicz, *Język i poznanie,* t. I (1960), t. II (1965).
3	W. Dutkiewicz, *Podstawy metodologii badań*, Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
4	E. Babbie, *Podstawy badań społecznych*, PWN, Warszawa 2008.
5	Majewski T., *Ankieta i wywiad w badaniach wojskowych*, AON, Warszawa 2002.
6	T. Majewski, *Miejsce celów, problemów i hipotez w procesie badań naukowych*, Wyd. AON, Warszawa 2003.
7	U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, PWN, Warszawa 2012.
8	D. Silverman*, Interpretacja danych jakościowych,* PWN, Warszawa 2012.
9	D. Silverman, *Prowadzenie badań jakościowych*, PWN, Warszawa 2008.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
10	Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, *Metody badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
11	Kvale S., *Niezbędnik badacza prowadzenie wywiadów*, PWN, Warszawa 2010.
12	Jemioło T., Dawidczyk A., *Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa*, Warszawa 2008.
13	Bocheński J. M., *Współczesne metody myślenia*, W drodze, Poznań 1992.
14	Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Śląsk, Katowice 1999.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność:

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu: Nowe technologie w bezpieczeństwie II	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim: New technologies in security II		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia	dr Rafał Sieczka

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	10	6	1	1		
ćwiczenia	25	15			2	2

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza ogólna z przedmiotu: „Zarządzanie kryzysowe'', Planowanie w zarządzaniu kryzysowym.
2	Umiejętności analityczne, logicznego myślenia oraz szybkiego podejmowania decyzji

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie do działań w zakresie organizacji zarządzania sytuacjami kryzysowymi z wykorzystaniem programu ZK JAŚMIN
C2	Zapoznanie z zasadami planowania działań z wykorzystaniem ZK JAŚMIN

Symbol efektu	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka	**K_W13**
W2	Ma pogłębioną wiedzę na temat militarnych i niemilitarnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz życia i zdrowia jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom	**K_W03**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń wpływających na bezpieczeństwa państwa i człowieka	**K_U04**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem odpowiednich zasad bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Obserwacja w trakcie zajęć	w
W2	Obserwacja w trakcje zajęć	w
U1	Projekt - Zaplanować działania w zarządzaniu kryzysowym z wykorzystaniem ZK JAŚMIN	ćw
K1	Praca w zespole, obserwacja w trakcie zajęć	w/ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	**Liczba godzin**	
		stacjonarne	**niestacjonarne**
W1	Bezzałogowe statki latające w służbach mundurowych	2	1
W2	Roboty w służbach mundurowych	2	1
W3	Nowe technologie w szkoleniu dla bezpieczeństwa	2	2
W4	Współczesne systemy/sensory w zarządzaniu kryzysowym	2	1
W5	Współczesne programy komputerowe w służbach mundurowych	2	1
Suma godzin:		**10**	**6**
Forma zajęć – ćwiczenia		**stacjonarne**	**niestacjonarne**
LAB1	Zarządzanie projektami mapowymi	4	2
LAB2	Wizualizacja sytuacji kryzysowej – Komponent Mapowy (*Map Component*)	3	2
LAB3	Drukowanie sytuacji bojowej – Komponent Wydruku Mapy (*Map Printing Component*	3	2
LAB4	Tworzenie i przeglądanie typów obiektów – Komponent Zarządzania Typami (*Types Management Component*);	3	2
LAB5	Gromadzenie informacji o zdarzeniach w systemie – Zapisy systemowe (*System Log Component*).	3	2
LAB6	Tworzenie i odbiór planów, rozkazów oraz meldunków – Komponent Zarządzania Dokumentami (*Documents Management Component*).	3	2

LAB7	Symulowanie ruchu jednostek należących do własnej organizacji – Komponent Symulacji (*Simulation Component*).	3	2
LAB8	Zaplanowanie działań w sytuacji kryzysowej - zaliczenie	3	1
	Suma godzin:	**25**	**15**

Metody dydaktyczne
wykłady, laboratorium

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35	21	25	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	6	10	6
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	63	35	39
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Instrukcja oprogramowania ZK JASMIN, TELDAT Bydgoszcz 2023.
2.	Biernacik B., Vademecum użytkownika oprogramowania HMS C3IS JAŚMIN, ASzWoj, Warszawa 2021 r.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Pozarządowe formy i instytucje bezpieczeństwa	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Non-governmental Forms and Security Institutions	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[14]	dr Emilia Ordyniec

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania rządowych instytucji bezpieczeństwa

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania organizacji pozarządowych i ich roli w systemie bezpieczeństwa.
C2	Przekazanie wiedzy o idei społeczeństwa obywatelskiego.
C3	Zapoznanie z międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi oraz ich rolą w sferze bezpieczeństwa.
C4	Zdobycie umiejętności współpracy w grupie oraz uczestniczenia w merytorycznej dyskusji na temat pozarządowych form i instytucji bezpieczeństwa.

[14] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania wymiaru sprawiedliwości, służb mundurowych, inspekcji i straży oraz innych instytucji, w szczególności organizacji pozarządowych, wyspecjalizowanych w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
W2	W zaawansowanym stopniu zna zadania i funkcjonowanie pozarządowych zarówno narodowych, jak i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa oraz sposoby rozwiązywania kryzysów i konfliktów w utrzymaniu bezpieczeństwa Polski i świata.	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz wpływu działalności organizacji pozarządowych na bezpieczeństwo.	**K_U01**
U2	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień dotyczących wpływu organizacji pozarządowych na bezpieczeństwo wewnętrzne.	**K_U14**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do kwestii dotyczących pozarządowych form bezpieczeństwa, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów na temat wpływu organizacji pozarządowych na bezpieczeństwo, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych.	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium	w/ćw.
W2	kolokwium	w/ćw
U1	zadania problemowe, praca w grupie	ćw
U2	burza mózgów, studium przypadku	ćw
K1	praca w grupie, dyskusja	ćw
K2	praca w grupie, dyskusja	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Rola i znaczenie społeczeństwa obywatelskiego w ochronie bezpieczeństwa.	3	2
W2	Pojęcie organizacji pozarządowych i obszary ich zaangażowania.	3	2
W3	Typy i zasady działania organizacji pozarządowych w obszarze bezpieczeństwa.	3	2

W4	Współpraca organizacji pozarządowych z sektorem publicznym w obszarze bezpieczeństwa.	3	2
W5	Udział międzynarodowych organizacji pozarządowych w kształtowaniu bezpieczeństwa.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Idea społeczeństwa obywatelskiego.	4	3
ĆW2	Podstawy prawne działania organizacji pozarządowych w Polsce.	4	3
ĆW3	Potencjał i różne możliwości zaangażowania organizacji pozarządowych w sferze bezpieczeństwa.	4	3
ĆW4	Lokalne organizacje pozarządowe oraz obszary ich działalności związane z bezpieczeństwem.	4	2
ĆW5	Współpraca organizacji pozarządowych z sektorem publicznym w obszarze bezpieczeństwa – studium przypadku.	4	2
ĆW6	Kontrola i nadzór nad organizacjami pozarządowymi.	4	2
ĆW7	Osiągnięcia wybranych międzynarodowych organizacji pozarządowych w obszarze bezpieczeństwa.	4	2
ĆW8	Podsumowanie i zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	15	9		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Buzek J., Frączek P. Organizacje pozarządowe partnerem samorządu terytorialnego: teoria i praktyka, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa 1999.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
2	Gomółka K., Organizacje pozarządowe a rozwój regionalny, Wydawnictwo PWZzZ, Elbląg 2011.
3	Grabowska M., Szawiel T., Budowanie demokracji, PWN, Warszawa 2001.
4	Kisilowski M., Prawo sektora pozarządowego. Analiza funkcjonalna, Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna , Warszawa 2009.
5	Kołomycew A., Kotarba B. (red. nauk.), Partnerstwa w sferze publicznej, Wydawnictwo naukowe Scholar, Warszawa 2014.
6	Kotnis-Górka E., Wysocki M., Organizacje pozarządowe. Zarządzanie, kreowanie wizerunku i współpraca z mediami w III sektorze, Gliwice 2011.
7	Kurleto M. H., Organizacje pozarządowe w działalności pożytku publicznego, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis , Warszawa 2008.
8	Makowski G., Koziarek M., Wymiary użyteczności społecznej: biznes, administracja publiczna i organizacje pozarządowe a społeczeństwo obywatelskie, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
9	Misiuk A., Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
10	Schmidt J., Rozwój organizacji pozarządowych. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Akademickie Sedno, Warszawa 2012
11	Serafin T., Parszowski S., Bezpieczeństwo społeczności Lokalnych. Programy prewencyjne w systemie bezpieczeństwa: zarządzanie bezpieczeństwem, Difin, Warszawa 2011.
12	Skrabacz A. Organizacje pozarządowe wobec wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa narodowego Polski w XXI wieku, MON, Warszawa 2006.
13	Urban A., Bezpieczeństwo społeczności lokalnych, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
14	Załuska M., Boczoń J., Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, Interat, Warszawa 1996.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE
Specjalność: ---

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Lektorat języka angielskiego II	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	X
Przedmiot w języku angielskim:	English Language I	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ćwiczenia: egzamin
	studia niestacjonarne			

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[15]	mgr Agnieszka Bandzul

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
1. Posiada wiedzę w zakresie słownictwa ogólnego na poziomie B2
2. Posiada umiejętność rozumienia tekstów pisanych i mówionych na poziomie B2
3. Posiada wiedzę z zakresu gramatyki języka obcego na poziomie B2

Cele przedmiotu	
C1	Kształcenie kompetencji komunikacyjnych dla potrzeb akademickich w obszarze nauk o bezpieczeństwie wewnętrznym
C2	Rozwijanie sprawności językowych niezbędnych w środowisku akademickim na kierunkach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym
C3	Wspomaganie pracy własnej w zakresie języka specjalistycznego

[15] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Posiada pogłębioną wiedzę na temat interdyscyplinarnych aspektów bezpieczeństwa	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko- i obcojęzyczną literaturę dotyczącą bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U12**
W zakresie komunikacji:		
K1	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U13**
K2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznych uwarunkowań wpływających na bezpieczeństwo państwa	**K_U14**
K3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa wewnętrznego, jego zagrożeń oraz instytucji kształtujących bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne	**K_U15**
K4	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, posługuje się słownictwem typowym dla nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych, a także językiem specjalistycznym umożliwiającym realizację zadań zawodowych	**K_U16**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych
W1	praca na zajęciach	ćw.
U1	pisemna praca na zajęciach/ praca własna	ćw.
K1	konwersacje na zajęciach	ćw.
K2	praca pisemna	ćw.
K3	praca na zajęciach, odpowiedź na zajęciach	ćw.
K4	egzamin	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Czytanie artykułów związanych z tematyką wojskową – opisywanie i streszczanie przeczytanych treści.	6	3
ĆW2	Słownictwo –w kontekstach, dopasowywanie wydawanych poleceń z ich dokładnym opisem, pary synonimów i antonimów.	4	3
ĆW3	Quizzy, anagramy, odpowiadanie na pytania.	4	3
ĆW4	Praca tekstem związanym z tematyką militarną. Tworzenie pytań, tłumaczenia, dyskusja.	6	3
ĆW5	Aktywne słuchanie, praca związana z powtarzaniem i reagowaniem na odpowiednie komendy, *problem solving.*	4	3

ĆW6	Kryzysy humanitarne, konflikty zbrojne, opisywanie, podsumowywanie, planowanie, dyskusja.	6	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Lektorat, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	8	4	8	4
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	22	28	22	28
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60	60	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2	2		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	*Campain 3- English for the military students*, S.Mellor-Clark, Macmillan
2	*Military English*, R. Bowyer, Peter Collin Publishing Ltd
3	Artykuły z internetu, własne materiały dydaktyczne lektora, filmy, wykłady dostępne online

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
II semestr
Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: : Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Basics of civil and military education	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Nauk o Bezpieczeństwie
Prowadzący zajęcia	mgr Adam Sołowiej

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.

Cele przedmiotu	
C1	Zrozumienie polskiej racji stanu i interesów narodowych.
C2	Kształtowanie świadomości obronnej, obywatelskiej, historycznej i kulturalnej.
C3	Kształtowanie postaw patriotycznych.
C4	Zdobycie umiejętności współpracy w grupie oraz uczestniczenia w merytorycznej dyskusji na tematy dotyczące wychowania obywatelskiego i wojskowego.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	W rozszerzonym stopniu zna rolę polityki bezpieczeństwa państwa w kształtowaniu wolności, praw i bezpieczeństwa obywateli. Rozumie polską rację stanu oraz interesy narodowe.	**K_W06**
W2	W pogłębionym stopniu zna i rozumie prawne i etyczne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa.	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego państwa z poszanowaniem dla historii i dziedzictwa narodowego.	**K_U01**
U2	Potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa państwa z zachowaniem świadomości obronnej, obywatelskiej, historycznej i kulturalnej.	**K_U03**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji na tematy dotyczące wychowania obywatelskiego i wojskowego, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc słuszności postawy patriotycznej, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych.	**K_K02**
K3	Jest gotów do wypełnienia i propagowania potrzeby dbałości o etos, dorobek i tradycje służb oraz instytucji bezpieczeństwa państwa.	**K_K07**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test	**w/ćw.**
W2	test	**w/ćw.**
U1	praca w grupie/esej	**ćw.**
U2	praca w grupie/projekt grupowy/esej	**ćw.**
K1	praca w grupie/dyskusja	**ćw.**
K2	praca w grupie/dyskusja	**ćw.**
K3	praca w grupie/dyskusja	**ćw.**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Wychowanie obywatelskie i wojskowe – podstawowe zagadnienia.	3	2
W2	Wychowanie obywatelskie w szkole, rodzinie, w środowisku lokalnym.	2	2
W3	Wybrane teoretyczne uwarunkowania przebiegu wychowania obywatelskiego.	2	1
W4	Historia i dziedzictwo tradycji – symbole, święta państwowe i wojskowe.	2	1
W5	Profilaktyka i dyscyplina wojskowa.	2	1

W6	Regulaminy wojskowe.	2	1
W7	Ogólne zasady musztry.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Wychowanie obywatelskie jako kompetencja kluczowa.	5	4
ĆW2	Wychowanie obywatelskie w szkole, rodzinie, w środowisku lokalnym.	5	4
ĆW3	Symbole, święta państwowe i wojskowe.	5	3
ĆW4	Obowiązki żołnierza w zakresie przestrzegania dyscypliny.	5	3
ĆW5	Zasady wyróżniania żołnierzy.	5	2
ĆW6	Ceremoniał wojskowy – projekt grupowy.	5	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Brynkus J., *Wartości narodowe w edukacji obywatelskiej we współczesnej szkole*, [w:] S. Kilian (red.), *Edukacja obywatelska we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2010.
2	Cieślarczyk M., Skrabacz A. (red.), *Morale. Część I. Teoretyczne i metodologiczne aspekty badania zjawiska morale,* Warszawa 2016.
3	Fałdowska M., Filipek A., Ważniewska J., (red.), *Morale. Część II. Morale w świetle wyników badań i w procesie dydaktycznym,* Warszawa 2016.
4	Henning K., *Wychowanie patriotyczne. Pedagogika – polityka bezpieczeństwa – polityka historyczna,* Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna, Łódź 2017.
5	Korzeniowski J. Machałek M., *Edukacja obywatelska w szkole teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN*, Warszawa 2011.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6	Kryńska E.J., Dąbrowska J., Szarkowska A., Wróblewska U. (red.), *Patriotyzm a wychowanie*, Trans Humana, Białystok 2009.
7	Melosik Z., Przyszczypkowski K. (red.), *Wychowanie obywatelskie. Studium teoretyczne, porównawcze i empiryczne*, Wydawnictwo EDYTOR, Toruń – Poznań 1998.
8	Ozga E., *Wychowanie obywatelskie – między przeszłością a wyzwaniami przyszłości*, [w:] A. Gaweł, B. Bieszczad (red.), *Reinterpretacje kontekstów wychowania*, Wydawnictwo Libron, Kraków 2016.
9	*Regulamin Musztry Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej* sygn. Szt. Gen. 1427/94.
10	*Regulamin ogólny żołnierza Wojska Polskiego,* Zarządzenie Nr 7/MON z dnia 28 kwietnia 2023 r.
11	Rowiński G., *Kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży*, Bellona, Warszawa 1999.
12	Soboń A., *Proobronność Rzeczypospolitej Polskiej: teraźniejszość i przyszłość*, Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2019.
13	Szerląg A. (red.), *Edukacja obywatelska w społeczeństwach wielokulturowych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2007.
14	Urych I. (red. nauk.), *Edukacja dla bezpieczeństwa: współczesne kategorie*, Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, 2018.
15	Wesołowska E.A., Szerauc A.(red. nauk.), *Patriotyzm, obronność, bezpieczeństwo: praca zbiorowa,* Akademia Obrony Narodowej, warszawa 2002.
16	Zarzecki L., *Teoretyczne podstawy wychowania. Teoria i praktyka w zarysie*, Jelenia Góra 2012
17	USTAWA z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Podstawy Sztuki Wojennej	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Basics of the Art of War	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[16]	prof. dr hab. Leszek Elak

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Znajomość pojęć bezpieczeństwo, bezpieczeństwo państwa, konflikt społeczny, konflikt zbrojny, wojna.
Podstawowa wiedza dotycząca wykorzystania sił zbrojnych do obrony niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej państwa.

Cele przedmiotu	
C1	Przedstawienie poddziału sztuki wojennej oraz uwarunkowań historycznych mających wpływ na jej rozwój.
C2	Wskazanie praktycznego zastosowania zasad sztuki wojennej w konfliktach i wojnach.
C3	Wskazanie relacji i zależności pomiędzy strategią, sztuką operacyjną i taktyką.

[16] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Posiada wiedzę na temat zagrożeń prowadzących do zjawiska wojny oraz o sposobach przygotowania sił zbrojnych i państwa do wojny	**K_W03**
W2	Zna i rozumie rolę sztuki wojennej w odniesieniu do bezpieczeństwa i obronności państwa	**K_W07**
W3	Rozumie zależności działów współczesnej sztuki wojennej.	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w zakresie poszczególnych działów sztuki wojennej i ich korelacji z bezpieczeństwem zapewnieniem bezpieczeństwa państwa	**K_U14**
U2	Potrafi przygotować prace pisemne dotyczące możliwości użycia sił zbrojnych do wspierania zamierzeń bezpieczeństwa militarnego państwa	**K_U15**
U3	Potrafi prowadzić debatę odnosząca się do użycia sił zbrojnych stosowanych do wsparcia wszystkich funkcji państwa w dziedzinie bezpieczeństwa	**K_U16**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i krytycznej oceny teorii i praktyki użycia sił zbrojnych do celów bezpieczeństwa państwa a w razie potrzeby odwołuje się do opinii eksperta w tej dziedzinie	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
W3	kolokwium	w/ćw
U1	dyskusja na zajęciach	ćw
U2	praca w grupie, prezentacja	ćw
U3	debata oksfordzka	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Geneza i ewolucja sztuki wojennej	3	2
W2	Strategia – ujęcie historyczne i współczesne	3	2
W3	Miejsce operacji i sztuki operacyjnej w sztuce wojennej	3	2
W4	Zasady sztuki wojennej	3	2
W5	Współczesny charakter sztuki wojennej i wojny	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Podstawowe kategorie sztuki wojennej.	4	3
ĆW2	Funkcje, zadania i przedmiot badań strategii	4	2

ĆW3	Funkcje, zadania i przedmiot badań sztuki operacyjnej	4	2
ĆW4	Funkcje, zadania i przedmiot badań taktyki	4	3
ĆW5	Prawa wojny i walki zbrojnej	3	2
ĆW6	Przewaga jako podstawowa zasada sztuki wojennej	3	2
ĆW7	Identyfikacja zasad sztuki wojennej w wybranych konfliktach.	5	2
ĆW8	Zaliczenie przedmiotu.	3	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Koziej S., *Teoria sztuki wojennej*, Bellona, Warszawa 1993.
2	Czupryński A., *Współczesna sztuka operacyjna*, AON, Warszawa 2009.
3	Czupryński A., *Myślenie operacyjne w sztuce wojennej*, AON, Warszawa 2006.
4	Huzarski M., *Sztuka wojenna w obronności państwa*, http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:HasiQ7SkHL4J: yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.baztech-b0b8ee7f-1afa-4508-92d1-aa037c76c0f4+&cd=1&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=opera.
5	Polak A., *Praktyczny wymiar zasad sztuki wojennej*, AON, Warszawa 2003
6	Zieliński J., *Teoretyczne podstawy walki zbrojnej*, AON, Warszawa 1995
7	Skibiński F., *Rozważania o sztuce wojennej,* Warszawa 1991 (AON).
8	A. Polak, *Sztuka Wojenna. Kontekst Teoretyczny i Praktyczny,* Zeszyty Naukowe AON nr 3(92) 2013.
9	R. Smith, *Przydatność siły militarnej. Sztuka wojenna we współczesnym świecie*, PISM 2010.
10	J. Lasota, *Zasady sztuki wojennej,* ASzWoj, Warszawa 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu: Siły Zbrojne w systemie bezpieczeństwa narodowego	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim: Armed Forces in national security system		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[17]	mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	2	2		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowa wiedza z zakresu obszaru bezpieczeństwa
2	Podstawowa wiedza z zakresu zarzadzania kryzysowego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznać studentów ze strukturą i zadaniami Systemu Bezpieczeństwa Narodowego
C2	Ugruntować wiedzę z obszaru roli i miejsca SZ RP w SBN
C3	Zapoznać z misją, zadaniami i strukturą Sił Zbrojnych w czasie pokoju, kryzysu i wojny.

Symbol efektu	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie się do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[17] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu	Efekty uczenia się	Odwołanie się do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania odnoszące się do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
W2	Student ma pogłębioną wiedzę z dziedziny zagrożeń militarnych oraz niemilitarnych oraz sposobów ich przeciwdziałania.	**K_W03**
W3	Student w pogłębionym stopniu zna funkcjonowanie systemu kierowania i dowodzenia siłami zbrojnymi RP	**K_W05**
W4	Student w rozszerzonym stopniu rozumie rolę Sił Zbrojnych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski	**K_W09**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi analizować i interpretować problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	**K_U01**
U2	Student porusza się w polsko- i obcojęzycznej literaturze dotyczącej bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U12**
U3	Student potrafi przygotowywać wystąpienie dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U15**
U4	Student potrafi śledzić zachodzące zmiany oraz uzupełniać nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę aktualizowania wiedzy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U19**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest przygotowany do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	**K_K02**
K2	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem	**K_K04**
K3	Student jest przygotowany do pełnienia roli zawodowej i rozwijania dorobku zawodu z uwzględnieniem potrzeb bezpieczeństwa państwa	**K_K06**
K4	Student rozumie potrzebę propagowania dbałości o etos, dorobek i tradycje służb oraz instytucji bezpieczeństwa państwa	**K_K07**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
W2	Egzamin pisemny	w/ćw
W3	Egzamin pisemny	w/ćw
W4	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
U2	analiza literatury	ćw
U3	prezentacja	ćw
U4	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K2	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K3	praca w grupie	ćw
K4	odpowiedź na zajęciach	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	System Bezpieczeństwa Narodowego a System Obronny Państwa.	4	3
W2	SBN w stanach nadzwyczajnych.	2	1
W3	SZ RP w SBN Polski.	4	2
W4	Współczesne Siły Zbrojne, misja, zadania, struktury, system szkolenia.	5	3
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Siły Zbrojne RP w ujęciu historycznym – geneza, struktury, zadania i użycie.	7	4
ĆW2	Centra i Zespoły Zarzadzania Kryzysowego MON – struktury, zadania	7	4
ĆW3	Użycie Sil Zbrojnych w reagowaniu kryzysowym oraz procedury ich użycia	8	5
ĆW4	Siły Zbrojne w zapewnieniu bezpieczeństwa zewnętrznego	8	5
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	65	85	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	W. Kitler, *Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe*, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2018.
2	R. Jakubczak, *Współczesne wojska Obrony Terytorialnej*, wyd. Bellona, Warszawa 2014.
3	R. Kalinowski, *Obrona Cywilna w Polsce*, wyd. AP, Siedlce 2007.
4	S. Koziej, *Bezpieczeństwo: istota, podstawowe kategorie i historyczna ewolucja*, Bezpieczeństwo narodowe, Nr II: 2011,
5	J. Bardach, B. Leśniodorski, M. Pietrzak, *Historia ustroju i prawa polskiego*, Warszawa 2005.
6	W. Kitler, System Bezpieczeństwa Narodowego RP – aspekty prawno-organizacyjne, Wiedza Obronna 2019, Vol. 268 No. 3
7	H. Spustek, A. Paluch, *Struktura systemu bezpieczeństwa narodowego Polski*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Nr kol 1972: 2017.
8	M. Lisoń, M. Klisz, *Bezpieczeństwo -teoria i praktyka (Wojska Obrony terytorialnej w Polsce i na świecie w drugiej dekadzie XXI wieku,* kwartalnik Krakowskiej Akademii im A.F. Modrzewskiego, Kraków 2017.
9	J. Marczak, J. Pawłowski, *O obronie militarnej Polski przełomu XX-XXI wieku*, Bellona, Warszawa 1995.
10	W. Mendel, *Stosowanie siły przez pododdziały i oddziały sił zbrojnych rp użyte dla zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, OBRONNOŚĆ. Zeszyty Naukowe 2(18)/2016.
11	T Jasudowicz, M. Szulniewicz, M. Balcerzak, *Wojna i Pokój – prawa człowieka w konfliktach zbrojnych*, TNOiK, Toruń, 2008.
12	W. Sikorski, *Przyszła wojna*, Kraków 2010.
13	Sun Zi, *Sztuka wojenna* (wojny).
14	N. Machiavelli, *Książę.*
15	Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny
16	https://terytorialsi.wp.mil.pl.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR II
Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	ZBP	ZBP
Przedmiot w języku angielskim:	Threats to Public Safety	

Typ przedmiotu		
	obowiązkowy	
	obieralny	X

rok studiów	I
semestr studiów	II

Forma kształcenia			Forma zaliczenia przedmiotu	
	studia stacjonarne	X		Wykład: egzamin Ćwiczenia ocena
	studia niestacjonarne	X		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[18]	dr hab. Tadeusz Zieliński, dr Sławomir Żurawski

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego

Cele przedmiotu	
C1	Identyfikacja zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa publicznego oraz ich przyczyn
C2	Zapoznanie studentów z działaniem systemu bezpieczeństwa publicznego

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Ma pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa publicznego i niemilitarnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz życia i zdrowia jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom	K_W03

[18] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	W rozszerzonym stopniu zna rolę polityki bezpieczeństwa publicznego państwa	K_W06
W3	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo publiczne	K_W13
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń wpływających na bezpieczeństwa publiczne	K_U01 K_U03
U2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące przeciwdziałanie zagrożeniom dla bezpieczeństwa publicznego	K_U14
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów i zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa publicznego	K_U15
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia w odniesieniu do funkcjonowania systemów bezpieczeństwa wybranych państw	K_K01
K2	Jest gotów do pracy w komórkach związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom dla bezpieczeństwa publicznego	K_K04

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	egzamin pisemny	w/ćw.
W2	egzamin pisemny	w/ćw.
W3	egzamin pisemny	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca semestralna pisemna	ćw.
U3	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego	2	2
W2	Instytucjonalno-prawne regulacje dotyczące bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce	4	2
W3	Obowiązki i zadania oraz działania służb instytucji powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego	4	2
W4	Zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego	2	1
W5	System reagowania administracji publicznej i służb powołanych do zabezpieczenia porządku publicznego	3	2
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne

ĆW1	Zasady reagowania na zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa publicznego. Budowanie zespołów, prowadzenie spotkań, techniki heurystyczne	4	3
ĆW2	Instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne – podstawowe zadania, uprawnienia i sposoby reagowania w przypadku powstania zagrożeń – szczebel państwa	6	3
ĆW3	Analiza współczesnych zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa publicznego. Zdefiniowanie sposobów przeciwdziałania im w perspektywie krótko i długo terminowej. Rozwiązania systemowe	6	3
ĆW4	Funkcjonowanie systemu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego na szczeblu lokalnym (wieś, miasto, gmina, powiat)	4	3
ĆW5	Ochrona zdrowia jako szczególny element obszaru bezpieczeństwa publicznego działania w pandemii i po jej opanowaniu	4	3
ĆW6	Zdarzenie masowe jako szczególny element obszaru bezpieczeństwa publicznego	6	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	W. Pokruszyński, *Bezpieczeństwo, teoria i praktyka (podręcznik akademicki)*, Józefów 2012.
2	Redakcja naukowa: J. Pawłowski, B. Zdrodowski, M. Kuliczkowski, *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa*, Toruń 2020.
3	Z. Ścibiorek, B. Wiśniewski, R.B. Kuc, A. Dawidczyk, *Bezpieczeństwo wewnętrzne, podręcznik akademicki*, Toruń 2020.
4	A. Chabasińska, Z. Czachór, *Bepieczeństwo narodowe Polski*, Warszawa 2016.
5	W. Sójka, *Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego RP w XXI wieku*, Warszawa 2016.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6	R. Jakubczak, B. Wiśniewski, *Wyzwania, szanse, zagrożenia i ryzyko dla bezpieczeństwa RP o charakterze wewnętrznym*, Szczytno 2016.
7	Z. Ciekanowski (red.), *Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa*, Państwowa Szkoła Wyższa, Biała podlaska 2020.
8	T.W. Grabowski (red.), *Bezpieczeństwo publiczne*, Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Ignatium w Krakowie, Kraków 2023, https://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl/sites/wydawnictwo/files/publikacje_pdf/bezpieczenstwo_pl_net.pdf
9	P. Różański, A. Warmiński, H. Chałupczak (red.), *Zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego we Współczesnej Polsce (wybrane aspekty)*, AWF w Warszawie, Warszawa 2023.
10	Konstytucja RP, akty prawne dotyczące problematyki przedmiotu.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Uprawnienia operacyjne służb		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Operational Powers of the Services		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[19]	mgr Adam Szczepaniuk

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawy wiedzy o służbach mundurowych.

Cele przedmiotu	
C1	Celem zajęć jest przedstawienie i charakterystyka czynności operacyjno-rozpoznawczych realizowanych przez polskie służby.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna i rozumie problematykę czynności operacyjno-rozpoznawczych.	K_W04

[19]Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	Zna i rozumie rolę i działalność podstawowych instytucji państwa oraz innych podmiotów prawa, w tym ich prawne zależności w obszarze bezpieczeństwa państwa.	K_W02
W3	Zna i rozumie podstawy prawne, strukturę, zasady i zakres funkcjonowania struktur bezpieczeństwa państwa w aspekcie realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych.	K_W05
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować podstawowe problemy i procesy dotyczące czynności operacyjno-rozpoznawczych w aspekcie bezpieczeństwa państwa.	K_U01
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu pracy operacyjnej lub dyscyplin pokrewnych.	K_K01

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, dyskusja	w/ćw
W2	kolokwium, praca w grupie/prezentacja	w/ćw
W3	kolokwium, praca w grupie/prezentacja	w/ćw
U1	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć/ praca w grupie/prezentacja	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Polskie służby uprawnione do realizacji zadań operacyjno rozpoznawczych.	3	2
W2	Regulacje prawne dotyczące prowadzenia czynności operacyjno rozpoznawczych.	3	2
W3	Istota pracy operacyjno-rozpoznawczej. Właściwość rzeczowa do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych.	3	2
W4	Formy i metody pracy operacyjnej polskich służb.	3	1
W5	Praca operacyjno-rozpoznawcza a prawa i wolności człowieka.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Uprawnienia do realizacji zadań służbowych w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych w wybranych służbach: Policja, Straż Graniczna, ABW, Żandarmeria Wojskowa.	4	3
ĆW2	Znaczenie kontroli operacyjnej dla zwalczania przestępczości oraz bezpieczeństwa publicznego	4	3
ĆW3	Sposoby wykorzystania wyników uzyskanych w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych.	4	3

ĆW4	Pomoc osób niebędących funkcjonariuszami w pracy operacyjnej. Rola informatora dla czynności operacyjnych.	4	2
ĆW5	Dokumenty legalizacyjne jako element pracy operacyjnej.	4	2
ĆW6	Uprawnienia operacyjne służb jako środki umożliwiające ingerencję w wolności i prawa jednostki.	4	2
ĆW7	Poszukiwania osób będących w zainteresowaniu organów ściągania. Możliwości wykorzystania oprogramowania do tworzenia portretów pamięciowych z wykorzystaniem programu Efit 6.	4	2
ĆW8	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa o Policji z dnia 06 kwietnia 1990.
2	Ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.
3	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych.
4	Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.
5	Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.
6	T. M. Miłkowski, *Czynności operacyjno-rozpoznawcze a prawa i wolności jednostki*, Wolters Kluwer 2020.
7	B. Sprengel, *Praca operacyjna Policji*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2018.
8	J. Kudła, P. Kosmaty, *Ryzyko w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych Policji*, Difin, 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Działania ratownicze		
Przedmiot w języku angielskim:	Rescue Operations	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[20]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej

Cele przedmiotu	
C1	Identyfikacja działań ratowniczych w systemie bezpieczeństwa państwa
C2	Kształtowanie u studentów postaw mających na celu efektywną realizację zadań ratowniczych

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania działań ratowniczych w systemie bezpieczeństwa państwa	**K_W02** **K_W07**

[20] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi rozpoznać adekwatne siły i środki oraz taktykę działania służb zajmujących się działaniami ratowniczymi	**K_U01 K_U09**
U2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z działań ratowniczych	**K_U_14**
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów i zagrożeń dotyczących prowadzenia działań ratowniczych	**K_U_15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia w odniesieniu do funkcjonowania systemów bezpieczeństwa wybranych państw	**K_K01**
K2	Jest gotów do pracy w komórkach związanych z prowadzeniem działań ratowniczych	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, studium przypadku, dyskusja	ćw.
U2	praca semestralna pisemna	ćw.
U3	praca w grupie, dyskusja	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
K2	projekt grupowy	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Istota działań ratowniczych – uwarunkowania formalno-prawne.	3	2
W2	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy.	2	2
W3	Kierowanie działaniami ratowniczymi.	4	2
W4	System państwowe ratownictwo medyczne	2	1
W5	Morskie i lotnicze działania poszukiwawczo ratownicze	2	1
W6	Nowoczesne technologie wspierające prowadzenie działań ratowniczych.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy, organizacja systemu, dziedziny ratownictwa, system powiadamiania ratunkowego.	4	3
ĆW2	Taktyka działań ratowniczych na przykładzie dwóch dziedzin ratownictwa.	4	3
ĆW3	Procedury kierowania działaniami ratowniczymi.	4	3
ĆW4	Studium przypadku – zarządzanie kryzysowe podczas pożaru. Procedura kierowania operacją ratowniczą. Prowadzenie działań ratowniczych.	4	2

ĆW5	Studium przypadku – zarządzanie kryzysowe podczas powodzi. Procedura kierowania operacją ratowniczą. Prowadzenie działań ratowniczych.	4	2
ĆW6	Studium przypadku – krajowy system ratowniczo-gaśniczy w przeciwdziałaniu pandemii.	4	2
ĆW7	Identyfikacja i charakterystyka wybranych nowoczesnych technologii na rzecz wsparcia działań ratowniczych.	4	2
ĆW8	Projektowanie systemu działań ratowniczych.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.
2	Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.
3	Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r o ochotniczych strażach pożarnych.
4	Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
5	Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności obronie cywilnej.
6	J. Ziobro, *Teoretyczne i praktyczne konteksty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Aspekty prawno-organizacyjne i geograficzno-przestrzenne,* Część 1, Warszawa 2019.
7	B. Kogut, *Krajowy system ratowniczo-gaśniczy wobec zagrożeń biologicznych*, Dabrowa Górnicza 2021.
8	J. Fiuk, *Ocena funkcjonowania systemu poszukiwania i ratownictwa lotniczego w aspekcie realizowanych działań ratowniczych, rozprawa doktorska*, https://repo.pw.edu.pl/docstore/download/WUT2d84536f79ca48d7bf06f5b28d3ce00b/Rozprawa+doktorska_Jerzy+Fiuk.pdf

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
9	P. Gromek, M. Feltynowski, M. Wojakowska, *Mechanizmy ochrony ludności w redukcji ryzyka katastrof*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2023.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR II
Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
		studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Lotnictwo cywilne		**LC**	**LC**
Przedmiot w języku angielskim:	Civil Aviation		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[21]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Umiejętność analizowania aktów prawnych

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem lotnictwa cywilnego
C2	Zapoznanie studentów z rolą lotnictwa cywilnego w systemie bezpieczeństwa państwa
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu lotnictwa cywilnego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[21] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie podstawową terminologię związaną z funkcjonowaniem lotnictwa cywilnego	**K_W01**
W2	Zna dokumenty regulujące działalność lotnictwa cywilnego	**K_W06**
W3	Zna trendy rozwojowe lotnictwa cywilnego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi zidentyfikować i scharakteryzować prawidłowości opisujące lotnictwo cywilne	**K_U03**
U2	Potrafi wskazywać na rozwiązania stosowane w lotnictwie cywilnym w odniesieniu do bezpieczeństwa państwa	**K_U06**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące lotnictwa cywilnego	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w poznawaniu lotnictwa cywilnego, myślenia i działania w sposób kreatywny odnośnie lotnictwa cywilnego	**K_K01**
K2	Jest gotów do przekazywania we właściwy sposób informacji i opinii o lotnictwie cywilnym	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	Kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	w/ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Lotnictwo cywilne – wprowadzenie do problematyki	3	2
W2	Lotnictwo pasażerskie	3	2
W3	Lotnictwo towarowe i dyspozycyjne	3	2
W4	Lotnictwo sanitarne i usługowe	3	2
W5	Zasoby obronne lotnictwa cywilnego	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Lotnictwo cywilne w świetle ustawy Prawo lotnicze – analiza aktu prawnego	5	3
ĆW2	Charakterystyka lotnictwa pasażerskiego	5	3
ĆW3	Charakterystyka lotnictwa towarowego	4	3
ĆW4	Charakterystyka lotnictwa sanitarnego	4	3

ĆW5	Charakterystyka lotnictwa ogólnego	4	2
ĆW6	Charakterystyka lotnictwa dyspozycyjnego	4	2
ĆW7	Potencjał lotnictwa cywilnego na rzecz bezpieczeństwa i obronności	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	R. Bartnik, *Lotnictwo w zarysie*, Warszawa 2013.
3	R. Bartnik, M. Bartnik, *Lotnictwo sanitarne w Polsce*, Warszawa 2015.
4	R. Bartnik, M. T. Markiewicz (red.), *Lotnictwo w systemie obronnym państwa: aspekt kształcenia i szkolenia kadr*, Warszawa 2018.
5	Czasopisma: Skrzydlata Polska, Lotnictwo.
6	Strony internetowe: https://www.ulc.gov.pl/pl/ https://www.rynek-lotniczy.pl/.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Lotnictwo państwowe w systemie bezpieczeństwa państwa		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	State Aviation in the State Security System		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[22]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Umiejętność analizowania aktów prawnych

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem lotnictwa państwowego
C2	Zapoznanie studentów z rolą lotnictwa państwowego w systemie bezpieczeństwa państwa
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu lotnictwa państwowego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[22] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie podstawową terminologię związaną z funkcjonowaniem lotnictwa państwowego	**K_W04**
W2	Zna dokumenty regulujące działalność lotnictwa państwowego	**K_W06**
W3	Zna trendy rozwojowe lotnictwa państwowego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi zidentyfikować i scharakteryzować prawidłowości opisujące lotnictwo państwowe	**K_U03**
U2	Potrafi wskazywać na rozwiązania stosowane w lotnictwie państwowym w odniesieniu do bezpieczeństwa państwa	**K_U06**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące lotnictwa państwowego	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w poznawaniu lotnictwa cywilnego, myślenia i działania w sposób kreatywny odnośnie lotnictwa cywilnego	**K_K01**
K2	Jest gotów do przekazywania we właściwy sposób informacji i opinii o lotnictwie cywilnym	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	Kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	w/ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Lotnictwo państwowe – wprowadzenie do problematyki.	3	2
W2	Lotnictwo Policji.	3	2
W3	Lotnictwo Straży Granicznej.	3	2
W4	Lotnictwo wojskowe.	3	2
W5	Kierunki rozwoju lotnictwa państwowego.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Lotnictwo państwowe w świetle ustawy Prawo lotnicze oraz pozostałych aktów prawnych regulujących poszczególne rodzaje lotnictwa państwowego – analiza dokumentów normatywnych.	5	3
ĆW2	Charakterystyka lotnictwa Policji.	5	3
ĆW3	Charakterystyka lotnictwa Straży Granicznej .	4	3
ĆW4	Charakterystyka lotnictwa sił powietrznych.	4	3

ĆW5	Charakterystyka lotnictwa wojsk lądowych.	4	2
ĆW6	Charakterystyka lotnictwa marynarki wojennej.	4	2
ĆW7	Potencjał lotnictwa państwowego na rzecz bezpieczeństwa i obronności – statki powietrzne, infrastruktura.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	T. Zieliński, *Lotnictwo wojsk lądowych w misjach poza obszarem kraju*, Warszawa 2012.
3	T. Zieliński (red.), *Potęga powietrzna w systemie bezpieczeństwa państwa*, Warszawa 2013.
4	T.M. Markiewicz (red.), *Lotnictwo w jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej*, Warszawa 2015.
5	R. Bartnik, B. Grenda, T. Zieliński (red.), *Lotnictwo w doktrynach militarnych i działaniach wojennych XX i XXI wieku*, Warszawa 2013.
6	J. Rajchel, T. Compa, *Lotnictwo służb porządku publicznego*, Dęblin 2011.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
		studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Transport lotniczy			
Przedmiot w języku angielskim:	Air Transport		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[23]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa państwa i lotnictwie

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z polityką transportową państwa w odniesieniu do transportu lotniczego
C2	Zapoznanie studentów z rolą transportu lotniczego w systemie bezpieczeństwa państwa
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu transportu lotniczego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[23] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie podstawowe założenia polityki transportowej państwa, w tym w odniesieniu do lotnictwa	**K_W03**
W2	Zna możliwości transportu lotniczego na potrzeby obronne państwa	**K_W06**
W3	Zna tendencje rozwojowe transportu lotniczego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi zidentyfikować i scharakteryzować prawidłowości opisujące transport lotniczy	**K_U03**
U2	Potrafi wskazywać na rozwiązania stosowane w transporcie lotniczym w odniesieniu do bezpieczeństwa państwa	**K_U06**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące transportu lotniczego	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w poznawaniu transportu lotniczego państwowego, myślenia i działania w sposób kreatywny odnośnie transportu lotniczego	**K_K01**
K2	Jest gotów do przekazywania we właściwy sposób informacji i opinii o transporcie lotniczym	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	Kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	Projekt zespołowy	w/ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Funkcjonowanie transportu lotniczego w obrębie polityki transportowej.	3	2
W2	Transport lotniczy w aspekcie bezpieczeństwa i obronności państwa.	3	2
W3	Zmiany uwarunkowań społeczno-ekonomicznych a rozwój transportu lotniczego.	3	2
W4	Transport lotniczy jako czynnik rozwoju regionalnego.	3	2
W5	Tendencje rozwojowe transportu lotniczego.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Analiza strategii państwa w odniesieniu do transportu lotniczego. Polityka transportowa państwa.	5	4

ĆW2	Znaczenie transportu lotniczego dla bezpieczeństwa i obronności państwa.	5	4
ĆW3	Wpływ zdarzeń incydentalnych na funkcjonowanie transportu lotniczego.	4	2
ĆW4	Rynek transportu lotniczego – analiza globalna (światowa), regionalna (UE), krajowa.	4	2
ĆW5	Ekonomiczne i społeczne korzyści z funkcjonowania transportu lotniczego.	4	2
ĆW6	Znaczenie transportu lotniczego w działaniach militarnych i niemilitarnych.	4	2
ĆW7	Przyszłościowe kierunki rozwoju transportu lotniczego.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	*Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu* do 2030 roku.
2	*Polityka transportowa państwa na lata…*
3	A. Kwasiborska, M. Żmigrodzka, *Organizacja transportu lotniczego*, LAW, Dęblin 2018.
4	D. Rucińska, A. Ruciński, D. Tłoczyński, *Transport lotniczy. Ekonomika i organizacja*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2012.
5	D. Tłoczyński, A. Hoszman, P. Zagrajek, *Transport lotniczy w rozwoju globalnej mobilności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021.
6	A. Radomyski, J. Nowak, P. Mendrek (red.), *Współczesne aspekty organizacji i funkcjonowania transportu lotniczego*, LAW, Dęblin 2020.

SEMESTR III
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Międzynarodowe Organizacje Bezpieczeństwa	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	International Security Organizations	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[24]	Dr Mariusz Chudoba

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	20	12	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Znajomość międzynarodowych organizacji działających w sferze bezpieczeństwa, których członkiem jest Polska
Ogólna wiedza z zakresu geopolitycznych uwarunkowań bezpieczeństwa

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznać studentów z celami i funkcjonowaniem globalnych organizacji bezpieczeństwa.
C2	Przekazać wiedzę dotyczącą organizacji bezpieczeństwa o charakterze regionalnym.
C3	Dokonać analizy skuteczności i zasięgu działań wybranych międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa.

[24] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie procesy i zależności pomiędzy systemów bezpieczeństwa wybranych państw, w tym systemu bezpieczeństwa RP wynikające z przynależności do tych samych organizacji międzynarodowych	**K_W04**
W2	Ma wiedzę dotyczącą celów i zadań regionalnych organizacji działających w obszarze bezpieczeństwa	**K_W08**
W3	Potrafi wskazać różne możliwości rozwiązywania konfliktów za pomocą konkretnych sił i środków pozostających w dyspozycji międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi dokonać analizy skuteczności i możliwości wykorzystania poszczególnych międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa	**K_U07**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do możliwości oddziaływania międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta w tym zakresie	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, analiza aktów prawnych	w/ćw
W2	kolokwium, analiza aktów prawnych	w/ćw
W3	kolokwium, studium przypadku	w/ćw
U1	studium przypadku	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie, debata oksfordzka	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa – ujęcie teoretyczne	1	1
W2	System bezpieczeństwa zbiorowego - ONZ	2	1
W3	System bezpieczeństwa sojuszniczego – NATO	2	2
W4	System bezpieczeństwa kooperatywnego – OBWE	2	1
W5	Regionalne organizacje bezpieczeństwa – Ameryka Łacińska	2	1
W6	Regionalne organizacje bezpieczeństwa - Afryka	2	1
W7	Regionalne organizacje bezpieczeństwa – Bliski i Środkowy Wschód	2	1
W8	Regionalne organizacje bezpieczeństwa – Azja Południowa i Wschodnia	2	1
	Suma godzin:	**20**	**12**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne

ĆW1	Rola ONZ w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa.	2	1
ĆW2	Rola NATO w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa.	2	1
ĆW3	OBWE i UE w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa.	4	3
ĆW4	Regionalne organizacje bezpieczeństwa Ameryki Łacińskiej: OPA, Grupa z RIO	4	3
ĆW5	Regionalne organizacje bezpieczeństwa Afryki – UA, ICGLR	4	3
ĆW6	Regionalne organizacje bezpieczeństwa Bliskiego i Środkowego Wschodu – LPA, OCI	4	2
ĆW7	Regionalne organizacje bezpieczeństwa Azji Południowej i Wschodniej – ASEAN, SEATO, SOW	4	2
ĆW8	Organizacje międzynarodowe w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa.	4	2
ĆW9	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	20	12		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	52	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	www.nato.int.
2	www.un.org.
3	E. Haliżak, R. Kuźniar (red.), *Stosunki międzynarodowe. Geneza, struktura, dynamika*, Warszawa 2001.
4	T. Łoś-Nowak, *Organizacje w stosunkach międzynarodowych*, Wrocław 2004.
5	E. Cziomer, *Zagrożenia i instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego*, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2016.
6	R. Zięba (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku,* Poltext, Warszawa 2018.
7	R. Zięba*, Unia Europejska jako aktor stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2003.
8	R. Zięba (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008.
9	R. Kuźniar (red.), *Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku*, Warszawa 2005.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
10	W. Lizak, *Afrykańskie instytucje bezpieczeństwa*, Wydawnictwo naukowe Scholar, Warszawa 2012.
11	P. Grudziński, *KBWE/OBWE wobec problemów pokoju i bezpieczeństwa regionalnego,* Warszawa 2002.
12	M. Gawrycki, *Regionalne koncepcje bezpieczeństwa w Ameryce Łacińskie*j, Żurawia Papers, Zeszyt 6, Warszawa 2005.
13	J. Reginia-Zacharski, *Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy-cele-modele-teorie,* Łódź 2014.
14	J. Czaputowicz, *Teorie integracji europejskiej*, Warszawa, 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność:

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu: Ochrona przed BMR	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim: Protection againts weapons of mass destrukction		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[25]	dr Hanna Elak

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	20	12	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Wiedza z zakresu chemii, fizyki i biologii ze szkoły średniej

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznać i scharakteryzować rodzaje broni masowego rażenia
C2	Przekazać wiedzę z zakresu ochrony przed bronią masowego rażenia

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Student pogłębi wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz zagrożeń dla życia i zdrowia jego obywateli wynikających z użycia broni masowego rażenia	**K_W03**
W2	Student pogłębi wiedzę na temat sposobów ochrony przed bronią masowego rażenia	**K_W03**

[25] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W3	Student w pogłębionym stopniu wyodrębnia zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w obliczu zagrożenia bronią masowego rażenia.	**K_W04**
W4	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie uwarunkowania prawne oraz podmioty działające na rzecz ograniczenia proliferacji broni masowego rażenia.	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi rozpoznać skutki użycia broni masowego rażenia oraz wie, jak minimalizować ich skutki i chronić życie oraz zdrowie obywateli.	**K_U04**
U2	Student potrafi stosować zbiorowe środki ochrony ludzi przed bronią masowego rażenia.	**K_U05**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji na temat proliferacji broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia, a w razie potrzeby odwołuję się do wiedzy i badań ekspertów w tej dziedzinie.	**K_K01**
K2	Student jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem zasad ochrony przed bronią masowego rażenia w sytuacji zastosowania rodzajów tej broni.	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test pisemny	w
W2	test pisemny	w
W3	test pisemny	w
W4	test pisemny	w
U1	mapa skojarzeń, metoda projektów	ćw
U2	kula śniegowa, zadania problemowe	ćw
K1	debata oksfordzka, praca w grupie	ćw
K2	dyskusja panelowa, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Definiowanie pojęcia BMR w ujęciu historycznym i teoretycznym.	3	2
W2	Podział i charakterystyka broni masowego rażenia. Czynniki rażenia BMR.	4	2
W3	Skutki wyścigu zbrojeń - realne zagrożenie BMR.	3	2
W4	Proliferacja BMR i uwarunkowania prawne o jej rozwijaniu. Działania organizacji rządowych na rzecz ograniczenia proliferacji BMR.	4	2
W5	Wybrane elementy ochrony ludności przed czynnikami broni masowego rażenia. Zbiorowe środki ochrony ludzi. Ochrona przed BMR.	3	2

W6	Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego wobec zagrożeń związanych z wystąpieniem czynników masowego rażenia — wybrane zagadnienia.	3	2
	Suma godzin:	**20**	**12**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Analiza sposobów definiowania BMR i wskazanie definicji najbardziej optymalnej widzenia adekwatności, klarowności i użyteczności.	5	3
ĆW2	Analiza BMR pod względem różnic sposobów działania.	5	3
ĆW3	Przykłady użycia BMR w Polsce, w Europie i na świecie w ujęciu historycznym.	4	3
ĆW4	Ocena skuteczności działań rządowych na rzecz ograniczenia proliferacji BMR.	4	3
ĆW5	Opracowanie i przedstawienie przedsięwzięć OPBMR.	4	3
ĆW6	Opracowanie i przedstawienie ogólnych zasad postępowania w razie wystąpienia zagrożeń bronią masowego rażenia.	4	2
ĆW7	Zaliczenie przedmiotu.	4	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	20	12		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	52	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Kopeć R., *Broń masowego rażenia – definiowanie pojęcia, Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka*, nr 4 (XVII), UP im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków 2014.
2	Jemioło T., Kubaczyk T., Preus M., *Broń masowego rażenia w świetle prawa międzynarodowego. Wybrane problemy*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004.
3	Kucharek D., Wybrane aspekty użycia sił i środków znajdujących się w dyspozycji bazy lotniczej w przypadku ataku terrorystycznego bronią masowego rażenia na obiekty

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
	lotniskowe, w: Logistyka lotnictwa. Teoria i praktyka, red. D.P. Ungiert, Lotnicza Akademia Wojskowa, Dęblin 2018.
4	Jarynowski A., Agroterroryzm z wykorzystaniem czynników biologicznych i chemicznych, w: Terroryzm – zagrożenia i wyzwania, nr 4/2023.
5	Struniawski J., Ochrona przed czynnikami masowego rażenia, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Szczytno 2015.
6	Harmata W., Wachna P., Środki ochrony zbiorowej przed skażeniami według wymagań NATO, Biuletyn WAT, nr 4/2023.
7	Alexander Y., Hoenig M., *Superterroryzm biologiczny, chemiczny i nuklearny*, Warszawa 2001.
8	Witkiewicz Z. (red.), *1000 słów o chemii i broni chemicznej*, Warszawa 1987
9	Janik A., *Charakterystyka skażeń promieniotwórczych i chemicznych oraz niektóre zasady ochrony ludności cywilnej przed nimi*, Warszawa 1973.
10	Kubowski J., *Broń jądrowa. Fizyka, budowa, działanie, skutki*, Warszawa 2003
11	Grabowski D, Rabiej S. (red.), *Ochrona przed skażeniami w obronie cywilnej*, cz. 1–2, Warszawa 1989.
12	Pawłowski J., Broń masowego rażenia orężem terroryzmu, Warszawa 2004.
13	*Katalog broni masowego rażenia i środków ochrony państw NATO*, Warszawa 1981.
14	Akty prawne.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Seminarium magisterskie I	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Graduate seminar	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**		**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne			

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[26]	prof. dr. hab. Leszek Elak, dr. hab. Tadeusz Zieliński, dr Rafał Sieczka

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia	30	30	7	7	7	7

Wymagania wstępne
Własne doświadczenie w zakresie pisania prac zaliczeniowych i pracy licencjackiej w dziedzinie nauk społecznych (szczególnie dyscypliny nauk o bezpieczeństwie)
Wiedza z przedmiotu Metodologia badań naukowych. Prowadzenie badań empirycznych.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie procedury przygotowania i prezentacji pracy magisterskiej
C2	Nabycie umiejętności budowania warsztatu badawczego, stosowania teoretycznych i empirycznych metod badawczych
C3	Prezentowanie postawy zaangażowania w proces badawczy i odpowiedzialności za przestrzeganie zasad etycznych w prowadzonych przez siebie badaniach z zakresu nauk o bezpieczeństwie

[26] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Student wymienia i opisuje orientacje i strategie badawcze oraz szczegółowe elementy strukturalne własnego procesu badawczego	**K_W01**
W2	Student ma wiedzę na temat etapów badań i zasad etycznych obowiązujących w procesie badawczym	**K_W12**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi prawidłowo zapisywać tekst naukowy, odpowiednio stosuje poznane metody badawcze nauk społecznych	**K_U02**
U2	Student potrafi w sposób problemowy ujmować podjęte w temacie zagadnienie dotyczące bezpieczeństwa, tworzyć problemy i hipotezy badawcze.	**K_U06**
U3	Student potrafi dobierać właściwą literaturę i inne źródła do wybranego tematu badań	**K_U12**
U4	Potrafi zaprezentować problematykę pracy magisterskiej i naukowo dyskutować o jej treści	**K_U14**
U5	Potrafi przygotować pracę magisterską dotyczącą wybranej tematyki bezpieczeństwa wewnętrznego, zgodną z wytycznymi PANS w zakresie zasad przygotowania prac dyplomowych	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student przestrzega zasad etycznych obowiązujących we własnych badaniach dotyczących wybranego obszaru nauk o bezpieczeństwie i jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc przedstawionych poglądów w pracy magisterskiej	**K_K02**
K2	Student wykazuje zaangażowanie w prowadzenie własnych badań, jest świadomy ich znaczenia dla rozwoju nauk o bezpieczeństwie	**K_K06**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	konspekt pracy magisterskiej	ćw.
W2	konspekt pracy magisterskiej	ćw.
U1	konspekt pracy magisterskiej, projekt narzędzi badawczych	ćw.
U2	konspekt pracy magisterskiej	ćw.
U3	przygotowanie spisu bibliograficznego	ćw.
U4	prezentacja, dyskusja w grupie	ćw.
U5	konspekt pracy magisterskiej, projekt narzędzi badawczych	ćw.
K1	dyskusja, konspekt pracy magisterskiej	ćw.
K2	dyskusja	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Zainteresowania w obszarze nauk o bezpieczeństwie studentów w aspekcie przedmiotu badań.	5	4
ĆW2	Weryfikacja przygotowanego konspektu pracy magisterskiej na proseminarium.	5	4
ĆW3	Prezentacja konspektu pracy magisterskiej. Ustalenie harmonogramu pracy na seminarium magisterskim.	5	3

ĆW4	Określanie szczegółowych elementów procesu badawczego.	5	3
ĆW5	Struktura pracy magisterskiej o charakterze teoretycznym i teoretyczno-empirycznym.	5	4
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	30	30	30
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	10	10	10
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	170	170	170	170
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	210	210	210	210
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	7	7		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	7

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	B. Szulc, *Nauka-Wiedza-Mądrość*, AON, Warszawa 2011.
2	K.R., Popper, *Logika odkrycia naukowego*, PWN, Warszawa 1977.
3	J. Woleński, *Epistemologia poznanie, prawda, wiedza, realizm*/, PWN, Warszawa, 2007.
4	M. Pelc, *Elementy metodologii nadań naukowych*, AON, Warszawa 2012.
5	K. Ajdukiewicz, *Język i poznanie*, t. I (1960), t. II (1965).
6	W. Dutkiewicz, *Podstawy metodologii nadań*, Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
7	E. Babbie, *Podstawy badań społecznych*, PWN, Warszawa 2008
8	Majewski T., *Ankieta i wywiad w badaniach wojskowych*, AON, Warszawa 2002.
9	T. Majewski, *Miejsce celów, problemów i hipotez w procesie badań naukowych*, Wyd. AON, Warszawa 2003
10	U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, PWN, Warszawa 2012.
11	D. Silverman, *Interpretacja danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2012.
12	D. Silverman, *Prowadzenie badań jakościowych*, PWN, Warszawa 2008.
13	Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, Metody *badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
14	Kvale S., *Niezbędnik badacza prowadzenie wywiadów*, PWN, Warszawa 2010.
15	Nowak S., *Metodologia badań socjologicznych*, PWN, Warszawa 1970.
16	Bocheński J. M., Współczesne *metody myślenia*, W drodze, Poznań 1992.
17	Sztumski J., *Wstęp do metod i technik nadań społecznych*, Śląsk, Katowice 1999.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR III
Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	**Kod przedmiotu:**	
Taktyka	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Tactics	

Typ przedmiotu		
	obowiązkowy	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia			**Forma zaliczenia przedmiotu**	
	studia stacjonarne	**X**		Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[27]	dr Rafał Ordyniec

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	10	6	1	1		
ćwiczenia	35	20			2	2

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę z zarządzania kryzysowego.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazać studentom wiedzę o podstawowych pojęciach z taktyki ogólnej.
C2	Zapoznać studentów z rodzajami działań taktycznych oraz zasadami prezentowania sytuacji taktycznych na mapach.
C3	Zapoznać studentów z taktyką działania wojsk lądowych w czasie pokoju, kryzysu i wojny

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[27] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna podstawowe pojęcia z taktyki ogólnej, umie dokonać podziału działań taktycznych oraz posługiwać się podstawowymi znakami taktycznymi.	**K_W07**
W2	Zna i rozumie pojęcia taktyka, obrona, natarcie, działania opóźniające, przygotowawcze i asymetryczne, zna strukturę wojsk obrony terytorialnej, ich przeznaczenie i wyposażenie.	**K_W09**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi wykorzystać nabytą wiedzę do zaprezentowania sytuacji taktycznej na mapie wykorzystując znajomość znaków taktycznych	**K_U10**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów wykorzystywać wyobraźnię taktyczną podczas planowania i prowadzenia działań w ramach zarządzania kryzysowego i działań taktycznych oraz właściwie precyzować zadania podczas działań.	**K_K01**
K2	Jest gotów do inspirowania współpracowników podczas działań w ramach zarządzania kryzysowego i działań taktycznych.	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
W2	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	praca z mapą	ćw
K1	praca w grupie	ćw
K2	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Działania taktyczne.	2	2
W2	Sztuka Wojenna a taktyka**.**	2	1
W3	Główne założenia taktyki ogólnej.	2	1
W4	Działania taktyczne – obrona, natarcie, działania opóźniające.	2	1
W5	Specyficzne środowiska pola walki	2	1
	Suma godzin:	**10**	**6**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Taktyka rodzajów Sił zbrojnych RP – ogólne założenia.	3	2
ĆW2	Podstawowe znaki taktyczne.	3	2
ĆW3	Zasadnicze działania taktyczne.	4	2
ĆW4	Asymetryczne działania taktyczne.	4	2
ĆW5	Przygotowawcze działania taktyczne.	4	2
ĆW6	Graficzne zobrazowanie sytuacji taktycznej.	4	2
ĆW7	Pododdziały/oddziały w czasie prowadzenia działań taktycznych.	4	2

ĆW8	Teren zajęty przez przeciwnika jako środowisko walki Wojsk Obrony Terytorialnej.	4	2
ĆW9	Specyficzny charakter działań taktycznych Wojsk Lądowych na terenie zajętym przez przeciwnika**.**	3	2
ĆW10	Specyficzne środowiska pola walki.	3	2
	Suma godzin:	**35**	**20**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	26	35	20
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	9	10	9
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	25	31
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Wojska Obrony Terytorialnej w operacji D.D 3.40.
2	Regulamin działań wojsk lądowych - Warszawa 2008.
3	Album szkiców taktycznych, ASzWoj, Warszawa 2016.
4	L. Elak, *Taktyczne aspekty terenu w walce*, AON, Warszawa 2013.
5	L. Elak, *Podstawy działań wojsk lądowych*, AON 2014 r.
6	D. Majchrzak, *Etapy pośrednie w działaniach taktycznych*, AON, Warszawa 2007.
7	Lidwa, *Praca w terenie na szczeblu taktyczny,* AON, 2004.
8	P. Makowiec M. Mroszczyk**,** *Podstawy szkolenia taktycznego lekkiej piechoty*, Difin 2016 r.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu: Obrona cywilna	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
	X	
Przedmiot w języku angielskim: Civil defence		

Typ przedmiotu		
	obowiązkowy	
	obieralny	**X**

rok studiów	II
semestr studiów	III

Forma kształcenia			**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia stacjonarne	**X**		
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[28]	prof. dr hab. Leszek Elak, mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowa wiedza o kierowaniu i zarzadzaniu
2	Podstawowa wiedza z zakresu zarzadzania kryzysowego

Cele przedmiotu	
C1	Doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu kierowania oraz posługiwania się terminologią związaną z bezpieczeństwem wewnętrznym i zarządzaniem kryzysowym
C2	Zapoznać ze strukturą organizacyjną oraz zadaniami obrony cywilnej
C4	Zapoznać z zasadami funkcjonowania administracji samorządowej w zakresie planowania działań w odniesieniu do obrony cywilnej
C5	Uczyć studentów praktycznej realizacji zadań w ramach planowania cywilnego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[28] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

W1	Student w pogłębionym stopniu zna funkcjonowanie systemu kierowania samorządów terytorialnych	**K_W06**
W2	W rozszerzonym stopniu zna cele, zadania, strukturę i funkcje obrony cywilnej na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego Polski oraz rozumie zasady ich użycia	**K_W10**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi umiejscowić i zna rolę obrony cywilnej wykorzystywanych do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego	**K_U09**
U2	Potrafi dokonać wnikliwej analizy, planować i kierować pracą zespołu oraz stosować techniki skutecznego komunikowania i negocjacji	**K_U17**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest przygotowany do używania różnych technik przewodzenia oraz stosuje metody motywowania w komunikowaniu się z zespołem	**K_K01**
K2	Student jest przygotowany do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	**K_K02**
K3	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
U1	odpowiedź na zajęciach	w/ćw
U2	praca w grupie	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K2	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K3	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawowe zadania obrony cywilnej	3	1
W2	Organy i podmioty realizujące zadania obrony cywilnej	2	1
W3	Zasady planowania obrony cywilnej	2	1
W4	Zasady funkcjonowania systemów wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach	2	2
W5	Zasady użytkowania i ewidencjonowania oraz warunki techniczne obiektów zbiorowej ochrony	2	2
W6	Zasady funkcjonowania i organizację obrony cywilnej oraz sposób powoływania personelu do obrony cywilnej	2	1
W7	Obrona cywilna innych państw	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	

		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Obiekty zbiorowej ochrony	4	1
ĆW2	Szkolenia, ćwiczenia i edukacja z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej	4	1
ĆW3	Wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie o zagrożeniach oraz System Bezpiecznej Łączności Państwowej	4	2
ĆW4	Plan ewakuacji ludności	5	2
ĆW5	Wojewódzkie, powiatowe plany ratownicze	5	2
ĆW6	Ewakuacja ludności i mienia – analiza przypadków	4	2
ĆW7	Ochrona cywilna i ratownictwo w wybranych krajach.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Biniak-Pieróg M., Zamiar Z., Organizacja systemów ratownictwa, UWP, Wrocław 2013.
2	Grocki R., Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki, Wyd. Difin, Warszawa 2012.
3	Kalinowski R., Obrona cywilna w Polsce, Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2011.
4	Kalinowski R., Monitorowanie zagrożeń, Wyd. Akademii Podlaskiej, Siedlce 2003.
5	Kalinowski R., Ochrona ludności – bezpieczeństwo – nauka i edukacja, Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2011.
6	Kitler W. (red.), Obrona cywilna (niemilitarna) w obronie narodowej III RP, Wyd. Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2001.
7	Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilne. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Wyd. TWO, Warszawa 2010.
8	Krynojewski F.R., Obrona cywilna Rzeczpospolitej Polskiej, Wyd. Difin, Warszawa 2012.
9	Michailiuk B., Ochrona ludności – wybrane problemy, Wyd. ASzWoj, Warszawa 2017.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
10	Michailiuk B., ‘Rescue and civil protection subsystem’/Podsystem ochrony ludności i ratownictwa, Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2013.
11	Michailiuk B., Zbiorowe środki ochrony ludności – wybrane problemy, Biuletyn WIChiR 1/43/2014 „Materiały pokonferencyjne z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej pn. Ochrona człowieka i środowiska naturalnego przed skażeniami”, Wojskowy Instytut Chemii i Radiometrii, Warszawa 2014.
12	Rysz S.J., Ostrzeganie, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe, Wyd. Difin, Warszawa 2017.
13	Skrabacz A., Ochrona ludności w Polsce w XXI wieku. Wyzwania, uwarunkowania, perspektywy, Tarnów 2006.
14	Skrabacz A., Ratownictwo w III RP. Ogólna charakterystyka, Wyd. Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2004.
15	Wolanin J., Zarys teorii bezpieczeństwa obywateli. Ochrona ludności na czas pokoju, Fundacja Edukacji i Techniki Ratownictwa, Warszawa 2005.
16	Biniak-Pieróg M., Zamiar Z., Organizacja systemów ratownictwa, UWP, Wrocław 2013.
17	Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny
18	Ustawa z dnia 23 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Terenoznawstwo	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Topography	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[29]	dr Rafał Ordyniec

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	10	6	1	1		
ćwiczenia	35	20			2	2

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii ze szkoły średniej.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazać studentom wiedzę o terenie i mapach topograficznych.
C2	Zapoznać studentów z zasadami orientowania się w różnych warunkach terenowych, sposobów rozpoznawania terenu oraz wykonywania wszelkich pomiarów w terenie.
C3	Zapoznać studentów z systemem UTM wykorzystywanym w wojskowych mapach topograficznych.

[29] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna teren, jego właściwości i ocenę z punktu widzenia zarządzania kryzysowego i wojskowego .	**K_W01**
W2	Zna i potrafi wykonać prostymi sposobami pomiary terenowe.	**K_W05**
W3	W pogłębionym stopniu zna i potrafi scharakteryzować rodzaje map topograficznych oraz zasady posługiwania się nimi.	**K_W05**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi orientować się w terenie różnymi sposobami	**K_U01**
U2	Potrafi określić współrzędne UTM na mapach	**K_U11**
U3	Potrafi prezentować wypracowane wnioski dotyczące terenu	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do prowadzenia dyskusji na tematy związane z topografią	**K_K01**
K2	Jest gotów do pracy w terenie z mapą i bez mapy	**K_K02**
K3	Jest gotów do pracy w terenie zespołów podczas sytuacji kryzysowych	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
W3	kolokwium	w/ćw
U1	praca z mapą, zadania problemowe	ćw
U2	praca z mapą	ćw
U3	praca z mapą	ćw
K1	odpowiedź ustna, praca w grupie	ćw
K2	praca z mapą, zadania problemowe	ćw
K3	praca z mapą, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Teren i jego właściwości	2	2
W2	Pomiary terenowe, znaki topograficzne	2	1
W3	Rodzaje map topograficznych a szkic terenu.	2	1
W4	System UTM (ang. Universal Transverse Mercator)	2	1
W5	Orientowanie się w terenie z i bez mapy	2	1
	Suma godzin:	**10**	**6**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Praca na mapie.	4	2
ĆW2	Orientowanie topograficzne.	4	2
ĆW3	Taktyczna ocena terenu.	4	2
ĆW4	Przebieg rekonesansu w terenie.	6	4
ĆW5	Orientowanie się w terenie bez mapy.	4	2

ĆW6	Orientowanie się w terenie z mapą.	4	2
ĆW7	Marsz na azymut .	6	4
ĆW8	Zaliczenie przedmiotu.	3	2
	Suma godzin:	**35**	**20**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	26	35	20
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	9	10	9
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	25	31
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Topografia wojskowa, Warszawa 1983.
2	A. Jagielski, *Rysunki geodezyjne z elementami topografii i kartografii*.
3	J. Pasławski, *Wprowadzenie do kartografii i topografii*, Wrocław 2010.
4	L. Elak, R. Sieczka, *Organizacja pracy podczas rozwiązywania problemów taktycznych*, Warszawa 2016.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przywództwo wojskowe	PW	PW
Przedmiot w języku angielskim:	Military Leadership	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[30]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu zarządzania zespołami ludzkimi

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznać z wiedzą, historią, terminologią i klasyfikacją przywództwa wojskowego
C2	Zapoznać studentów z organizacją pracy zespołowej, strategiami i technikami rozwiązywania konfliktów, delegowania uprawnień, gospodarowania czasem i kształtowaniem przez przywódcę kultury organizacyjnej

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[30] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu kierowania i dowodzenia siłami zbrojnymi RP	**K_W05**
W2	W rozszerzonym stopniu zna koncepcje przywództwa wojskowego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi stosować się do zasad i wymogów przewodzenia w środowisku cywilnym i militarnym	**K_U11**
U2	Potrafi dokonywać trafnej analizy, planować i kierować pracą zespołu oraz stosować techniki skutecznego komunikowania i negocjacji	**K_U17**
U3	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące przeciwdziałanie zagrożeniom dla bezpieczeństwa publicznego	**K_U_14**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest przygotowany do używania różnych technik przewodzenia oraz stosuje metody motywowania w komunikowaniu się z zespołem	**K_K01**
K2	Jest przygotowany do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	praca semestralna	ćw.
U3	praca pisemna semestralna	w/ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Przywództwo wojskowe – zarys problematyki.	3	2
W2	Przywództwo wojskowe – wybrane koncepcje.	2	1
W3	Koncepcje przywództwa w wybranych armiach.	2	2
W4	Kształtowanie kompetencji przywódczych. Charakterystyka skutecznego przywódcy.	2	1
W5	Motywowanie.	2	1
W6	Kultura organizacyjna a przywództwo.	2	1
W7	Zachowania przywódcze.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Metody motywowania.	5	2

ĆW2	Wielcy dowódcy – aspekt historyczny, kulturowy – źródło siły przywódcy.	5	3
ĆW3	Budowanie zespołu – team leader.	4	3
ĆW4	Zarządzanie czasem.	4	2
ĆW5	Delegowanie uprawnień.	4	2
ĆW6	Techniki negocjacji w przywództwie.	4	2
ĆW7	Współczesne koncepcje przywództwa (w tym wojskowego).	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	J. Stoner, E. Freeman, D. Gilbert, *Kierowanie,* PWE, Warszawa 2001.
2	R. W. Griffin, *Podstawy zarządzania organizacjami*, Warszawa 2001.
3	W. Łydka, *Przywództwo wojskowe*, Warszawa 2017.
4	Sun Tzu, *Sztuka wojny*, Kraków 2022.
5	N. Machiavelli, *Książę,* Wydawnictwo Vesper, 2008.
6	T. Majewski, *Kierownik – dowódca w organizacji*, Warszawa 2003.
7	P. Malinowski*, Lider i zespół*, Warszawa 2012.
8	J. Willink, *Ekstremalne przywództwo*, Kraków 2017.
9	Avery G., *Przywództwo w organizacji. Paradygmaty i studia przypadków*, Warszawa 2008.
10	Williams M.R., *Mistrzowskie przywództwo*, Wolters Kluwer Polska – Oficyna, Warszawa 2009.
11	E. Grylls, *Kurz, pot i łzy*, Pascal, 2011.
12	J.C. Maxwell (przekł. Marek Czekański), *5 poziomów przywództwa: sprawdzone etapy maksymalizacji osobistego potencjału*, Warszawa 2013.
13	M. W. Kopertyńska, P. Pietrakowski, (praca zbiorowa), *Przywództwo w zarządzaniu i dowodzeniu*, AWL, 2019.
14	P. Motyl, *Labirynt. Sztuka podejmowania decyzji*., Wyd. ICAN, 2015.
15	A. Zygo, *Przywództwo wojskowe w warunkach bojowych*, Warszawa 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Logistyka wojskowa	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Logistic in Armed Forces	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[31]	mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza na temat wojska
Wiedza dotycząca systemu zarządzania kryzysowego Polski.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy na temat systemu zabezpieczenia logistycznego w Siłach Zbrojnych RP.
C2	Scharakteryzować podsystemy zabezpieczenia logistycznego.
C3	Omówić zasady zabezpieczenia logistycznego w czasie działań bojowych i kryzysowych.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[31] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Rozumie istotę, rolę logistyki we współczesnych Siłach Zbrojnych.	**K_W08**
W2	Zna zasady funkcjonowania systemu zabezpieczenia logistycznego Sił Zbrojnych, proces kierowania zabezpieczeniem logistycznym oraz ogniwa oraz poziomy zabezpieczenia logistycznego.	**K_W08**
W3	Zna istotę, zasady i wymogi zabezpieczenia logistycznego w prowadzonych operacjach realizowanych w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny.	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi wskazać główne zasady zabezpieczenia logistycznego, problemy oraz wyzwania współczesnej logistyki wojskowej w odniesieniu do współczesnych konfliktów zbrojnych oraz realizowania działań w zakresie reagowania kryzysowego.	**K_U04**
U2	Potrafi analizować potrzeby wynikające z zabezpieczenia logistycznego, wykorzystywać narzędzia planowania logistycznego w obszarach technicznym, materiałowym, transportu i ruchu wojsk, infrastruktury i medycznym.	**K_U07**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Potrafi komunikować się z otoczeniem w miejscu pracy, współpracuje z innymi członkami zespołu w ramach analizy potrzeb logistycznych, planowania zabezpieczenia logistycznego oraz wykorzystanie elementów i urządzeń logistycznych.	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, analiza tekstów źródłowych	w/ćw
W2	kolokwium, analiza tekstów źródłowych	w/ćw
W3	kolokwium, studium przypadku	w/ćw
U1	studium przypadku	ćw
U2	prezentacja, praca w grupie	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie, debata oksfordzka	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	System zabezpieczenia logistycznego Sił Zbrojnych RP	4	2
W2	Podsystemy zabezpieczenia logistycznego Sił Zbrojnych RP	4	2
W3	Współczesne wyzwania logistyki w odniesieniu do konfliktów zbrojnych w XXI wieku.	4	2
W4	Podstawowy sprzęt logistyczny wykorzystywany w Wojsku Polskim.	2	1
W5	System zabezpieczenia logistycznego Sił zbrojnych RP a system zabezpieczenia logistycznego NATO	3	1
W6	Zabezpieczenie logistyczne operacji realizowanych przez Wojska Obrony Terytorialnej w ramach przeciwdziałaniu COVID-19, Operacji FENIKS i operacji wsparcia Straży Granicznej na wschodniej granicy RP.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Ogniwa zabezpieczenia logistycznego SZ RP.	2	1
ĆW2	Planowanie zabezpieczenia logistycznego w ramach operacji.	6	4
ĆW3	Transport i ruch wojsk w Wojsku Polskim.	2	1
ĆW4	Urządzenia i elementy zabezpieczenia logistycznego.	2	1
ĆW5	Funkcjonowanie Regionalnych Baz Logistycznych oraz Wojskowych Oddziałów Gospodarczych. Terytorialny system zabezpieczenia logistycznego.	4	3
ĆW6	Najważniejsza infrastruktura wojskowa – użytkowanie oraz utrzymanie.	6	4
ĆW7	Pododdziały realizujące zadania zabezpieczenia logistycznego. Struktura i zadania.	4	2
ĆW8	Zabezpieczenie logistyczne operacji z zakresu reagowania kryzysowego.	2	1
CW9	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	45	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Doktryna Logistyczna Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej Dd/4 (2004), Szt. Gen. 1566/2004, Ministerstwo Obrony Narodowej, Sztab Generalny Wojska Polskiego, Warszawa
2	Kompendium logistyka wojskowego (2014), Sztab Generalny Wojska Polskiego, Zarząd Planowania Logistyki P-4, Warszawa 2014.
3	Stepuch A. (2021), Logistyka wojskowa i zabezpieczenie logistyczne na współczesnym polu walki, praca dyplomowa na Wydziale Techniki i Informatyki Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi,

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
4	Szlachta A., Organizacja logistyki w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, „Zeszyty Naukowe, Logistyka i Transport", t. 4, nr 1. Transport i ruch wojsk Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej DD/4.4(B) (2014), Ministerstwo Obrony Narodowej, CDiSSZ, Bydgoszcz 2007.
5	Wawrzyniak K. , Wprowadzenie. Istota, rodzaje i funkcje logistyki, [w:] R. Kozłowski, A. Sikorski (red.), Podstawowe zagadnienia współczesnej logistyki, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013
6	*AAP-6 Słownik terminów i definicji NATO,* Biuro Standaryzacji NATO 2014.
7	Baran J., Maciejczak M., Pietrzak M., Rokicki T., Wicki L., Logistyka: wybrane zagadnienia, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2008.
8	Brzeziński M., Logistyka wojskowa, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2005
9	Pawlisiak M., Ocena podsystemu materiałowego wojsk lądowych, Warszawa 2019
10	Pawlisiak M., Ocena podsystemu technicznego wojsk lądowych, Warszawa 2019
11	Kurasiński Z., Kompendium logistyka wojskowego, Warszawa 2013
12	Brzeziński M., System logistyczny potencjału obronnego RP w XXI wieku, Warszawa 2021
13	Kuriata A., Kordel Z., Logistyka i transport, Warszawa 2021
14	Doktryny i instrukcje Sił Zbrojnych RP (jawne)

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR III
Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Uprawnienia procesowe służb	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Procedural Powers of the Services	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[32]	mgr Adam Szczepaniuk

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	2	2		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawy z prawa karnego procesowego.

Cele przedmiotu	
C1	Celem zajęć jest przedstawienie i charakterystyka czynności procesowych realizowanych przez polskie służby.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna i rozumie problematykę czynności procesowych.	K_W04

[32] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	Zna i rozumie rolę i działalność podstawowych instytucji państwa oraz innych podmiotów prawa, w tym ich prawne zależności w obszarze bezpieczeństwa państwa.	K_W02
W3	Zna i rozumie podstawy prawne, strukturę, zasady i zakres funkcjonowania struktur bezpieczeństwa państwa w aspekcie realizacji czynności procesowych.	K_W05
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować podstawowe problemy i procesy dotyczące czynności procesowych w aspekcie bezpieczeństwa państwa.	K_U01
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu pracy procesowej lub dyscyplin pokrewnych.	K_K01

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
W2	Egzamin pisemny	w/ćw
W3	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Służby i instytucje posiadające uprawnienia procesowe.	2	2
W2	Regulacje prawne dotyczące prowadzenia czynności procesowych.	2	1
W3	Czynności procesowe w postępowaniu przygotowawczym. Rodzaje czynności procesowych realizowanych w toku postępowania przygotowawczego.	5	3
W4	Właściwość rzeczowa do prowadzenia czynności procesowych. Miejsce Prokuratury w toku postępowania przygotowawczego.	2	1
W5	Podejmowanie wybranych czynności procesowych a prawa i wolności człowieka.	4	2
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Sąd i Prokuratura jako nadrzędne organy procesowe. Czynności procesowe zarezerwowane do realizacji przez Prokuratora.	2	1
ĆW2	Rola Policji w postępowaniu przygotowawczym	4	3
ĆW3	Rodzaje czynności procesowych realizowanych w toku postępowania przygotowawczego. Taktyczne i techniczne sposoby realizacji wybranych czynności oraz ich dokumentowanie.	4	3

ĆW4	Podejmowanie wybranych czynności procesowych takich jak przesłuchanie, zatrzymanie, przeszukanie i okazanie a prawa i wolności człowieka.	4	2
ĆW5	Taktyczne i praktyczne elementy przesłuchania świadka.	6	3
ĆW6	Uprawnienia procesowe służb a możliwości wykorzystania oprogramowania do tworzenia portretów pamięciowych z wykorzystaniem programu Efit 6.	8	5
ĆW7	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	65	85	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.
2	B. Hołyst, *Kryminalistyka,* Wolters Kluwer 2017.
3	M. Śrubka, *Przesłuchanie świadka w procesie karnym,* Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 2013.
4	Ł. Cora, *Zatrzymanie osoby w polskim procesie karnym*, C.H. Beck.
5	A. Opalska-Kasprzak, *Przeszukanie,* Difin 2018.
7	L. Koźmiński, W. Miś, L. Szplit, *Podstawowe czynności techniczno-kryminalistyczne podczas oględzin miejsca zdarzenia*, Zakład Służby Kryminalnej. Piła 2015.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Cyberprzestępczość i cyberprzemoc	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Cybercrime and cyberbullying	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[33]	mgr Adam Szczepaniuk

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	20			2	2

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień dotyczących cyberbezpieczeństwa i kryminologii.

Cele przedmiotu	
C1	Celem zajęć jest przedstawienie i charakterystyka zagadnień cyberprzestępczości oraz cyberprzemocy.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna i rozumie problematykę cyberprzestępczości i przemocy w cyberprzestrzeni.	**K_W04**

[33] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	Zna i rozumie rolę i działalność podstawowych instytucji państwa oraz innych podmiotów prawa, w tym ich prawne zależności w obszarze bezpieczeństwa państwa.	**K_W02**
W3	Zna i rozumie podstawy prawne, strukturę, zasady i zakres funkcjonowania struktur bezpieczeństwa państwa w aspekcie realizacji cyberprzestępczości.	**K_W05**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować podstawowe problemy i procesy dotyczące cyberprzestępczości i cyberprzemocy w aspekcie bezpieczeństwa państwa.	**K_U01**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu cyberprzestępczości i cyberprzemocy lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, dyskusja	w/ćw
W2	kolokwium, praca w grupie/prezentacja	w/ćw
W3	kolokwium, praca w grupie/prezentacja	w/ćw
U1	praca w grupie/prezentacja, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach,	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Pojęcia cyberprzestrzeni, cyberprzestępstwa i cyberprzemocy. Podstawowy podział i charakterystyka cyberprzestępczości.	3	2
W2	Uregulowanie prawne cyberprzestępczości w polskim systemie prawnym.	3	2
W3	Polityka ochrony cyberprzestrzeni w Unii Europejskiej.	3	2
W4	Cyberprzestępczość i cyberprzemoc - wybrane aspekty kryminologiczne.	3	2
W5	Przemoc w sieci, mowa nienawiści. Nieletni a cyberprzemoc	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Ewolucja cyberprzestępczości a rozwój technologiczny. Służby, zapobieganie i zwalczanie cyberprzestępczości.	4	3
ĆW2	Phishing oraz inne zagrożenia w cyberprzestrzeni dla bankowości elektronicznej.	4	3
ĆW3	Rodzaje przestępstw występujących w cyberprzestrzeni.	4	3
ĆW4	Przemoc w sieci wśród nieletnich. Skutki przemocy osób nieletnich.	4	3

ĆW5	HEJT formą przemocy w cyberprzestrzeni, siła oddziaływania społecznego.	4	3
ĆW6	Pedofilia, pornografia i seksting, jako główne zagrożenia dla nieletnich użytkowników sieci.	4	3
ĆW7	Oszustwa internetowe i sposoby ścigania ich sprawców. Trudności zwalczania cyberprzestępczości.	4	2
ĆW8	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.
2	I. A. Jaroszewska, *Wybrane aspekty przestępczości w cyberprzestrzeni*, Olsztyn 20017.
3	Słownik cyberbezpieczeństwa, Szkoła Policji w Katowicach.
4	M. Czyżak, *Cyberprzestępczość bankowa i środki jej zwalczania*, Urząd Komunikacji Elektronicznej**.**
5	B. Hołyst, *Kryminalistyka*, Wolters Kluwer 2017.
6	M. Siwicki, *Cyberprzestępczość*, Wydawnictwo C. H. Beck.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
System penitencjarny w Polsce	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
	X	**X**
Przedmiot w języku angielskim:	The Penitentiary System in Poland	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[34]	mgr Krzysztof Pacyna

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę z zakresu systemu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest scharakteryzowanie systemu penitencjarnego.
C2	Wyjaśnienie roli przepisów prawa kształtujących system penitencjarny.
C3	Przedstawienie obowiązków i uprawnień jakie przysługują osobom przebywającym w izolacji penitencjarnej.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna system penitencjarny w Polsce.	**K_W02**

[34] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	Zna obowiązki i uprawnienia osób przebywających w izolacji penitencjarnej.	**K_W04**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować system penitencjarny w Polsce.	**K_U01**
U2	Potrafi interpretować i wyjaśnić wpływ obowiązków i uprawnień osoby w izolacji penitencjarnej na jej zachowanie.	**K_U04**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu systemu penitencjarnego lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Student jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych.	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test wiedzy, kolokwium, praca pisemna/esej, odpowiedź ustna	w/ćw.
W2	test wiedzy, kolokwium, praca pisemna/esej, odpowiedź ustna	w/ćw.
U1	praca w grupie, studium przypadku, debata, zadania problemowe	ćw.
U2	praca w grupie, studium przypadku, debata, zadania problemowe	ćw.
K1	symulacje/scenki rodzajowe, praca w grupie, debata	ćw.
K2	symulacje/scenki rodzajowe, praca w grupie, debata	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Historia systemu penitencjarnego.	3	2
W2	Elementy systemu penitencjarnego.	3	2
W3	Typy i rodzaje zakładów karnych.	3	2
W4	Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności.	3	2
W5	Środki oddziaływania penitencjarnego.	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Prawa skazanych i tymczasowo aresztowanych.	5	3
ĆW2	Obowiązki skazanych i tymczasowo aresztowanych.	5	3
ĆW3	System dozoru elektronicznego.	5	3
ĆW4	Warunkowe przedterminowe zwolnienie .	5	3
ĆW5	Przerwa w karze i odroczenie kary.	4	3
ĆW6	Kary i nagrody regulaminowe.	4	2
ĆW7	Zaliczenie przedmiotu.	2	1

Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ustawa z dnia 06 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706, 1907)
2.	Ustawa z dnia 09 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, 1871, z 2025 r. poz. 179, 240.)
3.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2022r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. 2022 poz.2847)
4.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2022r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz. U. 2022 poz.2848)
6.	*Historia powszechna więziennictwa,* https://prawo.uni.wroc.pl.
7.	*Wybrane problemy i kierunki polityki penitencjarnej*, https://docplayer.pl.
8.	www. sw.gov.pl

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Globalizacja a bezpieczeństwo publiczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Globalization and Public Safety		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[35]	dr Sławomir Żurawski

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu teorii bezpieczeństwa

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi globalizacji.
C2	Przekazanie wiedzy na temat wpływu globalizacji na bezpieczeństwo publiczne.
C3	Zapoznanie studentów ze współczesnymi koncepcjami i teoriami dotyczącymi współczesnych wyzwań dla bezpieczeństwa w erze globalizacji.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[35] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Ma pogłębioną wiedzę na temat globalnych zagrożeń militarnych i niemilitarnych dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom	**K_W03**
W2	W pogłębionym stopniu zna i rozumie procesy i zależności między globalizacją a bezpieczeństwem państwa	**K_W04**
W3	W pogłębionym stopniu zna i rozumie uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego i globalnego i ich wpływ na bezpieczeństwo publiczne	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę wpływu globalizacji na bezpieczeństwa wewnętrzne państwa.	**K_U01**
U2	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń globalnych wpływających na bezpieczeństwa państwa i człowieka.	**K_U04**
U3	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących wpływu globalizacji na bezpieczeństwa publiczne.	**K_U13**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu globalizacji i jej wpływu na bezpieczeństwo, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów na temat wpływu globalizacji na bezpieczeństwo państwa, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych.	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w
W2	kolokwium	w
W3	kolokwium	w
U1	praca w grupie, przygotowanie grupowego projektu	ćw
U2	burza mózgów, praca w grupie,	ćw
U3	przygotowanie grupowego projektu, wystąpienie w formie prezentacji	ćw
K1	dyskusja	ćw
K2	debata	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Globalizacja i polityka globalna – proces, uczestnicy, determinanty.	2	1
W2	Zagrożenia militarne na tle ewolucji globalnej	2	1
W3	Rola korporacji transnarodowych w zglobalizowanym świecie	2	1
W4	Bezpieczeństwo globalne po zimnej wojnie	2	1

W5	Globalne zagrożenia: terroryzm i cyberterroryzm i ich wpływ na bezpieczeństwo publiczne	2	1
W6	Postęp technologiczny, informacyjny a bezpieczeństwo państwa	2	1
W7	Globalne problemy bezpieczeństwa społecznego	1	1
W8	Interwencja humanitarna jako zagadnienie polityki globalnej	1	1
W9	Kryzysy gospodarcze w wymiarze globalnym	1	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Globalizacja – zagadnienia wstępne. Terminologia	3	2
ĆW2	Wpływ militaryzacji na globalną równowagę	4	2
ĆW3	Globalizacja gospodarki światowej	4	2
ĆW4	Globalne tendencje w bezpieczeństwie	4	2
ĆW5	Problem transnarodowej przestępczości zorganizowane	3	2
ĆW6	Wpływ globalizacji i postępu technologicznego na bezpieczeństwo państwa	3	2
ĆW7	Ubóstwo i głód – społeczne problemy globalne	3	2
ĆW8	Interwencja humanitarna w globalnych stosunkach międzynarodowych	3	2
ĆW9	Wyzwania dla bezpieczeństwa globalnego	3	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Baylis J., Smith S. (red.), *Globalizacja polityki światowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
2	Ciekanowski Z, Nowicka J., Wyrębek H., *Bezpieczeństwo państwa w obliczu współczesnych zagrożeń*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2016.
3	Gryz. J. *Zarys teorii bezpieczeństwa państwa*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2016.
4	Jagusiak B., *Współczesne wyzwania dla Polski*, Warszawa 2015.
5	Jagusiak B., *Zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Geneza, charakter, uwarunkowania*, Warszawa 2015.
6	Kitler W., Marszałek M., *Współczesne wyzwania dla podmiotów euroatlantyckiego środowiska bezpieczeństwa: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wobec wyzwań współczesnego świata*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2015.
7	Mickiewicz P., *System bezpieczeństwa w rozwiązaniach systemowych wybranych państw*, Warszawa 2018.
8	Mierzejewski D. J., *Bezpieczeństwo europejskie w warunkach przemian globalizacyjnych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011.
9	Smandek I.M., *Instytucjonalizacja procesu globalizacji*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2009.
10	Zięba R., *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Wydawnictwa Akademickie i profesjonalne, Warszawa 2008.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Nowoczesne technologie militarne i cywilne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Modern military technologies		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[36]	dr Dariusz Dachowicz

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne	
1.	Posiadać podstawową wiedzę z zakresu działań rodzajów wojsk i służb w domenach: powietrznej, lądowej, morskiej, cybernetycznej, kosmicznej i infosferze.

Cele przedmiotu	
C1	Rozszerzenia wiedzy i umiejętności studentów dotyczących rozpoznawania zagrożeń i możliwości przeciwdziałania nim z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w różnych domenach
C2	Rozszerzenie umiejętności i kompetencji umożliwiających efektywne wykorzystanie współczesnych technologii i trendów w wielodomenowym środowisku bezpieczeństwa.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[36] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie procesy i zależności pomiędzy elementami systemów bezpieczeństwa wybranych państw, w tym systemu bezpieczeństwa RP oraz zasady wykorzystania nowoczesnych technologii w tych procesach w aspekcie wielodomenowym.	**KW_04**
W2	Posiada pogłębioną wiedzę na temat interdyscyplinarnych aspektów bezpieczeństwa i potrafi ją wykorzystać w procesie przygotowania i integracji systemów z środowisku wielodomenowym.	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego do analizy zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w środowisku wielodomenowym.	**K_U05**
U2	Potrafi stosować się do zasad i wymogów dowodzenia w środowisku cywilnym, militarnym i budować oraz kierować małymi zespołami w celu koordynacji działań wykorzystujących nowoczesne technologie w wielu domenach jednocześnie.	**K_U11**
U3	Potrafi prezentować własne zdanie, planować i kierować pracą zespołu oraz stosować techniki skutecznego komunikowania i negocjacji do osiągnięcia efektów synergii przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii w środowisku wielodomenowym.	**K_U17**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji militarnych i niemilitarnych oraz do porozumiewania się zarówno ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i z osobami niebędącymi specjalistami w tym zakresie w obszarze racjonalnego wykorzystania nowoczesnych technologii.	**K_K04**
K2	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, w tym w zakresie działalności związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i krajowym przy wykorzystaniu dostępnych nowoczesnych technologii w różnych domenach.	**K_K05**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, odpowiedź ustna	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
U1	praca w grupie	ćw
U2	praca w grupie	ćw
U3	prezentacja	ćw
K1	dyskusja	ćw
K2	obserwacja	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne

W1	Nowoczesne technologie cywilne i militarne – czym są, rozwój i charakterystyka	3	2
W2	Aspekty prawne użycia nowoczesnych technologii w działaniach militarnych	2	2
W3	Działa światowych mocarstwa w walce o uzyskanie przewagi technologicznej w obszarze militarnym.	2	1
W4	Współczesne domeny militarne – charakterystyka.	2	1
W5	Wykorzystanie nowoczesnych technologii cywilnych i militarnych w domenach lądowej, powietrznej i morskiej.	2	1
W6	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w domenach kosmicznej, cyberprzestrzeni i infosferze.	2	1
W7	Wykorzystanie nowoczesnych technologii na współczesnym polu walki w aspekcie wielodomenowym - przykłady.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Sztuczna inteligencja, nanotechnologie, biotechnologie w bezpieczeństwie.	4	3
ĆW2	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie analizy na potrzeby działań militarnych.	4	3
ĆW3	Obszary wykorzystania nowoczesnych technologii w działaniach militarnych w domenie lądowej.	4	3
ĆW4	Potencjał USA, Chin, Izraela, Francji, Federacji Rosyjskiej w obszarze rozwoju nowoczesnych technologii i ich wykorzystanie w działaniach militarnych.	4	2
ĆW5	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w działaniach militarnych w Iraku i Afganistanie.	4	2
ĆW6	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w działaniach militarnych w wojnie na Ukrainie.	4	2
ĆW7	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w domenach morskiej i powietrznej.	4	2
ĆW8	Nowoczesne technologie w domenie kosmicznej i cybernetycznej – przykłady wykorzystania.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład monograficzny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia, konwersatorium.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	A. Bahbot Y. Katz, , *Czarodzieje broni,* Rebis, Poznań 2018.
2	J. Bartosiak, G. Friedman, *Wojna w kosmosie*, Warszawa 2021.
3	M.J. Dougherty, *Drony,* Warszawa 2016.
4	L. Kai-Fu, *Inteligencja sztuczna rewolucja prawdziwa*, Poznań 2019.
5	L. Kai-Fu, Chen Qiufan, *Sztuczna Inteligencja 2041*, Poznań 2022.
6	K. Kowalczewska, *Wpływ nowoczesnych technologii na współczesne konflikty zbrojne*, Warszawa 2022.
7	Ch. Miller, *Wielka wojna o chipy*, Warszawa 2023.
8	B. Velicovich, Ch. Stewart, *Drone warrior*, Warszawa 2018.
9	*Analiza środowiska bezpieczeństwa w perspektywie 2035 r.,* Bydgoszcz 2020.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR III
Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Safety and Security of Air Transport		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[37]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	2	2		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa państwa i lotnictwie

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z teoriami bezpieczeństwa lotów
C2	Zapoznanie studentów ze współczesnymi zagrożenia bezpieczeństwa oraz formami ochrony przed nimi transportu lotniczego
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[37] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu zagrożeń bezpieczeństw transportu lotniczego	**K_W14**
W3	Charakteryzuje czynniki wpływające na bezpieczeństwo i ochronę transportu lotniczego	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego	**K_U01**
U2	Potrafi przewidywać skutki zagrożeń dla bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego	**K_U08**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące bezpieczeństwa i transportu lotniczego	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych w kontekście odnoszącym się do bezpieczeństwa i transportu lotniczego	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji i instytucji lotniczych zajmujących się problematyką bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	egzamin pisemny	w/ćw.
W2	egzamin pisemny	w/ćw.
W3	egzamin pisemny	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	studium przypadku, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego – wprowadzenie.	3	2
W2	Współczesne teorie bezpieczeństwa lotów.	2	2
W3	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa transportu lotniczego.	2	1
W4	Ochrona transportu lotniczego w prawie unijnym i krajowym.	2	1

W5	Formacje i służby ochrony portu lotniczego.	2	1
W6	Wybrane zagadnienia badania wypadków lotniczych.	2	1
W7	Zarządzanie kryzysowe w lotnictwie.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Akty bezprawnej ingerencji.	5	3
ĆW2	Charakterystyka wybranych teorii bezpieczeństwa lotów.	5	3
ĆW3	Militarne i niemilitarne zagrożenia dla bezpieczeństwa transportu lotniczego.	4	3
ĆW4	Analiza krajowych i unijnych aktów prawnych w zakresie bezpieczeństwa i ochrony transportu lotniczego.	4	3
ĆW5	Wybrane zagadnienia metodyki badania wypadków lotniczych.	4	2
ĆW6	Zadania służb ochrony portu lotniczego.	4	2
ĆW7	Wybrane zagadnienia zarządzania ryzykiem w lotnictwie.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	20	15	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	55	79	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego (aktualny akt prawny).
3	A. Siadkowski (red.), *Bezpieczeństwo i ochrona lotnictwa cywilnego*, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu, Poznań 2012.
4	J. Rajchel, B. Grenda, J. Nowak, *Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe w lotnictwie*, WSOSP, Dęblin 2014.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
5	T. Compa, J. Rajchel, K. Załęski (red.), *Bezpieczeństwo w lotnictwie w różnych aspektach działalności lotniczej*, WSOSP, Dęblin 2014.
6	T. Compa, *Bezpieczeństwo transportu lotniczego w systemie bezpieczeństwa narodowego, WSOSP*, Dęblin 2014.
7	K. Kostur-Balcerzak, M. Żmigrodzka, *Bezpieczeństwo obsługi pasażerów w transporcie lotniczym*, WSOSP, Dęblin 2015.
8	T. Compa, J. Rajchel, *Wypadki i incydenty lotnicze: przyczyny, badanie, profilaktyka,* LAW, Dęblin 2018.
9	Załącznik 13 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – Badanie wypadków i incydentów statków powietrznych.
10	K Ogonowski (red.), *Bezpieczeństwo lotnictwa cywilnego*, LAW, Dęblin 2022.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Zarządzanie bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Safety Management in Aviation		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[38]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa państwa i lotnictwie

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z aspektami bezpieczeństwa powietrznego
C2	Zapoznanie studentów ze współczesnymi zagrożeniami wynikającymi z terroryzmu powietrznego
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[38] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu zagrożeń wynikających z terroryzmu powietrznego	**K_W13**
W3	Charakteryzuje czynniki wpływające na zarządzanie bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_U01**
U2	Potrafi przewidywać skutki zagrożeń wynikających z terroryzmu powietrznego	**K_U08**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych w kontekście odnoszącym się do zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji i instytucji lotniczych zajmujących się zagadnieniami zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	studium przypadków, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawy prawne zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie.	3	2
W2	Bezpieczeństwo powietrzne.	2	2
W3	Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa powietrznego.	2	1
W4	Ryzyko w bezpieczeństwie powietrznym.	2	1
W5	Systemy zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie.	2	1

W6	Zarządzanie bezpieczeństwem przez operatora lotniczego.	2	1
W7	Zarządzanie bezpieczeństwem przez zarządzającego portem lotniczym.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Analiza krajowych i globalnych aktów prawnych z obszaru zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie.	5	3
ĆW2	Terroryzm powietrzny.	5	3
ĆW3	Metodyka oceny ryzyka w lotnictwie.	4	3
ĆW4	Zarządzanie bezpieczeństwem w linii lotniczej.	4	3
ĆW5	Zarządzanie bezpieczeństwem w porcie lotniczym.	4	3
ĆW6	Planowanie systemu zarządzania bezpieczeństwem w lotnictwie.	4	2
ĆW7	Analiza krajowego programu bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym.	4	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego (aktualny akt prawny).
3	Krajowy Program bezpieczeństwa w Lotnictwie Cywilnym (aktualny).
4	Załącznik 19 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – Zarządzanie bezpieczeństwem.
5	Podręcznik zarządzania bezpieczeństwem, Urząd Lotnictwa Cywilnego.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6	K. Łuczak (red.), *Zarządzanie bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym*, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Katowice 2016.
7	A. Glen, *Terroryzm lotniczy: istota zjawiska, organizacja przeciwdziałania*, AON, Warszawa 2014.
8	T.R. Aleksandrowicz, K. Liedl, *Zwalczanie terroryzmu lotniczego: wybrane zagadnienia i źródła prawa międzynarodowego*, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno 2010.
9	T. Compa, *Ochrona lotnictwa przed atakami bezprawnej ingerencji*, WSOSP, Dęblin 2012.
10	T. Compa, J. Rajchel, *Wypadki i incydenty lotnicze: przyczyny, badanie, profilaktyka*, LAW, Dęblin 2018.
11	P. Makowski, *Wybrane metody identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka w organizacjach lotnictwa cywilnego*, ASzWoj, Warszawa 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Czynnik ludzki w lotnictwie		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Human Factor in Aviation		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[39]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z modelami i teoriami dotyczącymi czynnika ludzkiego w lotnictwie
C2	Zapoznanie studentów możliwościami i ograniczenia człowieka w lotnictwie
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu czynnika ludzkiego w lotnictwie

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[39] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_W13**
W3	Charakteryzuje psychologiczne źródła powstawania błędów w lotnictwie	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_U01**
U2	Potrafi przewidywać skutki możliwości i ograniczeń człowieka w lotnictwie	**K_U08**
U3	Potrafi formułować wnioski dotyczące czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych w kontekście odnoszącym się do czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji i instytucji lotniczych zajmujących się zagadnieniami czynnika ludzkiego w lotnictwie	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	studium przypadków, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U3	praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Modele i teorie dotyczące czynnika ludzkiego w lotnictwie	3	2
W2	Wpływ czynnika ludzkiego na bezpieczeństwo lotu – fizjologia lotnicza	2	2
W3	Psychologiczne źródła powstawania błędów ludzkich w lotnictwie	2	1

W4	Możliwości i ograniczenia człowieka – przetwarzanie informacji w lotnictwie	2	1
W5	Wpływ otoczenia na proces decyzyjny personelu lotniczego	2	1
W6	Procedury, informacje, narzędzia i praktyki obsługowe w lotnictwie	2	1
W7	Program organizacji dotyczący zagadnień wpływu czynnika ludzkiego w lotnictwie	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Rodzaje błędów ludzkich pojawiających się w trakcie wykonania zadań obsługowych w lotnictwie. Incydenty charakterystyczne dla czynnika ludzkiego w lotnictwie	5	3
ĆW2	Unikanie błędów ludzkich, rzetelność i niezawodność personelu lotniczego	5	3
ĆW3	Praca a możliwości człowieka, świadomość sytuacyjna, przetwarzanie informacji w lotniczej działalności	4	3
ĆW4	Wpływ zdarzeń incydentalnych na uwagę i percepcję człowieka. Oddziaływanie presji czasowej i obciążenie pracą a bezpieczeństwo wykonania zadania	4	3
ĆW5	Inspekcja wzrokowa, rejestracja czynności oraz jakość i dostępność dokumentacji obsługowej w lotnictwie	4	2
ĆW6	Raportowanie błędów personelu lotniczego	4	2
ĆW7	Model lotniczej organizacji w zakresie czynnika ludzkiego	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	P. Abraszek, *Pilot – naga prawda: czynnik ludzki w katastrofach lotniczych*, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2013.
3	R. Makarowski, T. Smolicz, *Czynnik ludzki w procesie szkolenia lotniczego*, Wydawnictwo AKAM, Warszawa 2016.
4	T, Smolicz, R. Makarowski, *Czynnik ludzki w lotnictwie (samoloty, śmigłowce, szybowce) : człowiek, możliwości i ograniczenia - uwarunkowania psychofizjologiczne*, Wydawnictwo AKAM, Warszawa 2018.
5	Załącznik 13 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – Badanie wypadków i incydentów statków powietrznych.
6	B. Grenda, H. Turzyńska, *Czynnik ludzki i jego wpływ na bezpieczeństwo lotów*, ASzWoj, Warszawa 2016.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
		studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Poszukiwanie i ratownictwo lotnicze			
Przedmiot w języku angielskim:	Air Search and Rescue		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[40]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z systemem poszukiwania i ratownictwa lotniczego
C2	Zapoznanie studentów z ratownictwem lotniskowym
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu poszukiwania i ratownictwa lotniczego

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[40] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_W13**
W3	Charakteryzuje techniki poszukiwania rozbitków	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_U01**
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące poszukiwania i ratownictw lotniczego	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych w kontekście odnoszącym się do poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji i instytucji lotniczych zajmujących się zagadnieniami poszukiwania i ratownictwa lotniczego	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	Kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.
K3	Praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawy prawne działania systemu poszukiwań i ratownictwa lotniczego.	3	2
W2	Krajowy system ratownictwa.	2	2
W3	System poszukiwania i ratownictwa lotniczego na lądzie.	2	1
W4	Ratownictwo lotnicze na morzu.	2	1
W5	Uruchamianie i kierowanie akcją ratowniczą.	2	1
W6	Ratownictwo lotniskowe.	2	1
W7	Bojowe poszukiwanie i ratownictwo.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Struktura, organa kierownicze i funkcjonowanie krajowego systemu ratownictwa.	5	3
ĆW2	Siły i środki ratownictwa lotniczego na lądzie.	5	3
ĆW3	Działanie systemu ratownictwa lotniczego na lądzie.	4	3
ĆW4	Działanie służb ratownictwa morskiego.	4	3
ĆW5	Techniki poszukiwania rozbitków.	4	2
ĆW6	Techniki ewakuacji z wykorzystaniem śmigłowców.	4	2
ĆW7	Operacje lotniskowe w zakresie ratownictwa. Wymogi stawiane lotniskowym służbom ratowniczym.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	Załącznik 12 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – Poszukiwanie i ratownictwo.
3	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie służby poszukiwania i ratownictwa lotniczego (aktualny akt prawny).
4	T. Compa, J. Kozuba, Z. Skop, *Ratownictwo lotnicze i lotniskowe*, WSOSP, Dęblin 2010.
5	R. Gałązkowski, *Lotnicze pogotowie ratunkowe*, Medi Press, Warszawa 2013.
6	R. Bartnik, M. Bartnik, *Lotnictwo sanitarne w Polsce*, AON, Warszawa 2015.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Prawo i przepisy lotnicze		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Law and Aviation Regulations		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[41]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Umiejętność analizowania aktów prawnych

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z lotniczym systemem prawnym w wymiarze globalnym regionalnym i lokalnym

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[41] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie system prawny lotnictwa cywilnego	K_W01
W2	Zna dokumenty regulujące działalność lotnictwa cywilnego	K_W06
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi zidentyfikować i scharakteryzować prawidłowości prawne opisujące lotnictwo cywilne	K_U03
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące prawnych aspektów lotnictwa cywilnego	K_U18
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w poznawaniu lotnictwa cywilnego, myślenia i działania w sposób kreatywny odnośnie lotnictwa cywilnego	K_K01
K2	Jest gotów do przekazywania we właściwy sposób informacji i opinii o lotnictwie cywilnym	K_K04

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	Kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja	ćw.
U2	Praca pisemna semestralna, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Źródła międzynarodowego prawa lotniczego – system chicagowski	3	2
W2	System regionalny – Unia Europejska – zagadnienia ogólne	3	2
W3	System warszawski i inne wybrane umowy międzynarodowe	3	2
W4	Ogólne warunki przewozu lotniczego	3	2
W5	Polskie prawo lotnicze	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Charakterystyka systemu chicagowskiego – bilateralnego	5	3
ĆW2	System regionalny – Unia Europejska – konkurencja przewoźników a dostęp do rynku	5	3
ĆW3	Unia Europejska – bezpieczeństwo lotnictwa, ochrona praw konsumenta, relacje z państwami trzecimi	4	3
ĆW4	Umowa przewozu i warunki przewozu w systemie warszawskim	4	3
ĆW5	Odpowiedzialność cywilna przewoźnika lotniczego	4	2
ĆW6	Elementy prawa cywilnego i karnego w prawie lotniczym	4	2

ĆW7	Administracja lotnictwa cywilnego w Polsce	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	R. Bartnik, *Lotnictwo w zarysie*, Warszawa 2013.
3	M. Żylicz, *Prawo lotnicze międzynarodowe, europejskie i krajowe*, Wolters Kluwer Polska 2011
4	E. Dynia, M. Pączek, *Prawo lotnicze i kosmiczne oraz technologie – nowe wyzwania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019

SEMESTR IV
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Zarządzanie kryzysowe NATO i UE	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	NATO and UE Crisis Management	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**V

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[42]	prof. Leszek Elak, mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	20	12	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza na temat NATO i UE, celów, zadań, państw członkowskich.
Wiedza dotycząca systemu zarządzania kryzysowego Polski.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy na temat systemu zarządzania kryzysowego NATO i UE.
C2	Scharakteryzować implikacje funkcjonowania Polski w strukturach UE i NATO (z perspektywy zarządzania kryzysowego).
C3	Omówić operacje w ramach zarządzania kryzysowego podejmowane przez NATO i UE.

[42] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Rozumie istotę, rolę, strukturę i mechanizmy funkcjonowania NATO i UE oraz ich relacje z innymi podmiotami w zakresie kształtowania bezpieczeństwa międzynarodowego.	**K_W08**
W2	Zna zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego NATO i UE oraz istotę, zasady i sposoby wykorzystania jego instrumentów w opanowywaniu sytuacji kryzysowych.	**K_W08**
W3	Zna istotę, zasady i wymogi prowadzenia operacji NATO i UE w ramach rozwiązywania sytuacji kryzysowych i wykorzystania komponentu militarnego i cywilnego	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi wskazać przyczyny, możliwy przebieg oraz przewidywane skutki kryzysów przy wykorzystaniu podstawowych metod, narzędzi oraz technik pozyskiwania danych do analizowania konkretnych obszarów sytuacji kryzysowych	**K_U04**
U2	Potrafi analizować zależności krajowego systemu zarządzania kryzysowego i zarządzania kryzysowego w ramach NATO i UE	**K_U07**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Potrafi komunikować się z otoczeniem w miejscu pracy, współpracuje z innymi członkami zespołu w ramach analizowania i oceny przyczyn, przebiegu i skutków różnych sytuacjach kryzysowych.	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium, analiza tekstów źródłowych	w/ćw
W2	kolokwium, analiza tekstów źródłowych	w/ćw
W3	kolokwium, studium przypadku	w/ćw
U1	studium przypadku	ćw
U2	prezentacja, praca w grupie	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie, debata oksfordzka	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	System zarządzania kryzysowego NATO – geneza i stan obecny	4	3
W2	Operacje NATO w ramach zarządzania kryzysowego	4	3
W3	System zarządzania kryzysowego UE – geneza i stan obecny	4	3
W4	Militarne i cywilne misje i operacje UE	4	2
W5	Współpraca NATO-Polska, UE-Polska w ramach zarządzania kryzysowego	4	1
	Suma godzin:	**20**	**12**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	System zarządzania kryzysowego NATO.	2	1

ĆW2	Operacje reagowania kryzysowego w krajach członkowskich NATO.	6	5
ĆW3	Operacje reagowania kryzysowego NATO.	2	1
ĆW4	Zdolności NATO w ramach zarządzania kryzysowego.	2	1
ĆW5	System zarządzania kryzysowego UE.	4	3
ĆW6	Wewnętrzne operacje i misje UE w ramach zarządzania kryzysowego.	6	4
ĆW7	Zewnętrzne operacje i misje UE w ramach zarządzania kryzysowego.	2	1
ĆW8	Zdolności UE w ramach zarządzania kryzysowego.	2	1
ĆW9	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	20	12		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	42	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Traktat Waszyngtoński, Waszyngton 1949.
2	*AAP-6 NATO Glossary of terms and Definitions Edition 2017*, NATO Standardization Office, https://nso.nato.int/nso/nsdd/_CommonList.html.
3	*AAP-6 Słownik terminów i definicji NATO*, Biuro Standaryzacji NATO 2014.
4	Elak L., *Komponent cywilno-wojskowy w operacjach reagowania kryzysowego*, AON, Warszawa 2011.
5	Kupiecki R., *Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego*, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Warszawa 2016.
6	Marszałek M., *Operacje reagowania kryzysowego NATO*, Difin, Warszawa 2013.
7	Zarychta S., *Doktryny i strategie NATO 1949-2013*, Bellona, Warszawa 2014.
8	*AJP-3.4(A*), *Allied Joint Doctrine for non-article 5 crisis response operations*, Biuro Standaryzacji NATO 2010.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
9	*United Nations Peacekeeping Operations Principles and Guidelines*, United Nations Department of Peacekeeping Operations Department of Field Support 2008, http://www.un.org/en/peacekeeping/documents/capstone_eng.pdf.
10	K. Zajączkowski, *Misje cywilne i operacje wojskowe Unii Europejskiej w perspektywie wybranych teorii stosunków międzynarodowych i integracji europejskiej,* ASPRA 2019.
11	A. Antczak, *UE - bezpieczeństwo, strategia, interesy*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej, Józefów 2011.
12	M. Ramirez, J. Biziewski (red.), *Security and defence in Europe,* Springer 2020.
13	A. Ciupiński, *Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej. Geneza, rozwój, funkcjonowanie*, Difin 2013.
14	A. Ciupiński, M. Soja, *Europejska Unia Bezpieczeństwa i Obrony*, Difin 2020.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
System ochrony praw człowieka	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	The Human Rights Protection System	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[43]	dr Sławomir Żurawski

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	20	12	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu zasad ustroju państwa i systemu źródeł prawa

Cele przedmiotu	
C1	Nabycie wiedzy z zakresu systemów ochrony praw człowieka
C2	Nabycie usystematyzowanej wiedzy o przysługujących wolnościach i prawach oraz środkach ich ochrony
C3	Nabycie umiejętności analizowania podstawowych aktów prawnych z zakresu ochrony praw człowieka

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[43] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie prawne i etyczne aspekty z zakresu prawa krajowego i międzynarodowego praw człowieka	**K_W14**
W2	W zaawansowanym stopniu zna zadania i funkcjonowanie narodowych i międzynarodowych instytucji i struktur organów ochrony praw człowieka	**K_W08**
W3	Ma znaczną wiedzę dotyczącą cech, funkcji oraz wolności praw człowieka i rozumie zasady ich funkcjonowania	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w zakresie praw człowieka	**K_U03**
U2	Potrafi analizować zależności i relacje narodowych i międzynarodowych instytucji ochrony praw człowieka oraz przygotowywać prace pisemne w zakresie przygotowywania skarg i wniosków zmierzających do ochrony praw w odpowiednich instytucjach	**K_U07** **K_U14**
U3	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę związaną z funkcjonowaniem systemu ochrony praw człowieka	**K_U01**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów w praktyce zawodowej realizować zasady ochrony praw człowieka	**K_K06**
K2	Jest gotów propagować idee wolności i praw człowieka	**K_K07**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w
W2	kolokwium	w
W3	kolokwium	w
U1	analiza źródeł i dokumentów, praca z tekstem	ćw
U2	praca w grupie, studium przypadku	ćw
U3	przygotowanie projektu grupowego, esej	ćw
K1	dyskusja	ćw
K2	praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Określenie historii, źródła i pojęcia praw człowieka.	2	1
W2	Wskazanie generacji i rodzajów praw człowieka.	3	1
W3	Regionalne systemy ochrony praw człowieka.	3	2
W4	Podmioty chroniące prawa człowieka.	3	2
W5	Omówienie wybranych praw człowieka.	3	2
W6	System ochrony praw człowieka Unii Europejskiej.	3	2
W7	Egzekwowanie praw człowieka i dochodzenie roszczeń.	3	2
	Suma godzin:	**20**	**12**
Treści programowe przedmiotu			

Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Systemy ochrony praw człowieka – podstawowe pojęcia.	4	2
ĆW2	Ochrona praw człowieka w systemie ONZ .	4	3
ĆW3	Związki praw człowieka z prawem krajowym, prawem międzynarodowym i prawem humanitarnym.	5	3
ĆW4	Charakterystyka wybranych praw i wolności człowieka.	4	2
ĆW5	Ochrona praw człowieka w ramach Unii Europejskiej. System ochrony praw człowieka w Radzie Europy a Unii Europejskiej.	4	2
ĆW6	Środki ochrony praw i wolności przed Trybunałem Konstytucyjnym.	5	3
ĆW7	Charakterystyka porównawcza europejskich i polskich mechanizmów ochrony praw człowieka.	4	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	18	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	20	12		
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30	52	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Florczak A., Bolechowa B., *Historia i filozofia praw człowieka*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006.
2	Florczak A., Bolechowa B., *Prawa i wolności I i II generacji*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009.
3	Gawin M., Markiewicz B., Nogal N., Wonicki R., Prawa człowieka i obywatela w zglobalizowanym świecie, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.
4	Jaskiernia J., *Amerykański system ochrony praw człowieka : aksjologia - instytucje – efektywność*, Wydawnictwo Adam Marszałek: Fundacja Nowe Teraz, Toruń 2015.
5	Jaskiernia J., *Europejski system ochrony praw człowieka : aksjologia - instytucje – efektywność*, Wydawnictwo Adam Marszałek: Fundacja Nowe Teraz, Toruń 2015.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
6	Malczyńska-Biały M., Żarna K. (red.), Prawa człowieka i ich ochrona, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.
7	Oleksiewicz I., Pomykła M., Rajchel J., *Ochrona praw jednostki a bezpieczeństwo państwa*, WSOP, Dęblin 2012.
8	Orzeszyna K., Skwarzyński M., Tabaszewski M., *Prawo międzynarodowe praw człowieka. Wydanie II*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2022.
9	Osiatyński W., *Prawa człowieka i ich granice*, Wyd. Znak, Kraków 2011.
10	Stankowski W., Żarna K., *Wokół naruszeń praw człowieka*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Oświęcimiu, Oświęcim 2011.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Seminarium magisterskie II	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Graduate seminar	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**		**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne			

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[44]	prof. dr. hab. Leszek Elak, dr. hab. Tadeusz Zieliński, dr Rafał Sieczka

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia	30	30	7	7	7	7

Wymagania wstępne
Własne doświadczenie w zakresie pisania prac zaliczeniowych i pracy licencjackiej w dziedzinie nauk społecznych (szczególnie dyscypliny nauk o bezpieczeństwie)
Wiedza z przedmiotu Metodologia badań naukowych. Prowadzenie badań empirycznych.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie procedury przygotowania i prezentacji pracy magisterskiej
C2	Nabycie umiejętności budowania warsztatu badawczego, stosowania teoretycznych i empirycznych metod badawczych
C3	Prezentowanie postawy zaangażowania w proces badawczy i odpowiedzialności za przestrzeganie zasad etycznych w prowadzonych przez siebie badaniach z zakresu nauk o bezpieczeństwie

[44] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Student wymienia i opisuje orientacje i strategie badawcze oraz szczegółowe elementy strukturalne własnego procesu badawczego	**K_W01**
W2	Student ma wiedzę na temat etapów badań i zasad etycznych obowiązujących w procesie badawczym	**K_W12**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi prawidłowo zapisywać tekst naukowy, odpowiednio stosuje poznane metody badawcze nauk społecznych	**K_U02**
U2	Student potrafi w sposób problemowy ujmować podjęte w temacie zagadnienie dotyczące bezpieczeństwa, tworzyć problemy i hipotezy badawcze.	**K_U06**
U3	Student potrafi dobierać właściwą literaturę i inne źródła do wybranego tematu badań	**K_U12**
U4	Potrafi zaprezentować problematykę pracy magisterskiej i naukowo dyskutować o jej treści	**K_U14**
U5	Potrafi przygotować pracę magisterską dotyczącą wybranej tematyki bezpieczeństwa wewnętrznego, zgodną z wytycznymi PANS w zakresie zasad przygotowania prac dyplomowych	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student przestrzega zasad etycznych obowiązujących we własnych badaniach dotyczących wybranego obszaru nauk o bezpieczeństwie i jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc przedstawionych poglądów w pracy magisterskiej	**K_K02**
K2	Student wykazuje zaangażowanie w prowadzenie własnych badań, jest świadomy ich znaczenia dla rozwoju nauk o bezpieczeństwie	**K_K06**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	rozdziały pracy magisterskiej	ćw.
W2	rozdziały pracy magisterskiej	ćw.
U1	rozdziały pracy magisterskiej, projekt narzędzi badawczych	ćw.
U2	rozdziały pracy magisterskiej	ćw.
U3	praca z literaturą	ćw.
U4	prezentacja, dyskusja w grupie	ćw.
U5	rozdziały pracy magisterskiej, prezentacja narzędzi badawczych	ćw.
K1	dyskusja, rozdziały pracy magisterskiej	ćw.
K2	dyskusja, prezentacja wyników badań	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Przygotowanie teoretycznych rozdziałów pracy magisterskiej	12	8
ĆW2	Przygotowanie empirycznych rozdziałów pracy magisterskiej	12	7
ĆW3	Prezentacja spostrzeżeń z prowadzonych badań	2	1
ĆW4	Prezentacja i analiza wyników badań	2	1
ĆW5	Formułowanie wniosków wynikających z przeprowadzonych badań	2	1

Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30	30	30	30
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	10	10	10
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	170	170	170	170
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	210	210	210	210
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	7	7		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	7

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	B. Szulc, *Nauka-Wiedza-Mądrość*, AON, Warszawa 2011.
2	K.R., Popper, *Logika odkrycia naukowego*, PWN, Warszawa 1977.
3	J. Woleński, *Epistemologia poznanie, prawda, wiedza, realizm*/, PWN, Warszawa, 2007.
4	M. Pelc, *Elementy metodologii nadań naukowych*, AON, Warszawa 2012.
5	K. Ajdukiewicz, *Język i poznanie*, t. I (1960), t. II (1965).
6	W. Dutkiewicz, *Podstawy metodologii nadań*, Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
7	E. Babbie, *Podstawy badań społecznych*, PWN, Warszawa 2008
8	Majewski T., *Ankieta i wywiad w badaniach wojskowych*, AON, Warszawa 2002.
9	T. Majewski, *Miejsce celów, problemów i hipotez w procesie badań naukowych*, Wyd. AON, Warszawa 2003
10	U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, PWN, Warszawa 2012.
11	D. Silverman, *Interpretacja danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2012.
12	D. Silverman, *Prowadzenie badań jakościowych*, PWN, Warszawa 2008.
13	Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, Metody *badawcze w naukach społecznych*, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001.
14	Kvale S., *Niezbędnik badacza prowadzenie wywiadów*, PWN, Warszawa 2010.
15	Nowak S., *Metodologia badań socjologicznych*, PWN, Warszawa 1970.
16	Bocheński J. M., Współczesne *metody myślenia*, W drodze, Poznań 1992.
17	Sztumski J., *Wstęp do metod i technik nadań społecznych*, Śląsk, Katowice 1999.

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR IV
Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	**Kod przedmiotu:**	
Infrastruktura obronna kraju	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	The Country`s Defense Infrastructure	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Nauk o Bezpieczeństwie
Prowadzący zajęcia	mgr Adam Sołowiej

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa RP.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazać studentom wiedzę o infrastrukturze obronnej kraju.
C2	Zapoznać studentów z zasadami projektowania oraz budowania infrastruktury obronnej kraju.
C3	Zdobycie przez studentów umiejętności uczestniczenia w merytorycznej dyskusji na temat roli i zadań infrastruktury obronnej kraju.

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat militarnych i nie militarnych zagrożeń infrastruktury obronnej kraju oraz obywateli oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom.	**K_W03**
W2	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń dotyczących infrastruktury obronnej kraju.	**K_W13**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować problematykę związaną z infrastrukturą obronną państwa.	**K_U01**
U2	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polską i obcojęzyczną literaturę dotyczącą infrastruktury obronnej kraju.	**K_U12**
U3	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących projektowania obronnego państwa.	**K_U13**
U4	Potrafi prezentować wypracowane wnioski podczas planowania budowy infrastruktury obronnej.	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii ekspertów związanych z infrastrukturą obronną państwa.	**K_K01**
K2	Potrafi prowadzić dyskusję związaną z infrastrukturą obronną państwa, prezentować rozwiązania zagrożeń i problemów związanych z bezpieczeństwem kraju.	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test	**w/ćw.**
W2	test	**w/ćw.**
U1	praca w grupie/esej	**ćw.**
U2	praca w grupie/esej	**ćw.**
U3	praca w grupie/esej/	**ćw.**
U4	praca w grupie/esej/projekt grupowy	**ćw.**
K1	praca w grupie/dyskusja	**ćw.**
K2	praca w grupie/dyskusja	**ćw.**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Rola i znaczenie infrastruktury obronnej kraju dla systemu obronnego państwa.	3	2
W2	Rozwój infrastruktury obronnej kraju w ramach przygotowań obronnych państwa.	3	2
W3	Zależność rozwoju infrastruktury obronnej kraju od potrzeb obronnych państwa.	3	1
W4	Rola i znaczenie infrastruktury transportowej w realizacji zadań obronnych.	3	2
W5	Obecny stan infrastruktury transportu drogowego i kolejowego w Polsce.	3	2

	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	System infrastruktury obronnej kraju – cele i zadania. Podstawy prawne. Struktura.	5	3
ĆW2	Rola i znaczenie infrastruktury obronnej kraju w wymiarze lokalnym. Pojęcie lokalności w obszarze infrastruktury obronnej.	5	3
ĆW3	Zadania i obowiązki władz państwowych i samorządu terytorialnego w zakresie funkcjonowania systemu infrastruktury obronnej kraju.	5	3
ĆW4	Obecny stan infrastruktury transportu drogowego, kolejowego i lotniczego w Polsce. Silne i słabe strony.	5	3
ĆW5	Kierunki transformacji w systemie infrastruktury obronnej kraju. Nowe i przewidywane zagrożenia.	5	3
ĆW6	Związki infrastruktury obronnej z bezpieczeństwem państwa.	5	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Kuliczkowski M., *Przygotowania obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego RP – podział i charakterystyka zadań obronnych*, Zeszyty Naukowe AON 4(93)/2013.
2	*Projekt Programu Rozwoju Infrastruktury Obronnej RP do 2030 roku*, MON, Warszawa 2019.
3	Z. Stachowiak, *Polityka gospodarczo-obronna*, AON, Warszawa 1996.
4	S. Kurek, *Stan i możliwości rozwoju wybranych elementów infrastruktury techniczno-ekonomicznej. Aspekty ekonomiczno- obronne*, AON, Warszawa 2000.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
5	P. Soroka, A. Zagórska, *Działania przemysłu obronnego na rzecz infrastruktury krytycznej i obronnej państwa,* Warszawa 2021.
6	P. Soroka, K. Wątorek, A. Zagórska, *Przemysł obronny głównym podmiotem polityki gospodarczo-obronnej Polsk*i, Warszawa 2020.
7	M. Blicharz, *Wykorzystanie transportu cywilnego do celów obronnych*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy 20 (3) 2016.
8	M. Kalbarczyk, *Wpływ transportu kolejowego na system obronny państwa*, TTS Analizy 12/2018.
9	M. Kaźmierczak, *Przemieszczanie wojsk Sił Zbrojnych RP po drogach publicznych w okresie (czasie) pokoju*, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
10	M. Kluka, *Potrzeby obronne jako determinanta rozwoju infrastruktury transportu w Polsce*, ASzWoj, Warszawa 2016.
11	*Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 Roku*, Ministerstwo Infrastruktury 2019.
12	*Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej 2023*, Uchwała Rady Ministrów nr 38/2023 z dnia 21 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Infrastruktury Krytycznej
13	*Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej 2023 , Załącznik 1. Standardy służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania infrastruktury krytycznej – dobre praktyki i rekomendacje.*
14	*USTAWA z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, Dz. U. 2024 poz. 1907*

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu: Budowa i Eksploatacja Uzbrojenia	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim: Construction and Operation of Weapons		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[45]	mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu sportów strzeleckich oraz zarządzania kryzysowego.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z konstrukcją i zasadą działania wybranych rodzaj broni
C2	Zapoznać studentów z budową, danymi taktyczno - technicznymi, przeznaczeniem i posługiwaniem się bronią strzelecką oraz granatami ręcznymi będącymi na wyposażeniu SZ.
C3	Zapoznać studentów z ogólna budową podstawowych pojazdów wojskowych będących na wyposażeniu wojsk lądowych

Symbol efektu	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[45] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Posiada podstawową wiedzę na temat karabinów i karabinków, w tym także karabinów maszynowych i moździerzy lekkich	**K_W09**
W2	Opisuje podział amunicji oraz wyjaśnia zasady przeznaczenia danego typu amunicji. Klasyfikuje broń i amunicję ze względu na kaliber	**K_W05**
W3	Wyjaśnia i opisuje elementy, z jakich składa się nabój strzelecki. Wyjaśnia zasadę działania tego typu nabojów.	**K_W09**
W zakresie umiejętności:		
U1	Prezentuje oraz wyjaśnia podstawowe obliczenia z zakresu wyznaczania średniego punktu trafienia.	**K_U05**
U2	Opisuje zasadę działania broni z wyjaśnieniem warunku bezpieczeństwa oraz niezawodności broni	**K_U19**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w zakresie podstaw budowy broni i amunicji	**K_K06**
K2	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności w zakresie podstaw budowy broni i amunicji.	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
W3	kolokwium	w/ćw
U1	zadania problemowe	ćw
U2	kolokwium, odpowiedź ustna	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K2	udział w dyskusji na zajęciach	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawowe wiadomości z teorii strzału.	2	2
W2	Budowa i użytkowanie broni strzeleckiej.	2	1
W3	Zasady strzelania z broni strzeleckiej.	2	1
W4	Amunicja i granaty ręczne.	2	1
W5	Przyrządy do prowadzenia obserwacji nocnej oraz celowniki optyczne.	2	1
W6	Trenażery i symulatory w szkoleniu ogniowym.	2	1
W7	Pojazdy wojskowe: ogólna budowa, uzbrojenie.	3	2
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne

ĆW1	Budowa i zasady działania pistoletów wojskowych.	2	1
ĆW2	Budowa i zasady działania moździerzy lekkich.	3	2
ĆW3	Budowa i zasady działania karabinków MSBS.	3	2
ĆW4	Budowa i zasady działania karabinów maszynowych UKM-2000P i PM.	3	2
ĆW5	Budowa i zasady działania broni przeciwpancernej.	3	2
ĆW6	Podział i zasady działania amunicji.	2	1
ĆW7	Przygotowanie broni strzeleckiej do strzelania. Wykreślanie średniego punktu trafienia oraz określanie rozrzutu.	3	2
ĆW8	Ogólna budowa i charakterystyka techniczno-bojowa BWP.	3	2
ĆW9	Ogólna budowa i charakterystyka techniczno-bojowa KTO.	4	2
ĆW10	Ogólna budowa i charakterystyka techniczno-bojowa czołgów .	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	5	3	5	3
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40	60	25	39
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Białczak B., *Podstawy budowy broni lufowej,* Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 1991.
2.	Kochański S., *Automatyczna broń strzelecka,* Wyd. Sigma Not, Warszawa, 1991.
3.	Kochański S., *Badanie broni strzeleckiej,* Warszawa, 1990
4.	Kochański, S., *Wybrane zagadnienia z podstaw projektowania broni strzeleckiej,* Wyd. Politechniki Warszawskiej, 1989.
5.	A. Ciepliński, R. Woźniak, *Encyklopedia współczesnej broni palnej* (od połowy XIXw), Wyd. WIS, Warszawa 1994.
6.	Ian Hogg, *Nowoczesna broń strzelecka*, Wyd. Kluszczyński, Kraków, 1994.
7.	Amunicja wojsk lądowych. Uzbr. 2307/83
8.	Instrukcja użytkowania 9 mm pistolet samopowtarzalny VIS-100, Radom 2019
9.	Instrukcja użytkowania 5,56 mm karabinek standardowy MSBS GROT wer A2, Radom 2019

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
10.	Instrukcja użytkowania 60 mm lekki moździerz piechoty LM-60, Tarnów 2019
11.	Instrukcja piechoty. Granaty ręczne. Szkol. 161/61.
12.	Instrukcja użytkowania wielozadaniowego 84 mm granatnika Carl Gustav.
13.	Dokumentacja użytkowania oraz obsługi PPK Javelin i Spike (jawne).
14.	Ręczny granatnik przeciwpancerny RGPPANC-7 (RPG-7) i jego odmiany. Opis i użytkowanie, MON Warszawa 1985.
15.	Opis i użytkowanie „wersja skrócona” Gogle noktowizyjne MU – 3AM, MU – 3ADM.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Siły Zbrojne innych państw	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Armed Forces of Other States	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[46]	mgr Wojciech Brykner

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z systemu obronnego państwa
Gotowość do samodzielnego zdobywania wiedzy

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z siłami zbrojnymi państw NATO i na świecie
C2	Zapoznanie z historią, strukturą i zadaniami Gwardii Narodowej USA
C3	Przybliżenie różnych rozwiązań z obszaru obrony terytorialnej funkcjonujących o innych państwach z uwzględnieniem różnic zadań, struktur oraz umiejscowienia poszczególnych struktur w systemach obronnych państw

[46] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania odnoszące się do bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
W2	Student w rozszerzonym stopniu zna cele, zadania, strukturę i funkcje wojsk obrony terytorialnej na rzecz bezpieczeństwa	**K_W09**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi przygotowywać własne wystąpienie z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	**K_U15**
U2	Student potrafi prowadzić konstruktywną dyskusję na tematy związane z bezpieczeństwem wewnętrznym oraz organami za nie odpowiedzialnymi	**K_U16**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest przygotowany do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium	w/ćw
W2	kolokwium	w/ćw
U1	odpowiedź na zajęciach	w/ćw
U2	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Siły Zbrojne na świecie – podział sił.	4	2
W2	Siły zbrojne wybranych państw na świecie	4	2
W3	Współczesna Gwardia Narodowa USA – struktura, zadania, system szkolenia.	3	2
W4	Formacje Obrony Terytorialnej Europy.	4	3
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Siły Zbrojne państw członkowskich NATO.	4	2
ĆW2	Siły zbrojne Rosji i Chin.	4	3
ĆW3	Siły Zbrojne państw afrykańskich.	4	3
ĆW4	Siły Zbrojne Ameryki Południowej	4	3
ĆW5	Siły Zbrojne Australii	4	2
ĆW6	Rola OT w siłach zbrojnych	4	2
ĆW7	IDF (Israel Defence Forces) – struktura i system szkolenia.	2	1
ĆW8	Kierunki rozwoju Sił Zbrojnych na świecie.	2	1
ĆW9	Zaliczenie przedmiotu.	2	1

Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Bardach J., Leśnodorski B, Pietrzak M., *Historia ustroju i prawa polskiego,* Warszawa 2005.
2	Jakubczak R., *Współczesne wojska obrony terytorialnej*, Warszawa 2016.
3	Kajetanowicz J., *Koncepcje i plany rozwoju Wojsk Obrony Terytorialnej w Polsce po 1945 roku,* „Ante Portas – Studia nad Bezpieczeństwem" nr 2(7), 2016.
4	Sokół W., *Wojska obrony terytorialnej w historii Polski* (wybrane problemy), Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka, Nr 3, 2017.
5	Stentiford, Barry M. *The American Home Guard: The State Militia in the Twentieth Century* (Williams-Ford Texas A&M University Military History Series),,.
6	Cooper, Jerry M. *Militia and the National Guard Since Colonial Times: A Research Guide*. Research guides in military studies. 1993 Westport, Conn., United States: Greenwood Press.
7	Mahon, John K. *History of the Militia and the National Guard*. Macmillan Wars of the United States. New York 1983: Macmillan.
8	Jabłońska-Siarkowska A., *Gwardia Narodowa jako element bezpieczeństwa narodowego Stanów Zjednoczonych Ameryki – wprowadzenie do dyskusji*, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2015.
9	Gruszczyk A., Rokicki J*., Amerykańska Gwardia Narodowa jako służba cywilno-militarna. Bezpieczeństwo*. Teoria i praktyka, Nr 3, 2017.
10	Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*, AON, Warszawa 2011.
11	Army National Guard, Organization, http://www.arng.army.mil/aboutus/Pages/Organization.aspx
12	Paszyn M, *Funkcjonowanie formacji obrony terytorialnej w wybranych państwach europejskich,* Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2016,
13	Grzela J. *Obrona terytorialna w państwach nordyckich, Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka*, Nr 3, 2017,
14	Małysa T, *Wojska obrony terytorialnej w państwach bałtyckich, Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka*, Nr 3, 2017,

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
15	www.terytorialsi.pl

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo militarne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	International Humanitarian Law	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[47]	dr Rafał Ordyniec

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	10	6	2	2		
ćwiczenia	35	20			2	2

Wymagania wstępne
Ma podstawową wiedzę o państwie i prawie.
Ma podstawową wiedzę o stosunkach międzynarodowych, uczestnikach tych stosunków i podmiotach prawa międzynarodowego.
Potrafi wyszukiwać informacje w różnych źródłach i opracowaniach.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie podstaw prawa międzynarodowego obowiązującego w czasie konfliktu zbrojnego międzynarodowego i nie międzynarodowego,
C2	Poznanie podstaw prawnych ochrony ofiar wojny, ograniczeń prawnych obowiązujących w czasie konfliktu zbrojnego, norm oraz zasad prawa konfliktów zbrojnych, odpowiedzialności prawnej za nieprzestrzeganie norm prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych,

[47] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie problematykę związaną z międzynarodowym prawem humanitarnym konfliktów zbrojnych.	**K_W02**
W2	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania prawa humanitarnego jak również konieczności stosowania tego prawa.	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi przewidywać skutki prawne i etyczne podejmowanych działań służących zapewnieniu humanitarnego traktowania wszystkich uczestników konfliktów.	**K_U08**
U2	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych	**K_U15**
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych, jego zagrożeń oraz instytucji kształtujących to prawo.	**K_U16**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie swojego stanu bezpieczeństwa i innych.	**K_K02**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
W2	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	analiza aktów prawnych	ćw
U2	praca pisemna	ćw
U3	udział w dyskusji na zajęciach	ćw
K1	udział w dyskusji na zajęciach	ćw
K2	udział w dyskusji na zajęciach	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Ograniczenia środków i metod walki zbrojnej w międzynarodowym prawie humanitarnym konfliktów zbrojnych. Podstawowe zakazy w metodach walki zbrojnej. Prawny status kombatanta i jeńca wojennego.	2	2
W2	Sytuacja prawna innych uczestników nie międzynarodowych konfliktów zbrojnych. Najemnicy w świetle międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych. Zakres międzynarodowej odpowiedzialności karnej za	2	1

	nieprzestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych		
W3	Zasady i skutki odpowiedzialności karnej jednostki w prawie międzynarodowym. Zbrodnie ludobójstwa, zbrodnie przeciwko ludzkości, zbrodnie wojenne, jako element konfliktów międzynarodowych i wewnętrznych.	2	1
W4	Ochrona dóbr kultury i obiektów objętych ochroną. Ochrona dóbr kultury w wybranych armiach NATO.	2	1
W5	Zjawisko dzieci – żołnierzy. Kobiety terrorystki – samobójczynie.	2	1
	Suma godzin:	**10**	**6**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Historia i źródła prawa przeciwwojennego oraz prawa wojennego i humanitarnego.	2	1
ĆW2	Rozwój historyczny prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych. Podział na prawo haskie i genewskie.	2	1
ĆW3	Prawne zakazy użycia siły oraz pojęcie samoobrony w prawie międzynarodowym.	2	1
ĆW4	Normy i zasady prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych. Podstawowe kategorie osób i obiektów podlegających ochronie prawa humanitarnego. Definicja osoby cywilnej oraz definicja obiektu cywilnego i celu wojskowego. Ograniczenia dotyczące środków i metod walki zbrojnej.	4	2
ĆW5	Status jeńca wojennego i kombatanta. Prawo jenieckie. Definicja najemnika. Kategorie innych uczestników walki zbrojnej.	2	1
ĆW6	Status uchodźców w prawie międzynarodowym i wewnętrznym RP.	2	1
ĆW7	Istota okupacji wojskowej i jej znaczenie w prawie i stosunkach międzynarodowych.	2	1
ĆW8	Prawo humanitarne konfliktów zbrojnych a prawo praw człowieka.	2	2
ĆW9	Operacje pokojowe a problem stosowania prawa humanitarnego.	2	1
ĆW10	Rola i znaczenie Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca. Działalność Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża oraz Federacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i Półksiężyca na rzecz ofiar klęsk żywiołowych i katastrof.	4	2
ĆW11	Zasady międzynarodowej odpowiedzialności karnej. Stały Międzynarodowy Trybunał Karny i inne międzynarodowe trybunały.	2	2
ĆW12	Ustawodawstwo Polskie w przedmiocie ścigania i karania sprawców przestępstw i zbrodni wojennych.	2	1
ĆW13	Implementacja prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych w prawie wewnętrznym RP.	2	2

Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny i konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	26	35	20
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	9	10	9
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	65	85	25	31
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	M. Flemming, *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*. Zbiór dokumentów, Warszawa 2003;
2	R. Bierzanek, J. Symonides, Prawo międzynarodowe *publiczne*, Warszawa 2011;
3	T. Jasudowicz (red.), *Międzynarodowe prawo humanitarne*, Toruń 1997;
4	Z. Falkowski, M. Marcinko (red.), *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*, Warszawa 2014.
5	A. Szpak, *Międzynarodowe prawo humanitarne*, Toruń 2014.
6	B. Janusz-Pawletta, *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*, Warszawa 2013.
7	K. Lankosz (red.), *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*, Dęblin 2006.
8	J. Dobrowolska-Polak, *Humanizm kontra polityka. Obowiązek ochrony praw człowieka*, PANS w Pile, Piła 2008.
9	USTAWA z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, Dz. U. 2024 poz. 1907

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR IV
Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Threats to social security	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**x**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**		**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne			

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[48]	dr Sławomir Żurawski/ dr Hanna Elak

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z metodami i zasadami rozpoznawania i przewidywania współczesnych zagrożeń i konfliktów społecznych.
C2	Nabycie wiadomości i umiejętności obserwowania, wyszukiwania, analizowania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych i interpretowania ich z punktu widzenia bezpieczeństwa.
C3	Zapoznanie z działalnością i strukturą podmiotów ustawodawczych i wykonawczych oraz organizacji pozarządowych w kontekście bezpieczeństwa społecznego.

[48] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń społecznych wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka oraz sposoby przeciwdziałania.	**K_W13**
W2	Zna i rozumie terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie oraz w zakresie wybranych dyscyplin w obszarze nauk społecznych, mających istotne znaczenie dla prawidłowego zrozumienia zagrożeń i konfliktów społecznych.	**K_W01**
W3	W zaawansowanym stopniu zna zadania i funkcjonowanie narodowych i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa społecznego oraz sposoby rozwiązywania kryzysów i konfliktów społecznych w utrzymaniu bezpieczeństwa Polski i świata.	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń dla bezpieczeństwa społecznego	**K_U04**
U2	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa społecznego do prognozowania zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi	**K_U05**
U3	Potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa społecznego oraz instytucji zajmujących się szeroko rozumianym bezpieczeństwem społecznym.	**K_U15**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Bierze aktywny udział w dyskusji i dokonuje samooceny w obszarze efektywności w identyfikacji i przewidywania skutków zagrożeń.	**K_K01**
K2	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy organizacji militarnych i niemilitarnych oraz do porozumiewania się zarówno ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa społecznego	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test pisemny	w
W2	test pisemny	w
W3	test pisemny	w
U1	mapa skojarzeń, metoda projektów	ćw
U2	kula śniegowa, zadania problemowe	ćw
U2	metoda ekspercka, praca indywidualna i zespołowa	ćw
K1	dyskusja panelowa, praca w grupie	ćw
K2	debata oksfordzka, praca w grupie	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Podstawowa terminologia dotycząca bezpieczeństwa społecznego	3	2
W2	Zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego i bezpieczeństwa społeczności lokalnych	3	2

W3	Rola administracji rządowej i samorządowej w utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego	3	2
W4	Rodzajów konfliktów społecznych, mechanizm powstawania, najważniejsze przyczyny.	2	1
W5	System wsparcia ofiar przemocy. Standardy socjalne Unii Europejskiej.	2	1
W6	Przeciwdziałanie i zwalczanie zagrożeń społecznych: wyzwania i rekomendacje.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Definicje bezpieczeństwa społecznego. Potrzeby mieszkańców Polski w zakresie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa społecznego.	5	3
ĆW2	Klasyfikacja współczesnych zagrożeń społecznych.	5	3
ĆW3	Identyfikacja i charakterystyka wybranych zagrożeń, konfliktów i problemów społecznych.	5	3
ĆW4	Analiza statystyczna wybranych zjawisk patologicznych w aspekcie zagrożenia społecznego.	5	3
ĆW5	Podmioty ustawodawcze, podmioty wykonawcze, podmioty kontrolne, szczebel samorządowy, organizacje pozarządowe w kontekście bezpieczeństwa społecznego	5	3
ĆW6	Bezpieczeństwo społeczne w Unii Europejskiej. Akty prawne regulujące kwestie związane z bezpieczeństwem społecznym w UE.	5	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Barnaszewski B., *Źródła kryzysów i konfliktów : czynniki endogenne i egzogenne warunkujące kryzysy oraz konflikty w relacjach społecznych i politycznych współczesnego świata,* Wydawnictwo Adam Marszałek, przy współpracy Wyższej Szkoły Handlowej, Toruń-Wrocław 2011.
2	Gierszewski J., Pieczywok A., *Społeczny wymiar bezpieczeństwa człowieka,* Wyd. Difin, Warszawa 2019.
3	Hołyst B., *Bezpieczeństwo gatunku ludzkiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
4	Kuczabski M.J., Fijałkowska S., *Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego: wybrane aspekty*, Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
5	Libiszowska-Żółtkowska M., *Czego obawiają się ludzie?: współczesne zagrożenia społeczne: diagnoza i przeciwdziałanie,* Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.
6	Marczewska-Rytko M., Maj D., *Nowe ruchy społeczne,* Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017.
7	Pierzchała K., Cekiera C., *Człowiek a patologie społeczne. Wydanie* drugie, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021.
8	Pospiszyl I., *Patologie społeczne i problemy społeczne*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2021.
9	Stawicki R., *Współczesne bezpieczeństwo człowieka: dystans społeczny, uchodźcy*, percepcja zagrożeń, Wyd. Difin, Warszawa 2019.
10	Zagórska A., *Prawne wymiary bezpieczeństwa społecznego RP: wybrane kwestie,* [w:] *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych jako element bezpieczeństwa państwa: Wybrane problemy*, 2019, s. 97-113.
11	Paleczny T.**,** *Nowe ruchy społeczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010.
12	Węgrzyn-Odzioba L**.**, *Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego związane z funkcjonowaniem w cyberprzestrzeni, TEKA of Political Science and International Relations*, 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Służby specjalne i mundurowe innych państw	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Special and uniformed services of other countries	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**I**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[49]	dr Dariusz Dachowicz

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady	15	9	2	2		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne	
1.	Podstawowa wiedza dotycząca służb mundurowych i specjalnych funkcjonujących w różnych państwach.
2.	Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania służb mundurowych w państwach sąsiadujących z RP.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z problematyką funkcjonowania służb mundurowych wybranych państw
C2	Zapoznanie z rozwiązaniami dotyczącymi organizacji, podległości oraz zasad funkcjonowania wybranych służb państw graniczących z RP

[49] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania wymiaru sprawiedliwości, służb mundurowych, inspekcji i straży oraz innych instytucji wyspecjalizowanych w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w tym dotycząca służb specjalnych i mundurowych	**K_U01**
U2	Potrafi analizować zależności i relacje narodowych i międzynarodowych służb specjalnych i mundurowych	**K_U07**
U3	Potrafi gromadzić, krytycznie oceniać i wykorzystywać w praktyce polsko i obcojęzyczną literaturę dotyczącą służb specjalnych i mundurowych	**K_U012**
U4	Potrafi samodzielnie wypowiadać się w języku polskim lub obcym, w zakresie zagadnień specjalistycznych dotyczących służb specjalnych i mundurowych	**K_U014**
U5	Potrafi prowadzić debatę problemów służb specjalnych i mundurowych oraz innych instytucji kształtujących bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne	**K_U016**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne	**K_K02**
K3	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem odpowiednich zasad bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw
U1	burza mózgów	ćw
U2	praca w grupie	ćw
U3	esej porównawczy	ćw
U4	Prezentacja, odpowiedź ustna	ćw
U5	debata oksfordzka	ćw
K1	debata oksfordzka	ćw
K2	dyskusja	ćw
K3	scenka rodzajowa	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne

W1	Służby specjalne i mundurowe Republiki Federalnej Niemiec, Czech, Słowacji, ich struktury i zadania (w tym policja, straż graniczna, straż pożarna, inne)	3	2
W2	Służby specjalne i mundurowe Ukrainy, Białorusi ich struktury i zadania (w tym policja, straż graniczna, straż pożarna, inne)	3	2
W3	Służby specjalne i mundurowe Federacji Rosyjskiej ich struktury i zadania (w tym policja, straż graniczna, straż pożarna, inne)	3	2
W4	Rosyjska wojna informacyjna jako narzędzie ukierunkowane na rozbijanie jedności UE i NATO, wykorzystanie służb specjalnych i mundurowych	3	2
W5	Polityka bezpieczeństwa wybranych państw UE (Niemcy, Francja) jej cele i sposób realizacji z wykorzystaniem struktur narodowych (służb specjalnych i mundurowych)	3	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Rola i zadania służb specjalnych i mundurowych w utrzymaniu władzy w państwach totalitarnych i demokratycznych na przykładzie wybranych państw	3	2
ĆW2	Zabezpieczenie obiektów infrastruktury krytycznej przez służby mundurowe i specjalistyczne wybranych państw	3	2
ĆW3	Współczesne technologie wykorzystywane przez służby specjalne i mundurowe do realizacji zadań w obszarze bezpieczeństwa	3	2
ĆW4	Sztuczna inteligencja w służbie służb specjalnych i mundurowych kierunki rozwoju	3	2
ĆW5	Zagrożenia terrorystyczne, działania prewencyjne, antyterrorystyczne i kontrterrorystyczne	3	2
ĆW6	Analiza przypadku – atak terrorystyczny w Paryżu na redakcję Charlie Hebo, działania służb bezpieczeństwa	3	2
ĆW7	Analiza przypadku – atak terrorystyczny w Brukseli – lotnisko, działanie służb bezpieczeństwa	3	2
ĆW8	Analiza przypadku – działanie służb w przypadku sytuacji porwania obywatela UE i przemieszczanie się z zakładnikiem po terytorium kilku państw UE	3	2
ĆW9	Wykorzystanie współczesnych technologii do zabezpieczeni granic narodowych i zewnętrznych UE	3	1
ĆW10	Działania prewencyjne państw UE w czasie pandemii COVID 19, wnioski i doświadczenia	3	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład monograficzny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia, konwersatorium

Obciążenie pracą studenta			
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności		
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne

			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	20	15	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	55	79	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	M. Berliński, R. Zulczyk, *Federalna Służba Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej,* Warszawa 2016.
2.	J. Darczewska, *Rosgwardia*, OSW Warszawa 2020.
3.	R. Faligot, J. Guisnel, R. Kauffer, *Francuskie służby specjalne*, Rytm 2019.
4.	B. Hołyst, *Policja na świecie*, Warszawa 2013.
5.	K. Kraj, *Rosyjska wspólnota organów bezpieczeństwa*, Wrocław, Kraków 2017.
6.	H. Larecki, *Wielki leksykon tajnych służb*, Rytm 2017.
7.	M. Minkina, *FSB Gwardia Kremla*, Warszawa 2016
8.	*Nowy program strategiczny na lata 2019 – 2024*, Bruksela 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK : BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia : praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Wykonywanie kary pozbawienia wolności a bezpieczeństwo	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Implementation of Custodial Sentences and Security	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[50]	mgr Krzysztof Pacyna

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykłady	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne	
1.	Ogólna wiedza o systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.
2.	Uzyskanie zaliczenia z przedmiotu „System penitencjarny w Polsce”.

Cele przedmiotu	
C1	Przyswojenie wiedzy o strukturze i organizacji Służby Więziennej.
C2	Dostarczenie wiedzy o przedsięwzięciach realizowanych przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.
C4	Dostarczenie specjalistycznej wiedzy o zagrożeniach dla bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych, jakie stwarzają osoby przebywające w izolacji penitencjarnej oraz o sposobach przeciwdziałania zagrożeniom.

[50]Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

C5	Dostarczenie specjalistycznej wiedzy o elementach kształtujących system ochrony jednostek penitencjarnych i jego wpływie na bezpieczeństwo tych jednostek oraz bezpieczeństwo publiczne.
C6	Pogłębienie umiejętności uczestniczenia w merytorycznej dyskusji na temat roli i zadań Służby Więziennej w systemie bezpieczeństwa państwa.

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania Służby Więziennej w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	**K_W02**
W2	Zna i rozumie podstawy prawne, strukturę, zasady i zakres funkcjonowania Służby Więziennej oraz techniki i metody pozyskiwania i przetwarzania danych z zakresu bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych.	**K_W03**
W3	Zna rolę polityki bezpieczeństwa państwa w oddziaływaniu na proces wykonywania kary pozbawienia wolności.	**K_W06**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować problematykę wykonywania kary pozbawienia wolności.	**K_U01**
U2	Potrafi posługiwać się wybranymi normami prawnymi i regułami w celu rozwiązywania problemów z zakresu wykonywania kary pozbawienia wolności.	**K_U03**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu systemu penitencjarnego lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Student jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie stanu bezpieczeństwa.	**K_K02**

Weryfikacjazałożonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	test wiedzy, kolokwium, praca pisemna/esej, odpowiedź ustna	w/ćw.
W2	test wiedzy, kolokwium, praca pisemna/esej, odpowiedź ustna	w/ćw.
W3	test wiedzy, kolokwium, praca pisemna/esej, odpowiedź ustna	w/ćw.
U1	praca w grupie, studium przypadku, debata, zadania problemowe	ćw.
U2	praca w grupie, studium przypadku, debata, zadania problemowe	ćw.
K1	symulacje/scenki rodzajowe, praca w grupie, debata	ćw.
K2	symulacje/scenki rodzajowe, praca w grupie, debata	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Służba Więzienna jako element bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	3	2

W2	Organizacja jednostek penitencjarnych.	3	2
W3	Systemy ochrony jednostek penitencjarnych.	3	2
W4	Rola i zadania funkcjonariuszy SW : oddziałowy ,wychowawca i dowódca zmiany w kształtowaniu bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych.	2	1
W5	Zakład karny jako instytucja totalna. „Drugie życie" w więzieniach. Podkultura przestępcza (więzienna).	2	1
W6	Charakterystyka skazanego recydywisty – portret wykolejonego bohatera.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Rola informacji w Służbie Więziennej. Polecenie służbowe. Instrukcje i procedury. Instruktaż. Ochrona informacji w jednostkach penitencjarnych.	3	2
ĆW2	Rozpoznanie ochronne w Służbie Więziennej. Cele i kompetencje do przeprowadzania rozpoznania. Instrukcja ochronna. Instrukcje stanowiskowe. Przedsięwzięcia ochronne. Techniczne urządzenia ochronne. Postępowanie z kluczami. Postępowanie z przedmiotami niedozwolonymi.	3	2
ĆW3	Zadania z zakresu ochrony realizowane w jednostkach penitencjarnych: czynności profilaktyczne, działania ochronne, konwojowanie.	3	2
ĆW4	Kontrola i jej rola w systemie bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej. Rodzaje kontroli. Sprzęt i urządzenia wykorzystywane do przeprowadzenia kontroli. Zagrożenia związane z przeprowadzaniem kontroli. Dokumentowanie kontroli.	3	2
ĆW5	Charakterystyka i rodzaje zabezpieczeń techniczno – ochronnych stosowanych w zakładach karnych typu zamkniętego, półotwartego i otwartego.	3	2
ĆW6	Charakterystyka oddziaływań penitencjarnych. Badania osobo poznawcze. Indywidualny program oddziaływań. Oddziaływania w systemie terapeutycznym. Indywidualny program terapeutyczny.	3	2
ĆW7	Negatywne skutki przebywania w izolacji więziennej	2	1
ĆW8	Profilaktyka suicydalna w jednostkach penitencjarnych.	2	1
ĆW9	Funkcjonariusz Służby Więziennej – model osobowościowy.	2	1
ĆW10	Jednostka penitencjarna w środowisku lokalnym.	2	1
ĆW11	Ćwiczenia praktyczne jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, jako sprawdzian skuteczności przyjętego systemu ochrony oraz wyszkolenia funkcjonariuszy.	2	1
ĆW12	Zaliczenie przedmiotu.	2	1
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ustawa z dnia 06 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706, 1907)
2.	Ustawa z dnia 09 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, 1871, z 2025 r. poz. 179, 240.)
3.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2022r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. 2022 poz.2847)
4.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2022r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz. U. 2022 poz.2848)
5.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie realizacji działań funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz wzoru protokołu z kontroli osobistej, kontroli pobieżnej oraz ze sprawdzania pojazdów lub ich ładunku (Dz.U. 2023 poz. 1522)
6.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania kontroli skazanych, tymczasowo aresztowanych, miejsc i przedmiotów oraz określenia wzorów protokołów tych kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 2701)
7.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 grudnia 2022r. w sprawie przeprowadzenia badań na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie skazanego pozbawionego wolności (Dz. U. z 2022 r. poz. 2685)
8.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. z 2024, poz. 1344)
9.	Zarządzenie nr 30/2025 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 17 marca 2023r. w sprawie sposobów ochrony, konwojowania oraz zadań ochronnych funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.
10.	Zarządzenie Nr 103/24 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy działów penitencjarnych oraz

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
	zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych.
11.	Instrukcja Nr 4/24 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 17 października 2024r.w sprawie zapobiegania samobójstwom osób pozbawionych wolności.
12.	Regulamin Nr 1/2024 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 30 października 2024 r. w sprawie sposobu pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej.
13.	M. Ciosek, *Człowiek w obliczu izolacji więziennej,* Stella Maris, Gdańsk 1996.
14.	Strona internetowa: www.sw.gov.pl.
15.	Strona internetowa : edu.cossw.pl.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo publiczne

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Bezpieczeństwo obrotu transgranicznego	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	X	X
Przedmiot w języku angielskim:	Cross-border Trading Security	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[51]	dr Marcin Oskierko

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykład	15	9	1	1		
Ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Posiadać wiedzę w zakresie współczesnego wymiaru granic Unii Europejskiej.
Posiadać wiedzę w zakresie struktury oraz uregulowań prawnych Unii Europejskiej (Zasada swobodnego obrotu towarami w UE).
Posiadać wiedzę w zakresie polityki bezpieczeństwa państwa.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z przepisami prawa stosowanego wobec osób i towarów w obrocie granicznym.
C2	Zapoznanie studentów z zasadami przekraczania polskiej granicy państwowej jako zewnętrznej i wewnętrznej granicy Unii Europejskiej .
C3	Zapoznanie studentów z przepisami dotyczącymi przywozu i wywozu towarów na i z terytorium Wspólnoty.

[51] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	W pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę i zadania służb mundurowych, inspekcji i straży oraz innych instytucji wyspecjalizowanych w ochronie bezpieczeństwa obrotu transgranicznego.	**K_W02**
W2	Ma pogłębioną wiedzę na temat zagrożeń dla bezpieczeństwa obrotu transgranicznego oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom.	**K_W03**
W3	W zaawansowanym stopniu zna przyczyny i skutki powstawania zagrożeń transgranicznych wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka.	**K_W13**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować szeroko rozumianą problematykę bezpieczeństwa obrotu transgranicznego.	**K_U01**
U2	Potrafi analizować, interpretować i wyjaśniać przyczyny i skutki zagrożeń transgranicznych wpływających na bezpieczeństwo państwa i człowieka.	**K_U04**
U3	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa transgranicznego do analizy zagrożeń i sposobów ochrony przed nimi.	**K_U05**
U4	Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim lub obcym, dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa obrotu transgranicznego i zewnętrznych uwarunkowań wpływających na bezpieczeństwo państwa.	**K_U14**
U5	Potrafi prezentować własne zdanie, planować i kierować pracą zespołu oraz stosować techniki skutecznego komunikowania i negocjacji.	**K_U17**
U6	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności oraz rozumie potrzebę samokształcenia a także ukierunkować innych w zakresie kształcenia związanego z bezpieczeństwem wewnętrznym.	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie lub dyscyplin pokrewnych.	**K_K01**
K2	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie z zachowaniem odpowiednich zasad bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami.	**K_K03**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	zaliczenie z oceną, test pisemny	w
W2	zaliczenie z oceną, test pisemny	w
W3	zaliczenie z oceną, test pisemny	w
U1	praca w grupie, przygotowanie grupowego projektu	ćw
U2	burza mózgów, praca w grupie,	ćw
U3	przygotowanie grupowego projektu, wystąpienie w formie prezentacji	ćw
U4	analiza źródeł i dokumentów, praca z tekstem.	ćw
U5	analiza źródeł i dokumentów, praca z tekstem.	ćw
K1	dyskusja problemowa	ćw

K2	dyskusja problemowa	ćw

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Powstanie obszaru Strefy Schengen.		
W2	Wspólnotowy system wizowy jako ochrona granic Unii Europejskiej i strefy Schengen.	3	2
W3	Wspólnotowy system azylowy jako ochrona granic Unii Europejskiej i strefy Schengen.	3	2
W4	Obszary współpracy w ramach Strefy Schengen – współpraca policyjna UE.	3	2
W5	Unia Europejska a kryzys migracyjny.	2	1
W6	Polska a kryzys migracyjny.	2	1
W7	Zagrożenia przestępczością transgraniczną na granicach RP.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Współczesny wymiar granic wspólnoty europejskiej.	4	2
ĆW2	Bezpieczeństwo transgraniczne w przepływie osób na granicach zewnętrznych i wewnętrznych Unii Europejskiej.	4	2
ĆW3	Bezpieczeństwo transgraniczne, a mały ruch graniczny.	2	1
ĆW4	Bezpieczeństwo transgraniczne w przepływie towarów na granicach zewnętrznych i wewnętrznych Unii Europejskiej	4	3
ĆW5	Straż Graniczna w systemie ochrony granicy państwowej wobec zagrożeń bezpieczeństwa państwa.	4	2
ĆW6	Służby w systemie ochrony granicy państwowej wobec zagrożeń wynikających z ograniczeń w obrocie towarowym.	2	2
ĆW7	Systemy informatyczne w zarządzaniu granicą państwową.	4	2
ĆW8	Analiza zagrożeń związanych z transgranicznym przepływem towarów w kontekście przestępczości zorganizowanej i nielegalnego przemytu towarów	4	2
ĆW9	Zaliczenie przedmiotu.	2	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, ćwiczenia.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ciupiński A., Soja M., *Europejska unia bezpieczeństwa i obrony: struktury, wizje, perspektywy*, Difin, Warszawa 2020.
2.	Dachowicz D., Elak L., Ciekanowski Z. (red.), *Zagrożenia wschodniej flanki NATO w aspekcie bezpieczeństwa wewnętrznego obszarów przygranicznych*, wyd. im. prof. Leszka J. Krzyżanowskiego Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie, Chełm - Warszawa 2022.
3.	Dzido H., *Europejska infrastruktura krytyczna*, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium", Radom 2022.
4.	Elak L., *Bezpieczeństwo wschodniej granicy*, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2019.
5.	Elak L., *Ochrona granicy państwowej. Wybrane aspekty*, Warszawa 2017.
6.	Kuźniar R., *Polityka zagraniczna RP 1989-2024*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2025.
7.	Moraczewska A., *Zarządzanie ryzykiem na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej*, Lublin 2021.
8.	Wiśniewski B., Jakubczak R., *System ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. Stan obecny i prognozy na przyszłość*, Szczytno 2015.
9.	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583
10.	Ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2024 poz. 854.
11.	Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, Dz.U. 2024 poz. 1907.
12.	ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE
SEMESTR IV
Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Organizacje i instytucje lotnicze		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Aviation Organizations and Institutions		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[52]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z międzynarodowymi i krajowymi instytucjami i organizacjami lotniczymi
C2	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk z zakresu międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu funkcjonowania międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych	**K_W02**

[52] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą struktury i zasady działania międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych	**K_W08**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować zjawiska kreowane przez międzynarodowe i krajowe instytucje i organizacje lotnicze	**K_U01**
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące funkcjonowania międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu funkcjonowania międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji w kontekście odnoszącym się do funkcjonowania międzynarodowych i krajowych instytucji i organizacji lotniczych	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy instytucji i organizacji lotniczych	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	projekt grupowy, dyskusja	ćw.
U2	projekt grupowy, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Instytucje i organizacje lotnicze – wprowadzenie	3	2
W2	Międzynarodowe organizacje lotnicze o zasięgu światowym	3	2
W3	Międzynarodowe europejskie organizacje lotnicze	3	2
W4	Międzynarodowe branżowe organizacje lotnicze	2	1
W5	Polskie organizacje lotnicze	2	1
W6	Zasady projektowania modelu międzynarodowej organizacji lotnictwa cywilnego	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Charakterystyka organizacji lotniczych o zasięgu globalnym: Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO)	5	3

ĆW2	Charakterystyka europejskich organizacji lotniczych: Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA), Europejska Konferencja Lotnictwa Cywilnego (ECAC), Europejska Organizacja ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (EUROCONTROL),	5	3
ĆW3	Krajowe instytucje i organizacje lotnicze: Urząd Lotnictwa Cywilnego (ULC), Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP), Aeroklub Polski, Władza lotnictwa wojskowego	5	2
ĆW4	Branżowe organizacje lotnicze: Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych (IATA), Międzynarodowa Rada portów Lotniczych (ACI), Niezależne Zrzeszenie Pilotów (IPA), The General Aviation Manufacturers Association (GAMA),	5	2
ĆW5	Opracowanie projektu modelu międzynarodowej organizacji lotniczej	10	8
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	S. Zajas, *Międzynarodowe i krajowe organizacje lotnicze*, AON, Warszawa 2015.
2	T. Compa, *Międzynarodowe organizacje lotnicze w systemie bezpieczeństwa transportu lotniczego*, WSOSP, Dęblin 2017.
3	S. Sirko, J. Kozuba, *Procesy w organizacjach lotniczych: wybrane aspekty*, ASzWoj, Warszawa 2018.
4	Strony internetowe organizacji i instytucji lotniczych.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Rynek przewozów lotniczych		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Air Transportation Market		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: egzamin Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[53]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	2	2		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem globalnego, regionalnego i krajowego rynku przewozów lotniczych
C2	Zapoznanie studentów z tendencjami rozwoju rynku przewozów lotniczych
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk zachodzących na rynku przewozów lotniczych

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[53] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	K_W02
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	K_W13
W3	Charakteryzuje trendy rozwojowe rynku przewozów lotniczych	K_W07
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować zjawiska zachodzące na rynku przewozów lotniczych	K_U01
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	K_U18
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	K_K01
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji w kontekście funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	K_K02
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy w organizacjach zajmujących się analizą runku przewozów lotniczych	K_K04

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	Egzamin pisemny	w/ćw.
W2	Egzamin pisemny	w/ćw.
W3	Egzamin pisemny	w/ćw.
U1	Praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U2	Praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	Dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	Praca w grupie	ćw.
K3	Praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Rynek przewozów lotniczych – podstawowa charakterystyka	3	2
W2	Globalizacja i konsolidacja rynku przewozów lotniczych	2	2
W3	Światowy rynek lotniczych przewozów pasażerskich – analiza	2	1
W4	Światowy rynek lotniczych przewozów cargo – analiza	2	1
W5	Rynek przewozów lotniczych w Polsce – stan obecny i perspektywy rozwoju	2	1
W6	Program rozwoju sieci lotnisk w Polsce	2	1
W7	Lotnictwo biznesowe i korporacyjne jako element rynku przewozów lotniczych	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			

Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Kryteria opisujące rynek przewozów lotniczych	5	4
ĆW2	Liberalizacja europejskiego rynku przewozów lotniczych	5	4
ĆW3	Prognozy światowego rynku przewozów lotniczych	4	2
ĆW4	Możliwości i potrzeby światowego rynku lotniczych przewozów cargo	4	2
ĆW5	Możliwości przewozowe światowego rynku przewozów lotniczych w kontekście zapotrzebowania na statki powietrzne – analiza	4	2
ĆW6	Przyszłość przewozów biznesowych w Polsce i na świecie	4	2
ĆW7	Strategia państwa w obszarze funkcjonowania rynku przewozów lotniczych	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	65	85	20	24
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120	120	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	S. Zajas, B. Stefaniuk, *Alianse lotnicze*, AON, Warszawa 2012.
3	J. Hawlena, *Rynek niskokosztowych przewozów lotniczych a rozwój sektora turystyki*, Instytut Naukowo-Wydawniczy Spatium, Radom 2012.
4	D. Tłoczyński, *Konkurencja na polskim rynku usług transportu lotniczego*, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2016.
5	D. Rucińska (red.), *Polski rynek usług transportowych: Funkcjonowanie - przemiany – rozwój*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012.
6	*Global Market Forecast* – Airbus (aktualny ze strony internetowej).
7	*Commercial Market Outlook* – Boeing (aktualny ze strony internetowej).
8	Analizy rynku lotniczego w Polsce – ULC (aktualny ze strony internetowej).

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
9	Polityka rozwoju lotnictwa cywilnego w Polsce do 2030 r. (z perspektywą do 2040 r.) – strona internetowa.
10	Opracowanie „Jakościowa analiza rynku lotniczego w Polsce w okresie pandemii” – strona internetowa.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Zarządzanie ryzykiem w organizacjach lotniczych		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Risk Management in Aviation Organizations		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[54]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z pojęciem i rodzajami ryzyka w lotnictwie
C2	Zapoznanie studentów ze strategiami zarządzania ryzykiem w organizacji lotniczej
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk związanych z ryzykiem w organizacji lotniczej

Symbol efektu przedmiotowego	**Efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy:		

[54] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu ryzyka w organizacjach lotniczych	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia odnoszące się do ryzyka w organizacjach lotniczych	**K_W13**
W3	Charakteryzuje strategie zarzadzania ryzykiem w organizacjach lotniczych	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować zjawiska odnoszące się do zarządzania ryzykiem w organizacjach lotniczych	**K_U01**
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące zarządzania ryzykiem w organizacjach lotniczych	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu zarządzania ryzykiem w organizacjach lotniczych	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji w kontekście zarządzania ryzykiem w organizacjach lotniczych	**K_K02**
K3	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w pracy w organizacjach zajmujących się analizą ryzyka w organizacjach lotniczych	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U2	praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Pojęcie ryzyka i jego rodzaje, ryzyko w lotnictwie.	3	2
W2	Ryzyko, a zmienna losowa. Miary ryzyka.	3	2
W3	Zakres zarządzania ryzykiem.	3	2
W4	Strategie zarządzania ryzykiem, sposoby postępowania z ryzykiem.	2	1
W5	Cele i zakres zarządzania ryzykiem w lotnictwie, system zarządzania bezpieczeństwem.	2	1
W6	Monitorowanie i kontrola ryzyka w lotnictwie.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**
Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Rodzaje i źródła ryzyka w lotnictwie.	5	3
ĆW2	Obliczanie wartości miar ryzyka .	5	3
ĆW3	Metody identyfikacji ryzyka. Ilościowe metody oceny ryzyka. Jakościowe metody oceny ryzyka.	4	3
ĆW4	Strategie zarządzania ryzykiem, sposoby postępowania z ryzykiem.	4	3
ĆW5	Cele i zakres zarządzania ryzykiem w lotnictwie.	4	2
ĆW6	Sposoby postępowania z ryzykiem w lotnictwie.	4	2
ĆW7	Krajowy program ochrony lotnictwa cywilnego, system zarządzania bezpieczeństwem.	4	2
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	P. Makowski, *Wybrane metody identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka w organizacjach lotnictwa cywilnego,* ASzWoj, Warszawa 2021.
3	Załącznik 19 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – Zarządzanie bezpieczeństwem.
4	Metodyka zarządzania ryzkiem w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej : DU-3.3.0.1.
5	https://www.ulc.gov.pl/_download/bezpieczenstow_lotow/materialy-doradcze/2._Zarz%C4%85dzanie_ryzykiem.pdf.
6	https://sin.put.poznan.pl/files/download/5211.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Bezzałogowe systemy powietrzne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Unmanned Aircraft Systems		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Wykład: ocena Ćwiczenia: ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[55]	dr hab. Tadeusz Zieliński

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
wykład	15	9	1	1		
ćwiczenia	30	18			2	2

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu funkcjonowania lotnictwa cywilnego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z typologią, klasyfikacjami, komponentami, aspektami regulacyjnymi i zakresem użycia bezzałogowych systemów powietrznych w sferze cywilnej i wojskowej
C2	Zapoznanie studentów z zadaniami realizowanymi przez bezzałogowe systemy powietrzne w sferze wojskowej i cywilnej
C3	Wypracowanie u studentów umiejętności krytycznej analizy i samodzielnej oceny zjawisk związanych z funkcjonowaniem bezzałogowych systemów powietrznych

[55] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
W1	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych	**K_W02**
W2	Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia odnoszące się do bezzałogowych systemów powietrznych	**K_W13**
W3	Charakteryzuje zadania realizowane przez bezzałogowe systemy powietrzne	**K_W07**
W zakresie umiejętności:		
U1	Potrafi analizować i interpretować zjawiska odnoszące się do funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych	**K_U01**
U2	Potrafi formułować wnioski dotyczące funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych	**K_U18**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych	**K_K01**
K2	Jest gotów do komunikowania się z otoczeniem broniąc własnych poglądów, stosując różne środki komunikacji w kontekście funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych	**K_K02**
K3	Jest świadomy znaczenia bezzałogowych systemów powietrznych w zastosowaniach wojskowych i cywilnych	**K_K04**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	kolokwium pisemne	w/ćw.
W2	kolokwium pisemne	w/ćw.
W3	kolokwium pisemne	w/ćw.
U1	praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
U2	praca w grupie, dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K1	dyskusja w trakcie zajęć	ćw.
K2	praca w grupie	ćw.
K3	praca w grupie, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – wykłady			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Bezzałogowe systemy powietrzne – wprowadzenie.	3	2
W2	Militarne zastosowania bezzałogowych systemów powietrznych.	3	2
W3	Regulacje prawne z zakresu funkcjonowania bezzałogowych systemów powietrznych.	3	2
W4	Cywilne zastosowania bezzałogowych systemów powietrznych.	2	1
W5	Bezzałogowe systemy powietrzne w miastach.	2	1
W6	Rynek bezzałogowych systemów powietrznych w Polsce.	2	1
	Suma godzin:	**15**	**9**

Treści programowe przedmiotu			
Forma zajęć – ćwiczenia			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
ĆW1	Identyfikacja bezzałogowych systemów powietrznych.	5	3
ĆW2	Zakres użycia bezzałogowych systemów powietrznych w zastosowaniach militarnych.	5	3
ĆW3	Regulacje sferze funkcjonowania cywilnych bezzałogowych systemów powietrznych – analiza .	5	3
ĆW4	Obszary cywilnych zastosowań bezzałogowych systemów powietrznych.	5	3
ĆW5	Koncepcja miejskiej mobilności powietrznej w odniesieniu do dronów.	5	3
ĆW6	Rynek bezzałogowych systemów powietrznych w Polsce – analiza .	5	3
	Suma godzin:	**30**	**18**

Metody dydaktyczne
Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45	27	30	18
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	10	8	10	8
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	35	55	20	34
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90	90	60	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3	3		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	2

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, Dz.U. 2002 Nr 130 poz. 1112.
2	T. Zieliński, *Funkcjonowanie bezzałogowych systemów powietrznych w sferze cywilnej*, Wydawnictwo Naukowe Silva Rerum, Poznań 2014.
3	W. Leśnikowski, *Drony, bezzałogowe aparaty latające od starożytności do współczesności*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016.
4	W. Leśnikowski, *Bezzałogowe platformy w cyberprzestrzeni*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017.
5	S. Zajas, *Studium przyszłości sił powietrznych. Kierunki rozwoju do 2025 roku*, rozdział 4.2.
6	Manual on Remotely Piloted Aircraft Systems (RPAS), ICAO, 2015.
7	S.E. Kreps, *Drony: wprowadzenie, technologie, zastosowania*, PWN, Warszawa 2019.

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
8	A. Konert, *Bezzałogowe statki powietrzne : nowa era w prawie lotniczym: zagadnienia cywilnoprawn*e, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020.

PRAKTYKA ŚRÓDSEMESTRALNA

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Praktyka zawodowa I	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Practice I	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[56]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia	240		8		8	

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie studiów I stopnia
Gotowość i świadomość konieczności permanentnego samokształcenia się
Wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacyjne, odporność na stres

Cele przedmiotu	
C1	Wykształcenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów, a także nabycie umiejętności nawiązywania kontaktów zawodowych
C2	Zweryfikowanie poziomu wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia i wykorzystanie ich w pracy na określonym stanowisku
C3	Zapoznanie się z organizacją, strukturą działania i zasadami organizacji związanej z bezpieczeństwem i obronnością państwa, w której student odbywa praktykę

[56] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
K1	Student zna i rozumie rolę i zadania wybranej na praktyki organizacji sektora obronnego i bezpieczeństwa oraz jej rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
K2	Student wie jaka jest rola organizacji, w której odbywa praktyki, w przeciwdziałaniu militarnym lub niemilitarnym zagrożeniom	**K_W03**
K3	Student zna i rozumie reguły i normy prawne, organizacyjne i etyczne organizacji, w której odbywa praktyki i wie jaki mają one wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa państwa	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów danej organizacji związanych z bezpieczeństwem i obronnością	**K_U03**
U2	Student potrafi wykorzystać teoretyczną wiedzę dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego do analizy zagrożeń i ochrony przed nimi na wybranym stanowisku pracy	**K_U05**
U3	Student potrafi poszukiwać rozwiązań prostych problemów dotyczących praktycznych aspektów bezpieczeństwa na stanowisku pracy	**K_U06**
U4	Potrafi wykorzystać obcojęzyczną literaturę i prasę związaną z bezpieczeństwem na stanowisku pracy	**K_012**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W2	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W3	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
U1	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U2	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U3	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K1	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw

Treści programowe praktyki śródsemestralnej			
	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
1	Poznanie struktury organizacyjnej i prawnych podstaw funkcjonowania wybranej organizacji	5	

2	Przeszkolenie praktykanta w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań na określonym stanowisku	10	
2	Poznanie ustawodawstwa prawnego związanego z bezpieczeństwem i obronnością państwa, które dotyczy wybranej organizacji	5	
3	Zapoznanie się z dokumentami wewnętrznymi danej organizacji, strategią, statutem, regulaminami	5	
4	Poznanie zakresu działania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk, gdzie odbywana jest praktyka	5	
5	Zapoznanie się z wyposażeniem technicznym miejsca odbywania praktyki oraz rolą i zakresem pracy w ramach danego stanowiska	10	
6	Zapoznanie studenta z rodzajami dokumentów danej organizacji i systemem ewidencji danych	10	
7	Obserwacja i bezpośrednie wykonywanie czynności zleconych	40	
8	Zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych	40	
9	Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania, umiejętności: analitycznych, organizacyjnych, nawiązywania kontaktów, zastosowania w praktyce uzyskanej wiedzy teoretycznej	80	
10	Wykonywanie innych zadań, uznanych przez osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne, z punktu widzenia specyfiki działalności pracodawcy, u którego student odbywa praktykę	20	
11	Przygotowanie sprawozdania końcowego z realizacji praktyki i uzyskanie zaliczenia końcowego. Weryfikacja umiejętności praktycznych uczestnika praktyki	10	
	Suma godzin:	**240**	

Metody dydaktyczne
praktyka, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	240		240	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Suma godzin:	240		240	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		8	

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
2.	Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.
3.	Dokumentacja organizacji (statut, wewnętrzne regulaminy, procedury, dokumenty prawa lokalnego itp.);
4.	Konteksty i metody w badaniach historyczno-pedagogicznych, red. Tadeusz Jałmużna, Iwonna Michalska, Grzegorz Michalski, Kraków 2004
5.	Metodologia badań społecznych, Stefan Nowak [red. inicjujący Wojciech Połeć], Warszawa 2008
6.	Zastosowania statystyki i data mining w badaniach naukowych i innowacyjnych [redakcja naukowa Jacek Jakubowski], Kraków 2014

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Praktyka zawodowa II	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Przedmiot w języku angielskim:	Practice II	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[57]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia	120		4		4	

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie studiów I stopnia
Gotowość i świadomość konieczności permanentnego samokształcenia się
Wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacyjne, odporność na stres

Cele przedmiotu	
C1	Doskonalenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów oraz podczas pierwszego etapu praktyki, a także umiejętności nawiązywania, podtrzymywania i rozwoju kontaktów zawodowych
C2	Dalsze zdobywanie doświadczeń praktycznych i pogłębianie wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu
C3	Dalsza weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia

[57] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
K1	Student zna i rozumie rolę i zadania wybranej na praktyki organizacji sektora obronnego i bezpieczeństwa oraz jej rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
K2	Student wie jaka jest rola organizacji, w której odbywa praktyki, w przeciwdziałaniu militarnym lub niemilitarnym zagrożeniom	**K_W03**
K3	Student zna i rozumie reguły i normy prawne, organizacyjne i etyczne organizacji, w której odbywa praktyki i wie jaki mają one wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa państwa	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów danej organizacji związanych z bezpieczeństwem i obronnością	**K_U03**
U2	Student potrafi wykorzystać teoretyczną wiedzę dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego do analizy zagrożeń i ochrony przed nimi na wybranym stanowisku pracy	**K_U05**
U3	Student potrafi poszukiwać rozwiązań prostych problemów dotyczących praktycznych aspektów bezpieczeństwa na stanowisku pracy	**K_U06**
U4	Potrafi wykorzystać obcojęzyczną literaturę i prasę związaną z bezpieczeństwem na stanowisku pracy	**K_012**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie	**K_K01**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W2	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W3	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
U1	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U2	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U3	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U4	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U5	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K1	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K2	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw

Treści programowe praktyki śródsemestralnej

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
1	Poznanie struktury organizacyjnej i prawnych podstaw funkcjonowania wybranej organizacji oraz jej dokumentów wewnętrznych	10	
2	Przeszkolenie praktykanta w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań na określonym stanowisku	10	
2	Zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, w tym zasad i technik tworzenia dokumentacji (zarządzeń, wytycznych, decyzji, planów)	30	
3	Doskonalenie praktycznych umiejętności wykonywania określonych czynności na stanowisku pracy związanych z bezpieczeństwem i obronnością	30	
4	Uczestniczenie (obserwacja) w procesie wypracowywania decyzji przez kadrę zarządzającą i poznanie zadań i sposobów działania danej organizacji w sytuacjach kryzysowych	30	
5	Przygotowanie sprawozdania końcowego z realizacji danego etapu praktyki i uzyskanie zaliczenia końcowego. Weryfikacja umiejętności praktycznych uczestnika praktyki	10	
6	Poznanie struktury organizacyjnej i prawnych podstaw funkcjonowania wybranej organizacji oraz jej dokumentów wewnętrznych	10	
	Suma godzin:	**120**	

Metody dydaktyczne
praktyka, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Suma godzin:	120		120	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			4	

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
2.	Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.
3.	Dokumentacja organizacji (statut, wewnętrzne regulaminy, procedury, dokumenty prawa lokalnego itp.);
4.	Konteksty i metody w badaniach historyczno-pedagogicznych, red. Tadeusz Jałmużna, Iwonna Michalska, Grzegorz Michalski, Kraków 2004
5.	Metodologia badań społecznych, Stefan Nowak [red. inicjujący Wojciech Połeć], Warszawa 2008
6.	Zastosowania statystyki i data mining w badaniach naukowych i innowacyjnych [redakcja naukowa Jacek Jakubowski], Kraków 2014

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Specjalność: -

Poziom kształcenia: Studia II stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
Praktyka zawodowa III	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Przedmiot w języku angielskim:	Practice III	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**	**Forma zaliczenia przedmiotu**	Ocena
	studia niestacjonarne	**X**		

Instytut	Instytut Matematyki i Informatyki
Katedra	Katedra Nauk o Bezpieczeństwie, Katedra Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym
Prowadzący zajęcia[58]	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia	120		4		4	

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje uzyskane w trakcie studiów I stopnia
Gotowość i świadomość konieczności permanentnego samokształcenia się
Wysoki poziom kultury osobistej, uczciwość, zdyscyplinowanie, umiejętność komunikacyjne, odporność na stres

Cele przedmiotu	
C1	Doskonalenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów oraz podczas pierwszego etapu praktyki, a także umiejętności nawiązywania, podtrzymywania i rozwoju kontaktów zawodowych
C2	Dalsze zdobywanie doświadczeń praktycznych i pogłębianie wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu
C3	Dalsza weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie dotychczasowych etapów kształcenia

[58] Należy wpisać wszystkie osoby prowadzące zajęcia

Symbol efektu przedmiotowego	Efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy:		
K1	Student zna i rozumie rolę i zadania wybranej na praktyki organizacji sektora obronnego i bezpieczeństwa oraz jej rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i porządku publicznego	**K_W02**
K2	Student wie jaka jest rola organizacji, w której odbywa praktyki, w przeciwdziałaniu militarnym lub niemilitarnym zagrożeniom	**K_W03**
K3	Student zna i rozumie reguły i normy prawne, organizacyjne i etyczne organizacji, w której odbywa praktyki i wie jaki mają one wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa państwa	**K_W14**
W zakresie umiejętności:		
U1	Student potrafi posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi oraz etycznymi w celu rozwiązywania problemów danej organizacji związanych z bezpieczeństwem i obronnością	**K_U03**
U2	Student potrafi wykorzystać teoretyczną wiedzę dotyczącą różnych aspektów bezpieczeństwa wewnętrznego do analizy zagrożeń i ochrony przed nimi na wybranym stanowisku pracy	**K_U05**
U3	Student potrafi poszukiwać rozwiązań prostych problemów dotyczących praktycznych aspektów bezpieczeństwa na stanowisku pracy	**K_U06**
U4	Potrafi wykorzystać obcojęzyczną literaturę i prasę związaną z bezpieczeństwem na stanowisku pracy	**K_012**
U5	Potrafi prezentować się skutecznie komunikować, negocjować, planować i kierować pracą zespołu na stanowisku pracy	**K_017**
W zakresie kompetencji społecznych:		
K1	Student jest gotów do udziału w dyskusji i do formułowania krytycznego podejścia do problemu, a w razie konieczności odwołuje się do opinii eksperta z zakresu nauk o bezpieczeństwie	**K_K01**
K2	Student potrafi zaplanować rozwój własnych kompetencji zawodowych w oparciu o zdobyte doświadczenie praktyczne z uwzględnieniem potrzeb bezpieczeństwa państwa	**K_K06**
K3	Student jest gotów do wypełniania i propagowania potrzeby dbałości o etos, dorobek i tradycje służb mundurowych lub innych organizacji związanych z bezpieczeństwem i obronnością państwa, które wynikają z jego roli zawodowej	**K_K07**

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., …)
W1	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W2	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
W3	bieżąca weryfikacja wiedzy przez opiekuna praktyki	ćw
U1	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U2	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U3	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw

U4	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
U5	opinia i oceny w karcie ocen, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K1	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K2	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw
K3	przygotowanie sprawozdania studenta z praktyki i jego analiza, kontrola praktykanta w miejscu odbywania praktyki	ćw

Treści programowe praktyki śródsemestralnej

	Treści programowe	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
1	Poznanie struktury organizacyjnej i prawnych podstaw funkcjonowania wybranej organizacji oraz jej dokumentów wewnętrznych	10	
2	Przeszkolenie praktykanta w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do wykonywania zadań na określonym stanowisku	10	
2	Zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, w tym zasad i technik tworzenia dokumentacji (zarządzeń, wytycznych, decyzji, planów)	20	
3	Uczestniczenie w procesie wypracowywania decyzji przez kadrę zarządzającą i poznanie zadań i sposobów działania danej organizacji w sytuacjach kryzysowych	20	
4	Doskonalenie praktycznych umiejętności wykonywania określonych czynności na stanowisku pracy związanych z bezpieczeństwem i obronnością, w tym aktywne włączenie się w proces przeciwdziałania zagrożeniom godzącym w daną organizację, w trakcie wystąpienia sytuacji kryzysowej.	30	
5	Przedstawienie (jeśli istnieje możliwość) propozycji rozwiązań poprawy bezpieczeństwa danej organizacji oraz w obszarze jej oddziaływania na bezpieczeństwo wewnętrzne	20	
6	Przygotowanie sprawozdania końcowego z realizacji danego etapu praktyki i uzyskanie zaliczenia końcowego. Weryfikacja umiejętności praktycznych uczestnika praktyki	10	
7	Poznanie struktury organizacyjnej i prawnych podstaw funkcjonowania wybranej organizacji oraz jej dokumentów wewnętrznych	10	
	Suma godzin:	**120**	

Metody dydaktyczne

praktyka, ćwiczenia

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze	0		0	
Suma godzin:	120		120	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			4	

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1.	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
2.	Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.
3.	Dokumentacja organizacji (statut, wewnętrzne regulaminy, procedury, dokumenty prawa lokalnego itp.);
4.	Konteksty i metody w badaniach historyczno-pedagogicznych, red. Tadeusz Jałmużna, Iwonna Michalska, Grzegorz Michalski, Kraków 2004
5.	Metodologia badań społecznych, Stefan Nowak [red. inicjujący Wojciech Połeć], Warszawa 2008
6.	Zastosowania statystyki i data mining w badaniach naukowych i innowacyjnych [redakcja naukowa Jacek Jakubowski], Kraków 2014

8. Praktyki zawodowe

Student kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* ma do zrealizowania 480 godzin praktyki zawodowej śródrocznej ciągłej, którym odpowiada 16 punktów ECTS. Praktyka jest realizowana w II, III i IV semestrze studiów. Celem praktyk jest kształtowanie zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego na umiejętności niezbędne w przyszłej pracy zawodowej, poznanie przyszłego środowiska pracy oraz sprawdzenia się w działaniu. Praktyka ma charakter zadaniowy, co ma umożliwić zdobywanie doświadczeń w celu kształtowania postaw w rzeczywistych warunkach funkcjonowania cywilnych i militarnych sił i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne w państwie.

Szczegółowe cele praktyk są uzależnione od wyboru miejsca praktyki przez studenta kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*, realizacji zadań określonych w programie praktyki, uzgodnionych z opiekunem/organizatorem praktyki. Student udający się na praktyki zawodowe powinien zapoznać się ze strukturą, hierarchią i działalnością wybranej organizacji (w tym z aktami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie), zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisami/zasadami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych, procedurami decyzyjnymi oraz obowiązkami i zadaniami związanymi z odbyciem praktyki.

9. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia

(opis odrębny dla każdej specjalności)

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym otrzymuje tytuł zawodowy magistra. Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego. Zna podmioty cywilne i militarne odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie oraz specyfikę ich działania, relacje i zależności zachodzące pomiędzy nimi. Zna i rozumie polityczne, prawne, informacyjne, społeczne, psychologiczne, militarne aspekty bezpieczeństwa w skali lokalnej, regionalnej, państwowej i globalnej. Posiada wiedzę na temat militarnych i niemilitarnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz życia i zdrowia jego obywateli oraz sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom. Potrafi wyszczególnić zasady kierowania i dowodzenia oraz stosować się do nich. Posługuje się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności odnoszącej się do bezpieczeństwa. Potrafi pracować w zespole i zarządzać nim. Ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie ogólnym i specjalistycznym typowym dla nauk o bezpieczeństwie. Rozumie potrzebę uczenia się przez

całe życie i doskonalenia swoich umiejętności zawodowych. Posiada wiedzę praktyczną w zakresie wybranej specjalności studiów.

Studia II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym przygotowują absolwentów do pracy w instytucjach cywilnych i służbach mundurowych bezpośrednio związanych z systemem bezpieczeństwa państwa.

Absolwent specjalności BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności *bezpieczeństwo militarne* posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie miejsca, specyfiki i zadań Sił Zbrojnych RP w Systemie Bezpieczeństwa Narodowego. Rozumie i stosuje w praktyce zasady wychowania obywatelskiego i wojskowego. Zna podstawy sztuki wojennej. Przy wykorzystaniu norm międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych zna możliwości rozwiązywania problemów humanitarnych oraz metody i środki chroniące osoby i dobra dotknięte skutkami konfliktów zbrojnych. Posiada wiedzę z zakresu taktyki, ma orientację w terenie i na mapie. Zna budowę i zasady eksploatacji podstawowego uzbrojenia będącego na wyposażeniu Sił Zbrojnych RP. Zna funkcjonowanie i zadania obrony cywilnej.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności bezpieczeństwo militarne będzie mógł się ubiegać o pracę, jako żołnierz lub pracownik cywilny sił zbrojnych oraz w organizacjach związanych z obronnością państwa i zarządzania kryzysowego.

Absolwent specjalności BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności *bezpieczeństwo publiczne* posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie miejsca, specyfiki i zadań służb mundurowych i instytucji w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, chroniących życie, zdrowie i mienie obywateli oraz państwo. Potrafi dokonać analizy i wyjaśnić przyczyny i skutki zachowania człowieka i grup społecznych w sytuacji zagrożeń bezpieczeństwa publicznego. Zna uprawnienia operacyjne i procesowe służb zapewniających bezpieczeństwo publiczne w państwie. Potrafi interpretować zależności pomiędzy bezpieczeństwem wewnętrznym a zewnętrznym państwa oraz ocenić wpływ uwarunkowań i procesów globalnych na bezpieczeństwo państwa.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności *bezpieczeństwo publiczne* będzie mógł się ubiegać o pracę, jako pracownik cywilny lub funkcjonariusz służb mundurowych, pracownik organów administracji

rządowej i samorządowej działającej w sferze zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Absolwent specjalności BEZPIECZEŃSTWO W TRANSPORCIE LOTNICZYM

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności *bezpieczeństwo w transporcie lotniczym* posiada rozszerzoną wiedzę związaną z funkcjonowaniem lotnictwa cywilnego i państwowego, rolą i zadaniami lotnictwa w systemie bezpieczeństwa państwa, jak również z systemem zarzadzania bezpieczeństwem w lotnictwie oraz podstawami zarządzania ruchem lotniczym. Ponadto, zna zasady działania organów nadzorczych i regulacyjnych w zakresie transportu lotniczego w Polsce i Europie oraz politykę transportową państwa w odniesieniu do transportu lotniczego.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym w specjalności *bezpieczeństwo w transporcie lotniczym* będzie mógł się ubiegać o pracę w branży szeroko rozumianego transportu lotniczego, głównie podmiotach rynku lotniczego – portach lotniczych, liniach lotniczych czy instytucji i organizacji lotniczych odpowiedzialnych za funkcjonowanie transportu lotniczego, m.in. ministerstwa właściwego ds. transportu lub Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

10. Wymogi związane z ukończeniem studiów

(praca dyplomowa, egzamin dyplomowy, inne)

Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich egzaminów i zaliczeń przewidzianych planem studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej dokonanej przez promotora i recenzenta, uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego.

Procedurę dyplomowania określa Regulamin Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie oraz aktualne Zarządzenie Rektora PANS w Chełmie w sprawie procesu dyplomowania w PANS w Chełmie, które stanowi uzupełnienie zasad określonych w Regulaminie Studiów. Zasady weryfikacji prac dyplomowych systemem antyplagiatowym reguluje aktualne Zarządzenie Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie w sprawie procedury weryfikacji prac dyplomowych systemem antyplagiatowym w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie.

Seminarium dyplomowe trwa 2 semestry (3 i 4 semestr studiów) w postaci seminarium magisterskiego I i II. Na seminarium student przygotowuje magisterską pracę dyplomową, której złożenie w całości jest warunkiem zaliczenia seminarium. Po uzyskaniu wszystkich zaliczeń wynikających z planu studiów, w tym zaliczenia praktyk oraz złożeniu pozytywnie

ocenionej, przez promotora i recenzenta, pracy dyplomowej, student przystępuje do magisterskiego egzaminu dyplomowego.

Tematy pracy ustalane są w oparciu o zainteresowania studenta, możliwości realizacji tematu, w porozumieniu z promotorem pracy. Tematy prac są opiniowane przez Komisję ds. jakości kształcenia dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz zatwierdzane przez Kierownika Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Kierownika Katedry Zrządzania Bezpieczeństwem Narodowym.

Promotorem pracy dyplomowej może być pracownik dydaktyczny Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie posiadający, co najmniej stopień naukowy doktora. Nadzór merytoryczny nad całością pracy dyplomowej sprawuje promotor pracy. Odpowiada on za poprawność merytoryczną i metodologiczną treści zawartych w pracy. Egzamin dyplomowy magisterski jest egzaminem ustnym i obejmuje: przedstawienie przez studenta treści pracy magisterskiej oraz odpowiedzi na pytania stawiane przez członków komisji. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala ocenę z egzaminu dyplomowego. W skład Komisji wchodzą: Przewodniczący, Promotor, Recenzent. Skład Komisji ustala Kierownik Katedry Nauk o Bezpieczeństwie we współpracy z Kierownikiem Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym. Ostateczny wynik studiów ustalany jest zgodnie z Regulaminem Studiów.

11. Rola interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów

(Należy się odnieść do:
- zakresu i form współpracy z instytucjami otoczenia społeczno – gospodarczego,
- roli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia oraz jej doskonalenia,
- wpływ instytucji wewnętrznych i zewnętrznych na efekty uczenia się, programu studiów i jego realizację oraz doskonalenie;
- wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na realizację praktyk zawodowych.)

Przygotowując program kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie brano pod uwagę sugestie i uwagi przedstawiane w czasie konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Interesariuszami wewnętrznymi byli aktualni studenci kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* pierwszego stopnia, samorząd studencki oraz nauczyciele akademiccy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym Instytutu Matematyki i Informatyki. Zarówno studenci jak samorząd studencki wyrazili potrzebę kształcenia na studiach II stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz wskazali te obszary bezpieczeństwa państwa, które chcieliby zgłębić kontynuując studia na tożsamym

kierunku. Pracownicy Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym wyrazili gotowość do zaangażowania się w uruchomienie kształcenia na studiach drugiego stopnia, spotykają się regularnie w celu omawiania aktualnych wyzwań i problemów związanych z założeniami programu oraz realizacją procesu dydaktycznego.

Przygotowana koncepcja kształcenia była także konsultowana z interesariuszami zewnętrznymi, głównie z przedstawicielami sił i służb powiatu chełmskiego. Z wymienionymi poniżej interesariuszami zawarto porozumienia. Konsultacje miały na celu zaopiniowanie zaproponowanych efektów uczenia się i dostosowanie ich do oczekiwań poszczególnych interesariuszy, którzy w przyszłości będą dbali o doskonalenie zawodowe naszych absolwentów. Wśród interesariuszy, z którymi przeprowadzono rozmowy dotyczące aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy a także możliwości współpracy byli m. in.:

- Urząd Gminy Chełm,
- Urząd Gminy Dorohusk,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie,
- Komenda Miejska Policji w Chełmie,
- 2 Lubelska Brygada Obrony Terytorialnej,
- 19 Nadbużańska Brygada Obrony Terytorialnej,
- Nadleśnictwo Chełm – Lasy Państwowe,
- Zakład Karny w Chełmie – Służba Więzienna.

Każda z wyżej wymienionych instytucji zadeklarowała przyjęcie określonej liczby studentów na praktyki sprecyzowane w programie praktyk dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Ocena przebiegu praktyki zawodowej dokonywana przez opiekuna praktyki wybranej instytucji i studenta, jest informacją zwrotną dla Uczelni o potrzebie doskonalenia wskazanych obszarów i samego kierunku studiów.

12. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy. Rozwój i doskonalenie form wsparcia

Na Uczelni funkcjonuje dobrze zorganizowany system motywowania studentów do osiągania sukcesów naukowych w postaci Stypendium Rektora dla najlepszych studentów z tytułu uzyskania wysokiej średniej ocen; osiągnięć naukowych; osiągnięć artystycznych; osiągnięć sportowych.

Bogatą ofertę związaną z przygotowaniem studenta *Bezpieczeństwa wewnętrznego* do wejścia na rynek pracy realizuje działające od 2003 r. Biuro Karier Żak PANS w Chełmie. Biuro organizuje różnego rodzaju wykłady, kursy i szkolenia, dotyczące skutecznych metod poszukiwania pracy, udziela indywidualnych porad, gromadzi i udostępnia informacje nt. sytuacji na rynku pracy i jego perspektyw, miejsc pracy, możliwości odbywania praktyk zawodowych lub staży, nawiązuje i utrzymuje kontakty z pracodawcami celem ułatwienia im wyboru pracowników o określonych kwalifikacjach.

Ważnym zadaniem Biura Karier Żak jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów *Bezpieczeństwa wewnętrznego* PANS w Chełmie, które stanowi jeden z elementów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów ma za zadanie określić, jaki wpływ na ich sytuację zawodową mają wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów, oraz ocenić dopasowanie uzyskanych kompetencji do aktualnych potrzeb i wymagań rynku pracy.

Studentów wspiera także kadra Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym. W ramach konsultacji odbywających się co dwa tygodnia prowadzonych przez każdego z nauczycieli, nie tylko poszerza treści przedmiotowe, ale wspiera także studentów w ich indywidualnym rozwoju, dzieląc się swoimi doświadczeniami dotyczącymi rozwoju własnej ścieżki zawodowej i innych możliwości rozwoju kariery. Przygotowywane przez Katedrę Nauk o Bezpieczeństwie i Katedrę Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym konferencje stwarzają możliwości do czynnego i biernego udziału studentów.

Nauczyciele Katedry Nauk o Bezpieczeństwie i Katedry Zarządzania Bezpieczeństwem Narodowym PANS w Chełmie, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów zainicjowała cykl wykładów tematycznych pn. „Młodzieżowa Akademia Bezpieczeństwa i Prawa". Wykłady prowadzą przedstawiciele Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji i Sił Zbrojnych. Integralną częścią „Młodzieżowej Akademii Bezpieczeństwa i Prawa" jest tematyczny Konkurs Wiedzy o Bezpieczeństwie, który odbywa się od 2019 r. Konkurs skierowany jest do studentów jak i młodzieży szkół ponadpodstawowych. Udział w konkursie bierze zazwyczaj około 30% studentów kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne.*

Z inicjatywy studentów i pracowników Katedry Nauk o Bezpieczeństwie powstało Koło Naukowe "Internal Security" PANS w Chełmie. Celem działalności Koła jest m. in. pogłębianie wiedzy, rozwijanie zainteresowań i umiejętności studentów w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego (publicznego), sprzyjanie rozwojowi indywidualnych zainteresowań studenta oraz swobodnej wymianie poglądów, propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa

publicznego, pomoc w samodzielnej działalności naukowej i twórczej, integracja środowiska studenckiego i naukowego, nawiązanie współpracy z innymi organizacjami, uczelniami, kołami naukowymi zajmującymi się pokrewną tematyką czy umożliwienie zdobycia doświadczeń zawodowych.

13. Ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku

Ocena jakości kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* będzie zgodna z Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w PANS w Chełmie i obejmuje:

- kwestionariusze ankiety oceny zajęć dydaktycznych, których celem jest uzyskanie informacji na temat jakości zajęć dydaktycznych oraz nauczycieli prowadzących te zajęcia; ankieta przeprowadzana jest dwa razy w roku akademickim, tj. pod koniec semestru zimowego i letniego, w formie elektronicznej z zachowaniem anonimowości,
- obserwacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzane, co najmniej raz w roku akademickim przez Dyrektora Instytutu, Kierownika Katedry oraz nauczycieli akademickich upoważnionych przez Dyrektora Instytutu. Celem obserwacji jest motywowanie nauczycieli akademickich do dbałości, o jakość prowadzonych zajęć,
- okresową ocenę nauczycieli akademickich.

Efekty uczenia się będą weryfikowane poprzez oceny formatywne, w trakcie trwania zajęć, oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Poza testami, kolokwiami, przewidziano realizację projektów, ocenę prac grupowych, udział w dyskusji, prowadzenie badań, prezentacje studenckie i wiele innych. Opis sposobów sprawdzania efektów uczenia się dla konkretnych modułów/przedmiotów/form zajęć jest wskazany w ich opisie.

Praca magisterska i egzamin dyplomowy magisterski stanowią sprawdzian osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego będzie zaliczenie przedmiotów przewidzianych planem studiów oraz przygotowanie i pozytywna ocena pracy magisterskiej. Egzamin dyplomowy będzie prowadzony w formie ustnej. Obejmować będzie ogólne zagadnienia teoretyczne z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz treści zawartych w pracy magisterskiej.